

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

KARABÜK BELEDİYESİ
2017 YILI
SAYIŞTAY DENETİM RAPORU

Ekim 2018

İÇİNDEKİLER

1.	KAMU İDARESİNİN MALİ YAPISI VE MALİ TABLOLARI HAKKINDA BİLGİ	1
2.	DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU	3
3.	SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU	3
4.	DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI.....	4
5.	DENETİM GÖRÜŞÜ	4
6.	DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMİYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER	4
7.	EKLER.....	0

KISALTMALAR

İŞKUR: Türkiye İş Kurumu Genel Müdürlüğü

KDV: Katma Değer Vergisi

PTT: Posta Ve Telgraf Teşkilatı

SGK: Sosyal Güvenlik Kurumu

TABLolar LİSTESİ

Tablo 1: 2017 Yılı Tahakkuk ve Tahsilat Tablosu.....	1
Tablo 2: 2017 Yılı Gider Bütçesi.....	2
Tablo 3: Geçmişe Dönük Olarak Yapılan Kayıtlar.....	25
Tablo 4: İşçi Ücretlerinin SGK'ya Düşük Bildirildiği Hizmet İhaleleri.....	30
Tablo 5: Ulusal Bayram ve Resmi Tatil Günleri Ödemelerinin SGK'ya Bildirilmediği Hizmet İhaleleri	32
Tablo 6: Su Sayacı Bulunmayan Yerler.....	34

1. KAMU İDARESİNİN MALİ YAPISI VE MALİ TABLOLARI HAKKINDA BİLGİ

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştay'a Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar'ın 5'inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştay'a gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden aşağıda yer alanlar denetime sunulmuş olup denetim bunlar ile usul ve esasların 8'inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır.

- Birleştirilmiş veriler defteri,
- Geçici ve kesin mizan,
- Bilanço,
- Kasa sayım tutanağı,
- Banka mevcudu tespit tutanağı,
- Alınan çekler sayım tutanağı,
- Menkul kıymet ve varlıklar sayım tutanağı,
- Teminat mektupları sayım tutanağı,
- Değerli kağıtlar sayım tutanağı,
- İdare taşınır mal yönetimi ayrıntılı hesap cetveli ile idare taşınır mal yönetimi hesabı icmal cetveli
- Bütçe giderleri ve ödenekler tablosu,
- Bütçe gelirleri ekonomik sınıflandırılması tablosu,
- Faaliyet sonuçları tablosu

Denetim görüşü, kamu idaresinin temel mali tabloları olan bilanço ve faaliyet sonuçları tablosuna verilmiştir.

Tablo 1: 2017 Yılı Tahakkuk Tahsilat Tablosu

AÇIKLAMA		Tahakkuk Tutarı	31.12.2017 İtibariyle Gerçekleşen Bütçe Geliri	Gerçekleşme Oranı (%)
800	BÜTÇE GELİRLERİ	139.206.360,32	116.323.797,41	83
800.1	Vergi Gelirleri	25.018.092,21	16.292.110,65	65
800.3	Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	35.055.658,52	23.977.033,30	68
800.4	Alınan Bağış ve	1.262.843,76	1.262.845,26	100

	Yardımlar ile Özel Gelirler			
800.5	Diğer Gelirler	77.869.765,83	74.791.808,20	96
800.6	Sermaye Gelirleri	-	-	-
800.9	Red ve İadeler (-)	-	-	-

Tablo 2: 2017 Yılı Gider Bütçesi

AÇIKLAMA		Bütçe İle Verilen Ödenek	31.12.2017 İtibariyle Gerçekleşen Bütçe Gideri	Gerçekleşme Oranı (%)
830	BÜTÇE GİDERLERİ	165.062.000,00	124.872.344,72	75,65
830.1	Personel Giderleri	20.741.500,00	17.820.522,36	85,91
830.2	Sosyal Güv.Kur.Devlet Primi Giderleri	3.604.000,00	2.891.229,96	80,22
830.3	Mal Ve Hizmet Alım Giderleri	62.388.500,00	46.843.791,21	75,08
830.4	Faiz Giderleri	3.000.000,00	4.580.815,76	52,69
830.5	Cari Transferler	3.398.000,00	3.529.037,50	38,56
830.6	Sermaye Giderleri	61.930.000,00	42.724.217,75	68,98
830.7	Sermaye Transferleri	-	-	-
830.8	Borç Verme	-	-	-
830.9	Yedek Ödenekler	10.000.000,00	6.482.730,18	64,82

Kurumdan alınan tablolar ışığında;

2017 yılı için gerçekleşen bütçe geliri 116.323.797,41TL' dir. Söz konusu gelirlerin 16.292.110,65TL'si Vergi Gelirleri, 23.977.033,30TL'si Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri, 1.262.845,26TL'si Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler, 74.791.808,20TL'si Diğer Gelirlerden oluşmaktadır.

2017 yılı gerçekleşen bütçe gideri 124.872.344,72TL'dir. Söz konusu giderlerin 17.820.522,36TL'si Personel Giderleri, 2.891.229,96TL'si Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri, 46.843.791,21TL'si Mal ve Hizmet Alımları Giderleri, 4.580.815,76TL'si Faiz Giderleri, 3.529.037,50TL'si Cari Transferler, 42.724.217,75TL'si Sermaye Giderlerinden oluşmaktadır.

2017 yılı bütçe ödenek ve gerçekleşme rakamları incelendiğinde; gelir bütçesi rakamının tahakkuk tutarının altında bir oranda (%83) gerçekleştiği, gider bütçesinde ise bütçe ile öngörülen ödeneğin altında (%75,65) oranında bir gider yapıldığı gözlenmektedir.

2. DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmamasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, genel kabul görmüş uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürünün belirlenmesine esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. DENETİM GÖRÜŞÜ

2017 yılına ilişkin ekte yer alan mali rapor ve tablolarının tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

6. DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMİYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER

BULGU 1: Bazı İşlemlerde Hazır Değerler Hesabının Kullanılmaması

100 Kasa Hesabının borcuna kaydedilen tutarın 108 Hazır Değerler Hesabı kullanılmadan 102 Bankalar Hesabına aktarıldığı ve banka hesapları arasındaki para devirlerinde de 108 Hesabı kullanılmadan 102 Banka Hesabının alacak tarafından çıkış yapıldığı görülmüştür

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliğinin 70'inci maddesinde Diğer Hazır Değerler hesabının nasıl kullanılması gerektiği anlatılmaktadır. "Hesabın işleyişi" başlıklı 72'inci Maddesinde, Diğer hazır değerler hesabına ait borç ve alacak kayıtları aşağıda gösterilmiştir.

a) Borç

1) Kasa varlığından bankaya yatırılmak üzere gönderilen tutarlar bu hesaba borç, 100-Kasa Hesabına alacak kaydedilir.

4) Muhasebe birimlerine ait ulusal para birimi cinsinden banka hesapları arasındaki para aktarımı için bankaya verilen talimatlar bu hesaba borç, 103-Verilen Çekler ve Gönderme Emirleri Hesabına alacak kaydedilir.

b) Alacak

3) Kasa varlığından bankaya yatırılmak üzere gönderilen tutarlardan, bankaya yatırıldığı anlaşılanlar bu hesaba alacak, 102-Banka Hesabına borç kaydedilir.

4) Muhasebe birimlerine ait banka hesapları arasındaki para aktarımı için bankaya verilen talimatlardan yerine getirilenler bu hesaba alacak, 102-Banka Hesabına borç kaydedilir." denilmektedir.

Yönetmelik hükmünden anlaşılacağı üzere paranın kasadan bankaya yatırılması için gönderildiğinde söz konusu tutar 108 hesabının borç kısmına kaydedilmeli ve 100 kasa hesabı alacak çalıştırılmalıdır. Bu tutarın bankaya yatırıldığı anlaşıldığı anda ise 108 hesabı alacak 102 hesabına borç kaydı yapılmalıdır.

108 diğer hazır değerler hesabının bir başka kullanım şekli olan banka hesapları arasındaki para devirleri için bankaya verilen talimatlar üzerine 108 hesabı borç 103 hesabı ise alacak çalışmalıdır. Paranın çıktığı banka hesabı 102 alacak 103 hesabı ise borç çalışırken paranın aktarıldığı hesabın 102 hesabına borç 108 hazır değerler hesabına ise alacak kaydı yapılmalıdır.

Karabük Belediyesi parayı kasadan bankaya yatırırken 108 diğer hazır değerler hesabını kullanmayıp 100 kasa hesabını alacak, 102 hesabını ise borç çalıştırmıştır. Ters durumda ise bahsedilen hesaplar ters çalıştırılarak kapatılmıştır. Yine idare banka hesapları arasındaki para devirlerinde 102 hesabını alacak diğer ekonomik kod düzeyindeki 102 hesabını ise borç

çalıştırarak 103 hesabının da hatalı kullanılmasına neden olmuştur.

Bu husus 2016 yılı Denetim Raporunda yer almıştır.

İdarenin söz konusu yönetmelik hükümlerine uygun olarak kayıt yapması gerekir.

Kamu idaresi cevabında; "Bazı işlemlerde Hazır Değerler Hesabının kullanılmaması; Bilgisayar programının yetersizliğinden kaynaklanan kayıt işlemi için ilgili firmaya yazı yazılmış olup; yönetmelik hükümlerine göre uygun kayıt yapılması sağlanacaktır." denilmiştir.

Sonuç olarak Sorun bilgisayar programının yetersizliğinden kaynaklandığı için ilgili firmaya yazı yazılmıştır. 2016 yılı Denetim Raporunda da yer alan bu hususun yönetmelik hükümlerine uygun olarak kayıt yapılması sağlanmalıdır.

BULGU 2: Belediyenin İhale Ettiği Otopark İşinde Muhammen Bedelin Hatalı Belirlenmesi

Karabük ili merkez ve mahallerinde bulunan 17 adet cadde ve 1 adet pazar yerinin ihale yöntemiyle 5 yıl ücretli otopark olarak kiralanması işinde muhammen bedelin hatalı hesaplandığı tespit edilmiştir.

31.07.2014 tarihinden önce yol kenarı otoparklarının işletilmesi ihalesi Karabük Eğitim Geliştirme Derneği İktisadi İşletmesi uhdesinde kalmıştır. Otoparklardan Bayır mahallesi dışında olan yerler için 2009 yılında ihaleye çıkılmış, Bayır mahallesine ait 33 adet otopark için ise 31.01.2013 tarihinde ihaleye çıkılmıştır. Yani bu ihalelerin bitiş tarihi olan 31.07.2014 tarihine kadar olan tüm otoparkları dernek işletecektir. 2009 yılında iki otopark için ayrı ayrı ihaleye çıkılmış ve bu yerler için muhammen bedel tespiti yapılmıştır. 1.grup yerler için 31.07.2009-31.07.2014 tarihleri arasında işletilmek üzere muhammen bedel 2.330,00TL olarak belirlenmiştir. Şartnamede ihale 2.330,00TL olarak ilan edilmiş ve 2.450,00TL bedelle derneğin uhdesinde kalmıştır. 2.grup yerler için 14.12.2009-31.07.2014 tarihleri arasında işletilmek üzere muhammen bedel komisyonca 2.135,00TL olarak belirlenmesine rağmen şartnamede bu yerlerin aylık kirası 1.000,00TL olarak belirlenmiş ve 1.100,00TL'ye ihale edilmiştir. Muhammen bedelin hesaplanmasına ilişkin yazıda, "*muhammen bedelin 2.135TL/ay olduğu öngörüldüğünden aylık kiranın yaklaşık 1.000,00TL olması düşünülmüştür.*" ifadesi yer almıştır. Komisyon tarafından 2.135,00TL olarak belirlenen muhammen bedelin altında 1.000,00TL olarak yazılan tahmini bedelin nasıl bulunduğu dair bir hesaplama rastlanılmamıştır. 3.grup olan Bayır mahallesindeki 33 adet otopark ihalesi ise 31.01.2013-

31.07.2014 tarihleri arasında işletilmek üzere muhammen bedel 1.285,37TL olarak belirlenmiş, şartnamede aylık kiranın 1.300,00TL olacağı belirtilerek ihaleye çıkılmış, Dernek ise 1.420,00TL aylık kira ile ihaleyi kazanmıştır. Tahmini bedelin hesabındaki tutarsızlık 2. grup yerlerden kaynaklanmaktadır.

İdare 31.07.2014 tarihinden sonra ayrı ayrı ihaleye çıktığı otoparkların işletilmesi işini tek ihalede toplamıştır. Üç ihalede ödenen aylık kiranın toplamının yeniden değerlendirilmesinde artırılması sonucu bulunan 7.088,47TL muhammen bedel olarak belirlenmiş ve ihaleyi 31.07.2019 tarihine kadar aylık 8.100TL bedel ödemek üzere Dernek kazanmıştır. İdare muhammen bedeli geçmiş yıllardaki tutarı esas alarak belirlemiştir. Oysaki 2009 yılında muhammen bedel altında belirlenen tutar üzerinden ihale verilmiştir. 2009 yılında muhammen bedel belirlenmesindeki hata 2014 yılındaki ihale bedelinin belirlenmesine de sirayet etmektedir. 2014 yılında muhammen bedelin hesaplanması için Esnaf ve Sanatkarlar Odasına yazı yazılmasına rağmen odadan cevap gelmemiştir. Belediyece otoparkın muhammen bedelinin hesaplanması mümkündür. Dernek zaten söz konusu yeri işlettiğinden bu derneğin elde ettiği ortalama aylık gelir tespit edilmeli ve muhammen bedel buna göre belirlenmelidir. Derneğin ciro takibinin tespitinin yapılması mümkündür. İdarenin derneğin aylık ciro takibinin tespitinden sonra muhammen bedel belirleyerek şartnameye belli bir tutar üzerinden ayrıca belediyenin hasılat payı da alabileceğine yönelik düzenleme yapılması da belediyenin menfaatine yönelik bir uygulamadır. 2009 yılındaki sosyo-kültürel yapıyla 2014 yılındaki aynı değildir. Bu yüzden 2014 yılında yeni bir muhammen bedel belirlenmelidir.

Dernek ile belediye arasındaki sözleşmenin incelenmesi neticesinde, sözleşmede kiralar ait olduğu her ayın en geç son iş gününün çalışma saati sonuna kadar peşin olarak Belediye veznesine ödeneceğini, süresinde ödenmeyen aylık kiralar için 6183 sayılı Kanuna göre gecikme zammı uygulanacağı belirtilmiştir. Söz konusu derneğin belediyeye borcu 31.12.2017 tarihi itibarıyla 119.152,53TL'dir. Şirketin düzenli ödeme yapmadığı aylar vardır. Belediyenin diğer bütün kiralama sözleşmelerinde borcunu ödemeyenler için iki ay üst üste kira ödenmemesi halinde sözleşmenin feshi gibi ağır yaptırımlar düzenlenmişken söz konusu otopark sözleşmesinde cezai müeyyidelere ilişkin gecikme zammından başka bir yaptırım düzenlenmemiştir. Yeni yapılacak ihale şartnamesi ve sözleşmesine cezai yaptırımların eklenerek yüklenicinin borcunu zamanında ödemesinin sağlanması belediyenin menfaatindedir.

Ayrıca sözleşmenin 16'ncı maddesinde ihaleyi alan yüklenicinin yaz saatleri uygulamasında sabah 08.00/20.00 saatleri arası, kış saatleri uygulamasında 08.00/19.00 saatleri arasında ücretli otopark uygulaması yapılacağı belirtilmiştir. Yaz ve kış saati uygulaması kalmadığından bundan sonraki sözleşmede bu hususun aylık olarak belirlenmesi gerekir.

Sonuç olarak otoparkların işletilmesi ile ilgili olarak 2019 yılında yapılacak ihale şartnamesinde ve muhammen bedelin tespitinde belirtilen hususların dikkate alınması gerekir.

Kamu idaresi cevabında; "Belediyenin İhale Ettiği Otopark İşinde Muhammen Bedelin Hatalı Belirlenmesi, Karabük İl Merkezimizde bazı caddelerde ve Pazar yerinde yapılan ücretli otopark uygulaması ile ilgili muhammen bedel hesaplanmasında 2009 yılında ve 2014 yılında eksikliklerin yapıldığı bulgusu ile bazı eksiklikler tespiti yapılmış olup, düzenlenmesi ile ilgili ve sonuç olarak otoparkların işletilmesi ile ilgili olarak 2019 yılında ihale şartnamesinde ve muhammen bedelin tespitinde belirlenen hususların dikkate alınması gerektiği Bulgu 3'te belirtilmiş olup, idaremizce 2019 yılında yapılacak ihale şartnamesi ve muhammen bedel tespiti ile diğer hususlar şartname hazırlanmasında dikkate alınacaktır." denilmiştir.

Sonuç olarak Otoparkların işletilmesi ile ilgili olarak 2019 yılında yapılacak ihale şartnamesinde ve muhammen bedelin tespitinde Bulguda belirtilen hususların dikkate alınması sağlanmalıdır.

BULGU 3: Doğrudan Temin Suretiyle Yapılan Alımlarda Damga Vergisinin Hatalı Uygulanması

Belediyenin doğrudan temin suretiyle yaptığı alımlarda ihale karar damga vergisi ile sözleşme olmadığı halde sözleşme damga vergisinin tahsil edildiği görülmüştür.

488 sayılı Damga Vergisi Kanunu'nun 1'inci maddesinde Bu Kanuna ekli (1) sayılı tabloda yazılı kâğıtların Damga vergisine tabi olduğu, 3'üncü maddesinde Damga Vergisinin mükellefinin kâğıtları imza edenler olduğu ve resmi dairelerle kişiler arasındaki işlemlere ait kâğıtların Damga Vergisini kişilerin ödeyeceği, 8'inci maddesinde bu Kanunda yazılı resmi daireden maksadın, genel ve özel bütçeli idarelerle, il özel idareleri, belediyeler ve köyler olduğu, yine aynı Kanun'a ekli (I) sayılı tablonun II. Kararlar ve mazbatalar kısmının ikinci fıkrasında İhale Kanunlarına tabi olan veya olmayan resmi daire ve kamu tüzel kişiliğini haiz kurumların her türlü ihale kararlarından Binde 5,69 oranında ve Kanun'a ekli (I) sayılı tablonun I. Akitlerle ilgili kâğıtlar kısmında ise belli parayı ihtiva eden sözleşmelerden Binde 9,48 oranında damga vergisi alınması gerektiği belirtilmiştir.

4734 sayılı Kamu İhale Kanun'unun "Uygulanacak ihale usulleri" başlıklı 18'inci maddesinde Açık ihale, Belli istekliler arasında ihale ve Pazarlık ihale usulü olarak sayılmıştır. Doğrudan temin ihale usulü olarak Kanunda yer aldığı halde 30.07.2003 gün ve 4964 sayılı

Kanun'un 12'inci maddesiyle ihale usulü olmaktan çıkarılmıştır. 4734 sayılı Kanun'un 22'inci maddesinde belirtilen hallerde ihtiyaçların Kanununun 18'inci maddesinde sayılan ihale usulleri için tespit edilen kurallara uyulmaksızın; ilan yapılmadan, teminat alınmadan, ihale komisyonu kurma ve anılan Kanununun 10'uncu maddesinde sayılan yeterlik kriterlerini arama zorunluluğu bulunmaksızın, ihale yetkilisince görevlendirilecek kişi veya kişiler tarafından piyasada fiyat araştırması yapılarak temin edilmesi mümkün bulunmaktadır. Ancak bu madde kapsamında alımı yapılacak malın teslimi veya hizmetin ya da yapım işinin belli bir süreyi gerektirmesi durumunda, alımın bir sözleşmeye bağlanması zorunlu olup bir defada yapılacak alımlarda sözleşme yapılması idarelerin takdirindedir. Buna karşılık, 22'nci maddenin (c) bendi kapsamında yapılan alımlarda ise madde metninde belirtildiği üzere sözleşme yapılması zorunludur. 22'nci maddeye göre ihtiyaçların karşılanmasında onay belgesi düzenlenmesi, onayı takiben ihale yetkilisince görevlendirilen kişi veya kişiler tarafından piyasada fiyat araştırması yapılması ve buna ilişkin belgelerin dayanakları ile birlikte onay belgesine eklenmesi zorunludur.

Görüleceği üzere doğrudan temin usulüyle alımda piyasa araştırması yapılarak ihale kararı olmaksızın alım yapılmaktadır. İhale kararı olmadığına göre ihale karar damga vergisi alınmamalıdır. Diğer taraftan sözleşme imzalanması halinde sözleşme damga vergisi alınması gerekmektedir. Sözleşme olmadığı durumda sözleşme damga vergisinin de alınmayacağı açıktır. Uygulamada sözleşme olmadığı halde sözleşme damga vergisi ile ihale karar damga vergisi alınmaktadır.

Doğrudan temin usulüyle yapılan alımlarda ihale komisyonu olmadığı halde ihale karar damga vergisi ile sözleşme imzalanmayan hallerde sözleşme damga vergisi alınmamalıdır.

Kamu idaresi cevabında; "Doğrudan teminle alınanlardan piyasa fiyat araştırma tutanağı düzenlendiğinden ihale kararı olarak değerlendirildiğinden İhale Kararı Damga Vergisi alınmıştır. Bulgu doğrultusunda işlem yapılacaktır." denilmiştir.

Sonuç olarak Doğrudan temin usulüyle yapılan alımlarda ihale komisyon kararı olmadığı halde ihale karar damga vergisi alınmaması ve sözleşme imzalanmayan hallerde sözleşme damga vergisi tahsil edilmemesiyle ilgili gerekli işlemler yapılmalıdır.

BULGU 4: Elektrik ve Havagazı Tüketim Vergisi Beyannamelerinin Tahakkuk Kaydının Yapılmaması

2017 yılı mali tablolar ve eki belgelerin incelenmesinde; Elektrik ve Havagazı Tüketim Vergisi beyannamelerinin tahakkuk kaydının yapılmadığı görülmüştür.

2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu'nun Konu başlıklı 34'üncü maddesinde belediye sınırları içinde elektrik ve havagazı tüketiminin elektrik ve havagazı tüketim vergisine tabi olduğu, "Mükellef ve sorumlu" başlıklı 35'inci maddesinde elektrik ve havagazını tüketenlerin bu vergiyi ödemekle yükümlü oldukları, İstisnalar başlıklı 36'ncı maddesinde bu vergiden istisnanın neler olduğu, Matrah başlıklı 37'nci maddesinde verginin matrahının ne olduğu, Beyan ve ödeme başlıklı 39'uncu maddesi elektrik enerjisini tedarik eden veya havagazını dağıtan kuruluşların tahsil ettikleri vergiyi, tahsil tarihini takip eden ayın 20'nci günü akşamına kadar belediyeye bir beyanname ile bildirmeye ve vergiyi aynı sürede ödemeye mecbur oldukları düzenlenmiştir.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliğinin 120 Gelirlerden Alacaklar Hesabı'nın niteliğini açıklayan 82'nci maddesinde bu hesabın, mevzuatı gereğince tahakkuk ettirilen faaliyet alacakları ile duran varlıklar ana hesap grubu içerisindeki gelirlerden alacaklar hesabında kayıtlı tutarlardan dönem sonunda vadesi bir yılın altına inenler ve bunlardan yapılan tahsilât ve terkinlerin izlenmesi için kullanılacağı ifade edilmiştir. Söz konusu Yönetmeliğin 120 Gelirlerden Alacaklar Hesabı'na ilişkin işlemleri düzenleyen 83'üncü maddesinde ise ilgili servislerce tahakkuk bordroları ile ya da tahakkuk fişleri ile muhasebe birimine bildirilen gelirlerden alacak tahakkuklarının, düzenlenecek muhasebe işlem fişiyle ilgili hesaplara alınarak tahakkuk kayıtlarının yapılacağı belirtilmiştir.

Karabük Belediyesi muhasebe kayıtları incelendiğinde, 5.852.431,67TL Elektrik ve Havagazı Tüketim Vergisi tahsil edildiği halde, 120 Gelirlerden Alacaklar Hesabına söz konusu verginin tahakkuk kayıtlarının yapılmadığı görülmektedir.

Elektrik ve Havagazı Tüketim Vergisi beyana dayalı bir vergi olup, muhasebe birimleri tarafından alınan beyannameler üzerine alacak tahakkuk kayıtlarının yapılması, mükelleflerin yaptığı ödemeler üzerine de söz konusu tutarların tahakkuk kayıtlarından düşülmesi gerekir.

Kamu idaresi cevabında; "Elektrik ve havagazı tüketim vergisine ait beyanlarla ilgili tahakkuklar 120 gelirlerden alacaklar hesabına kayıtları yapılmış ve mükelleflerden yapılan tahsilatlar tahakkuk tutarlarından düşülmüştür." denilmiştir.

Sonuç olarak Elektrik ve Havagazı Tüketim Vergisi beyana dayalı bir vergi olduğundan, muhasebe birimleri tarafından alınan beyannameler üzerine alacak tahakkuk kayıtlarının yapılması ile mükelleflerin yaptığı ödemeler üzerine de söz konusu tutarların tahakkuk kayıtlarından düşülmesine dikkat edilmesi sağlanmalıdır.

BULGU 5: Geçici Kabul Noksanlıkları İçin Yapılan Kesintilerin Emanetler Hesabında İzlenmemesi

Geçici kabul noksanlıkları için hakedişlerden yapılan kesintilerin 333-Emanetler Hesabında izlenmesi gerekirken 330- Alınan depozito ve teminatlar hesabında izlendiği tespit edilmiştir.

Yapım İşlerine Ait Tıp Sözleşmenin 30'uncu maddesinde, anahtar teslimi götürü bedel sözleşmelerde yapılan iş tutarının % 3'ünün, birim fiyat sözleşmelerde ise %5'inin geçici kabul noksanları için idarece tutulacağı ve bu tutarların işin yüklenici tarafından tam ve eksiksiz tamamlanmasını müteakip ödenebileceği ifade edilmiştir.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 260 ve 261'inci maddelerine göre, emanet olarak nakden veya mahsuben tahsil edilen tutarların 333- Emanetler Hesabına kaydedilip izlenmesi gerekmektedir. Bu düzenleye göre, yapım işleri ödemelerindeki geçici kabul noksanları kesintisinin 333- Emanetler Hesabına kaydedilmesi gerekir. Hatalı uygulama sonucunda 378.568,88TL 333-Emanetler Hesabı yerine 330- Alınan depozito ve teminatlar hesabına kaydedilmiştir.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliğinin ilgili maddesi uyarınca, kaydın mevzuata uygun olarak bilançoda yer alması gerekir.

Kamu idaresi cevabında; "Geçici Kabul noksanlıkları için yapılan kesintiler, Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe yönetmeliğinin 258. ve 259. maddesinde belirtildiği gibi, ihale işleri ile ilgili olduğundan 330 hesapta izlenmektedir.

333 veya 330 hesapta izlenmesi konusunda tereddütlerin giderilmesi için ilgili Bakanlıktan görüş alınacaktır." denilmiştir.

Sonuç olarak Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliğinin ilgili maddesi uyarınca geçici kabul noksanlıkları 333 hesabında izlenmelidir. Kaydın mevzuata uygun olarak bilançoda yer alması sağlanmalıdır.

BULGU 6: Halk Otobüslerindeki İlan ve Reklam Vergisine Esas Alanın Hesaplanmasında Uyumsuzluk Bulunması

Halk otobüslerindeki reklam alanının beyan edilen ile gerçeğinin uyuşmadığı ve bazı otobüslerde reklam olduğu halde beyan edilmemesi nedeniyle ilan ve reklam vergisi alınmadığı görülmüştür.

2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu'nun Belediye Vergileri başlıklı birinci kısmının İlan ve Reklam Vergisi başlıklı ikinci bölümünün "Tarife ve nispet" başlıklı 15'inci maddesinin ikinci fıkrasında, motorlu taşıt araçlarının içine veya dışına konulan ilân ve reklamların beher metrekaresinden yıllık olarak en az 8TL ve en çok 40TL alınacağı belirtilmiştir. Belediye halk otobüslerindeki ilan ve reklam vergisi beyan edilen reklam alanına göre tahakkuk ettirilmiştir. Ancak reklam verilen alanların kapladığı alan ile beyan edilen alanın uyuşmadığı anlaşılmıştır. Bu nedenle ilan ve reklam vergisine esas alan hesaplanırken reklamın her bir otobüste kapladığı alan dikkate alınarak ilan ve reklam vergisi tahakkuk ettirilmelidir. Diğer taraftan bazı otobüslerin üzerinde reklam olduğu halde reklamın beyan edilmemesi nedeniyle vergi tahakkuku yapılmamıştır. İlan ve reklam vergisinin gerçeğe uygun tahakkuk ettirilip ettirilmediği denetlenerek belirlenmelidir.

Halk otobüslerinden alınacak yıllık ilan ve reklam vergisine esas alanın reklamın kapladığı alana göre belirlenmesi ve reklam olduğu halde ilan ve reklam vergisi vermeyenlerle ilgili ise gerekli işlem yapılmalıdır.

Kamu idaresi cevabında; "Halk otobüslerinden alınacak yıllık ilan ve reklam vergisine esas alanın reklamın kapladığı alana göre belirlenmesi ve reklam olduğu halde ilan ve reklam vergisi vermeyenlerin tespiti ile ilgili çalışmalar yapılacaktır." denilmiştir.

Sonuç olarak Halk otobüslerinden alınacak ilan ve reklam vergisine esas alanın reklamın kapladığı alana göre belirlenmesi ve reklam olduğu halde ilan ve reklam vergisi vermeyenlerle ilgili ise gerekli işlemin yapılması sağlanmalıdır.

BULGU 7: İlk Madde ve Malzeme Hesabından Çıktıların En Geç Üçer Aylık Dönemler İtibari ile Yapılmaması

150 İlk Madde ve Malzeme Hesabında izlenen değerlerin çıktılarının malzeme alındığı anda topluca yapıldığı, en geç 3 aylık dönemler itibari ile çıkış yapılmadığı görülmüştür.

18.01.2007 tarih ve 26407 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Taşınır Mal Yönetmeliği'nin "Taşınır Giriş ve Çıkış İşlemlerinin Muhasebe Birimine Bildirilmesi" başlıklı 30'uncu maddesinde, "(1) Taşınır kayıt yetkilileri tarafından, kamu idarelerinin muhasebe kayıtlarında ilgili stok ve maddi duran varlık hesaplarında izlenen taşınırlardan; satınalma suretiyle edinilenlerin giriş işlemleri ile değer artırıcı harcamalar için düzenlenen Taşınır İşlem Fişlerinin bir nüshası ödeme emri belgesi ekinde, muhasebe birimine gönderilir. Diğer şekillerde edinilen taşınırların girişleri ve maddi duran varlık hesaplarında izlenen taşınırların çıkışları için düzenlenen Taşınır İşlem Fişlerinin birer nüshasının, düzenleme tarihini takip eden en geç on gün içinde ve her durumda malî yıl sona ermeden önce muhasebe birimine gönderilmesi zorunludur. Ancak aynı muhasebe biriminden hizmet alan, aynı kamu idaresinin harcama birimleri arasında yapılan taşınır devirlerinde, devreden harcama birimince düzenlenen Taşınır İşlem Fişi muhasebe birimine gönderilmez.

(2) Muhasebe kayıtlarında "150-İlk Madde ve Malzemeler Hesabı"nda izlenen tüketim malzemelerinin çıkışları için düzenlenen Taşınır İşlem Fişleri muhasebe birimine gönderilmez. Bunların yerine, genel bütçe kapsamındaki kamu idarelerinde üç aylık dönemler itibarıyla, diğer idarelerde ise üç ayı geçmemek üzere üst yöneticiler tarafından belirlenen sürede kullanılmış tüketim malzemelerinin taşınır II nci düzey detay kodu bazında düzenlenen onaylı bir listesi, en geç ilgili dönemin son iş günü mesai bitimine kadar muhasebe birimine gönderilir."

hükümleri yer almaktadır.

Mevzuattan anlaşılacağı üzere, tüketim malzemelerinin çıkışları için düzenlenen taşınır işlem fişleri muhasebe birimine gönderilmez. Bu uygulamanın yerine belediyelerde üç ayı geçmemek üzere üst yönetici tarafından belirlenen sürede kullanılmış tüketim malzemelerinin yönetmelikte belirtilen listesi, en geç belirlenen dönemin son iş günü mesai bitimine kadar muhasebe birimine gönderilmelidir. Oysaki taşınırların alındığı anda tüketim suretiyle kayıtlardan çıkış gösterildiği tespit edilmiştir.

Mevzuattan anlaşılacağı üzere, Yönetmelik hükümleri uyarınca 150 İlk Madde ve Malzeme Hesabında izlenen değerlerin çıkışlarının en geç 3'er aylık dönemler itibarı ile yapılması gerekir.

Kamu idaresi cevabında; "Yönetmelik hükümlerine göre uygulamaya başlanmıştır.Örnek:30.03.2018 Tarih ve 2603 nolu Yevmiye, 20.04.2018 Tarih ve 3055 Nolu Yevmiye)" denilmiştir.

Sonuç olarak Yönetmelik hükümleri uyarınca 150 İlk Madde ve Malzeme Hesabında izlenen değerlerin çıkışlarının sürekli olarak en geç üçer aylık dönemler itibari ile yapılması sağlanmalıdır.

BULGU 8: İmar Uygulamaları Neticesinde Belediye'nin Tasarrufuna İntikal Eden Düzenleme Ortaklık Payları ve Genel Hizmet Alanlarının Muhasebeleştirilmemesi

İmar uygulamaları neticesinde meydana gelen değer artışları karşılığında "düzenleme ortaklık payı" olarak alınan arsa paylarının ve genel hizmet alanlarının mevzuatta öngörülen cetvellere kaydedilmediği ve iz bedeli ile muhasebe kayıtlarında takip edilmediği görülmüştür.

02.10.2006 gün ve 26307 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmelikte kayıt ve kontrol işlemlerine ilişkin izlenecek süreç, bu işlemlere ilişkin görev, yetki ve sorumluluklar ayrıntılı olarak açıklanmıştır. Yönetmelik'in 5'inci maddesinde tapuda kayıtlı olmayan taşınmazlardan sadece ekonomik olarak değerlendirmeye konu olanlar ile kamusal ihtiyaçlarda kullanılan taşınmazların, orta mallarının, genel hizmet alanlarının ve Bakanlık tarafından iz bedeli ile takip edilmesine karar verilen taşınmazların iz bedeli üzerinden kayıtlara alınacağı, 7'nci maddesinde ise tapu kütüğünde kayıtlı olmayan taşınmazların kaydının Ek 3'te belirtilen Tapuda Kayıtlı Olmayan Taşınmazlar Formuna kaydedileceği, taşınmaz kayıt ve kontrol işlemleriyle görevli birimlerce hazırlanan bu formun diğer formlarla birlikte taşınmaz icmal cetvelleri hazırlanmak üzere mali hizmetler birimine gönderileceği ve mali hizmetler birimince bu formların konsolide edilerek Yönetmelik ekinde (Ek.7) bulunan örneğe uygun şekilde taşınmaz icmal cetvellerinin oluşturulacağı hüküm altına alınmıştır.

Yukarıdaki mevzuat hükümleri ve açıklamalar çerçevesinde geçmişte yapılan imar uygulamaları neticesinde Belediyenin hüküm ve tasarrufuna intikal eden arsa paylarının (DOP) tespiti için ayrıntılı bir çalışma yapılması, söz konusu arsa paylarının mevzuatta öngörülen cetvellere kaydedilmesi ve iz bedelleri ile muhasebe kayıtları altına alınması, gerçekleştirilecek imar uygulamalarında da bu hususların göz önünde bulundurulması gerekmektedir.

Yönetmelikte yer alan formların tutulması ile muhasebe kayıtlarında izlenmesi gerekir

Kamu idaresi cevabında; "Belediyemiz tarafından yapılan 3194 Sayılı Kanununun 18.madde uygulaması sonucunda Düzenleme Ortaklık Payından oluşturulan ve terkin alan vasfında Belediyemiz tasarrufunda olan alanlar ile ilgili çalışmalara devam edilmektedir. Bu vasıftaki taşınmazların ada-parcel numaralarının olmayışı ve tapu sicilinde kayıtları bulunmaması nedeniyle takibinin farklı yöntemlerle yapılması faydalı olacağı düşünülmekte CBS ortamında grafikte takibinin yapılması ile ilgili çalışmalar yapılmaktadır. Yapılan İmar uygulamalarından oluşturulan bu alanların tespiti ile ilgili çalışmalara başlanmış olup, SERVER alımı ile sistemin kurulması planlanmaktadır." denilmiştir.

Sonuç olarak Bulguda belirtilen hususun düzeltilmesi için gerekli işlemlere başlanmıştır. Sistemsel sıkıntıların giderilerek Yönetmelikte yer alan formların tutulması ile muhasebe kayıtlarında izlenmesi sağlanmalıdır.

BULGU 9: İndirimli Emlak Vergisinden Yararlanma Şartlarını Taşımayan Kişilerin Muafiyet İşlemi İptal Edilmesine Karşın Tahakkukun Eksik Yapılması

1319 sayılı Emlak Vergisi Kanun'una göre indirimli emlak vergisinden yararlanma şartlarını taşımayan kişilerin indirimli emlak vergisinden yararlandırılma işlemine 2016 yılında son verilmesine karşın emlak vergisi tahakkukunun eksik yapıldığı görülmüştür.

1319 sayılı Kanun'un "Nispet" başlıklı 8'inci maddesinin ikinci fıkrasında "*Bakanlar Kurulu, kendisine bakmakla mükellef kimsesi olup onsekiz yaşını doldurmamış olanlar hariç olmak üzere hiçbir geliri olmadığını belgeleyenlerin, gelirleri münhasıran kanunla kurulan sosyal güvenlik kurumlarından aldıkları aylıktan ibaret bulunanların, gazilerin, engellilerin, şehitlerin dul ve yetimlerinin Türkiye sınırları içinde brüt 200 m²'yi geçmeyen tek meskeni olması (intifa hakkına sahip olunması hali dahil) halinde, bu meskenlerine ait vergi oranlarını sıfıra kadar indirmeye yetkilidir. Bu hüküm, yukarıda belirtilenlerin tek meskene hisse ile sahip olmaları halinde hisselerine ait kısım hakkında da uygulanır. Muayyen zamanda dinlenme amacıyla kullanılan meskenler hakkında bu hüküm uygulanmaz. Geliri olmadığını belgelemenin usul ve esaslarını belirlemeye Maliye Bakanlığı yetkilidir*" hükmü yer almaktadır. Anılan hükmün verdiği yetkiye dayanılarak çeşitli tarihlerde çıkarılan Bakanlar Kurulu Kararları ile 1999-2006 yılları için ve 2006/11450 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile de 2007 ve müteakip yıllar için gelirleri münhasıran kanunla kurulan sosyal güvenlik kurumlarından aldıkları aylıktan ibaret bulunanların Türkiye sınırları içinde brüt 200 m²'yi geçmeyen tek meskene sahip olmaları halinde (2004 yılından itibaren intifa hakkına sahip olunması hali

dâhil), bu meskene ait bina vergisi oranı sıfır olarak belirlenmiştir.

Kanun ve adı geçen Bakanlar Kurulu Kararları birlikte değerlendirildiğinde, gelirleri kanunla kurulan sosyal güvenlik kurumlarından aldıkları aylıktan ibaret bulunanların, gazilerin, engellilerin, şehitlerin dul ve yetimlerinin Türkiye sınırları içinde brüt 200m²'yi geçmeyen tek meskeni olması halinde Kanun'un Bakanlar Kuruluna verdiği yetkiye istinaden bu meskenlere ait vergi oranları 1999 yılından itibaren sıfır olarak uygulanmaktadır.

12.05.2005 gün ve 25813 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 44 seri numaralı Emlak Vergisi Kanunu Genel Tebliğinin "II- Hiçbir Geliri Olmadığını Beyan Eden Mükelleflerin Geliri Veya İkinci Bir Meskeni Bulunduğunun Tespit Edilmesi Halinde Yapılacak İşlemler" başlıklı kısmında, *"Hiçbir geliri olmadığını taahhüt eden mükelleflerin, indirimli vergi oranından yararlanabilmeleri için, gelir vergisine tabi hizmet karşılığı elde edilen ücret, ticari, sınai, mesleki ve zirai faaliyet geliri ile menkul ve gayrimenkul sermaye iradı, faiz ve temettü veya benzeri bir gelirin olmaması gerekmektedir.*

Mükelleflerin, yukarıda belirtilen türden bir gelir elde etmeleri veya ikinci bir meskene sahip olmaları halinde, bu değişikliği mükellefiyetlerinin bulunduğu belediyeye bildirmeleri zorunludur.

Öte yandan, indirimli vergi oranından yararlanma şartlarını taşımadığı halde, gerçek dışı taahhütte bulunmak suretiyle indirimli vergi oranından yararlanan mükellefler ile durumunda meydana gelen değişikliği bildirmeyen mükelleflerden alınması gereken vergi, cezalı olarak ve gecikme faizi ile birlikte alınacaktır." açıklaması yapılmıştır.

İndirimli emlak vergisinden yararlanan kişilerle ilgili idare tarafından 2016 yılında çalışma yapılmıştır. Bu çalışmanın sonucunda 711 kişinin Türkiye sınırları içerisinde birden fazla meskeni olduğu ve şartları taşımaması nedeniyle indirimli emlak vergisinden yararlandırılmasına son verilmiştir. Verginin tahakkuku olarak 2016 yılında çalışma yapılması dikkate alınarak en son 2012 yılına ait emlak vergisi tahakkuku yapılmıştır. 1319 sayılı Kanun'un "Bina ve arazi vergilerinde zamanaşımı süresinin başlangıcı" başlıklı 40'ıncı maddesinde bildirim dışı kalan binaların vergi ve cezalarında zamanaşımının, bu binaların bildirim dışı bırakıldığına idarece öğrenildiği tarihi takip eden yılın başından itibaren başlayacağı ifade edilmiştir. Dolayısıyla idare, bildirim dışı kalan meskenlerden 2016 yılında haberdar olduğundan zamanaşımı süresinin başlayacağı tarih olarak 2016 yılı göz önünde bulundurulmalıdır. Verginin tahakkuku ise muafiyetin kalktığı yıl olarak dikkate alınmalıdır.

Örneğin ikinci taşınmazı 2007 yılında edinmiş ve Belediyeye bildirmemiş ise vergi 2008 yılından itibaren cezalı olarak tahakkuk ettirilecektir.

İndirimli emlak vergisinden yararlanamayacak kişilerin emlak vergisi tahakkuklarının muafiyetin kalktığı yıldan itibaren olması ve zamanaşımı süresinin de 2016 yılından başlatılması gerekir.

Kamu idaresi cevabında; "İndirimli emlak vergisinden yararlanamayacak kişilerin emlak vergisi tahakkuklarının muafiyetin kalktığı yıldan itibaren olması ve zamanaşımı süresinin ilgili tarihe göre başlatılması işlemi yapılacaktır." denilmiştir.

Sonuç olarak İndirimli emlak vergisinden yararlanan kişilerle ilgili olarak belli aralıklarla gerekli sorgulamaların yapılması gerekir. Bu sorgulamaların sonucunda indirimli emlak vergisinden yararlanamayacak kişilerin emlak vergisi tahakkuklarının muafiyetin kalktığı yıldan itibaren yapılması ve zamanaşımı süresinin de tespitinin yapıldığı yıldan başlatılması için gerekli işlemler yapılmalıdır.

BULGU 10: Kiraya Verilen Taşınmazların Muhasebe Kayıtlarında İzlenmemesi

Karabük Belediyesince kiraya verilen taşınmazların muhasebe kayıtlarında izlenmediği tespit edilmiştir.

27.05.2016 tarihinde 10.03.2006 tarihli ve 26104 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği yürürlükten kaldırılmıştır. 27.05.2016 tarihli 29724 sayılı Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliğinin “Yürürlük” başlıklı 512'nci maddesinde “Bu Yönetmeliğin bütçenin hazırlanmasına ilişkin hükümleri yayımı tarihinde, diğer hükümleri ise 1.1.2016 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere yayımı tarihinde yürürlüğe girer.” denilmiştir. Yönetmeliğin bütçenin yayımlanması haricindeki diğer hükümleri 01.01.2016 tarihinden itibaren geçerlidir

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliğinin “990 Kiraya verilen duran varlıklar hesabı” başlıklı 475'inci maddesinde idarelerin bilançolarında kayıtlı duran varlıklardan kiraya verilenlerin izlenmesi için kullanılacağından bahsetmektedir. 476'ncı maddesinde ise,

"a) Borç

1) Kiraya verilen duran varlıklar, kayıtlı değerleri üzerinden bu hesaba borç, 999-Diğer Nazım Hesaplar Karşılığı Hesabına alacak kaydedilir.

b) Alacak

1) Kiraya verilen duran varlıklardan kira süresi sona erenler kayıtlı değerleri üzerinden bu hesaba alacak, 999-Diğer Nazım Hesaplar Karşılığı hesabına borç kaydedilir.” denilmektedir.

Mevzuattan da anlaşılacağı üzere kayıtlı duran varlıklardan kiraya verilenler 990 hesabında izlenmeli ve kayıtlı değerleri üzerinden bu hesaba borç 999 hesabına ise alacak kaydedilmelidir. Kira süresi sonra erenler ise kayıtlı değerleri üzerinden 990 hesabına alacak 999 hesabına ise borç kaydedilmelidir.

Bu husus 2016 yılı Denetim Raporunda yer almıştır.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliğine uygun olarak kayıt yapılması gerekir.

Kamu idaresi cevabında; "Kiraya verilen taşınmazların muhasebe kayıtlarında izlenmemektedir denilmektedir. Kiraya verilen taşınmazların muhasebe kayıtları bulguya göre yapılacaktır." denilmiştir.

Sonuç olarak 2016 yılı Denetim Raporunda da yer alan bu hususun gereği olarak Yönetmelik hükümlerine uygun kayıt yapılması sağlanmalıdır.

BULGU 11: Mevduat Faiz Gelirlerinin Net Tutar Üzerinden Muhasebeleştirilmesi

Karabük Belediyesine ait vadeli mevduat hesapları için tahakkuk eden faizin 600 Gelirler Hesabına net olarak kayıt edildiği, bankaca faiz geliri üzerinden yapılan stopajın muhasebe hesaplarında yer almadığı tespit edilmiştir.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliğinin “Temel muhasebe kavramları ve ilkeleri ile genel yönetim muhasebe standartları, kuralları ve uygulanması” başlıklı 42'nci maddesinde Kurumların muhasebesinin Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliğinin ikinci bölümündeki bilanço ilkeleri ile üçüncü bölümünde belirlenen muhasebe standartları, kurallar ve uygulamalara ilişkin hükümler çerçevesinde yürütüleceği belirtilmiştir. Genel Yönetim

Muhasebe Yönetmeliğinin İkinci bölümünde yer alan 6'ncı maddesinde Faaliyet Sonuçları Tablosunun ilkeleri düzenlenmiştir. İlgili maddenin birinci fıkrasının (a) bendinde, “*Kamu idarelerinin faaliyetlerine ilişkin gelir-gider işlemleri, tahakkuk esasına dayalı olarak gelir ve gider hesaplarında izlenir. Gelir ve gider hesapları, bütçe ile ilgili olsun veya olmasın, genel kabul görmüş muhasebe ilkeleri gereği tahakkuk eden her türlü gelir ve giderin kaydına mahsustur.*” denilmektedir. Aynı Yönetmeliğin “Gayri Safilik İlkesi” başlıklı 39'uncu maddesine göre, gelir ve giderler herhangi bir düzenleme veya standart ile aksi kararlaştırılmadıkça netleştirilmeden kayıt edilmelidir. Ayrıca Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliğinin “600 Gelirler Hesabı” başlıklı 368'inci maddesinde, bütçe ile ilgili olsun veya olmasın Devlet Muhasebesi Standartları Kurulu tarafından belirlenen uluslararası genel kabul görmüş muhasebe ilkelerine göre tahakkuk eden her türlü gelirin 600 Gelirler Hesabında ve “800 Bütçe Gelirleri Hesabı” başlıklı 380 inci maddesinde ise mevzuatı gereğince bütçe geliri olarak nakden veya mahsuben yapılan tahsilatların 800 Bütçe Gelirleri Hesabında izlenmesi gerektiği belirtilmiştir.

Karabük Belediyesinde vadeli mevduat hesapları için tahakkuk eden faizlerin stopaj kesintisi sonrası oluşan net tutar hem 600 Gelirler Hesabına hem de 800 Bütçe Gelirleri Hesabına kayıt edilmiştir. Mevduat Faizleri net faiz geliri kayıt edilmiştir. Bu tutarın içerisine stopaj kesintisi eklenince brüt tutara ulaşılmaktadır. Bu durumda yılsonu itibariyle 600 Gelirler Hesabına eksik kayıt yapılmıştır. Gayri Safilik İlkesine aykırı işlem yapılması faaliyet sonuçlarının hatalı olmasına neden olmuştur.

Yukarıda yer verilen yönetmelik hükümlerinden açıkça anlaşıldığı üzere, tahakkuk eden faiz gelirleri 600 Gelirler Hesabına tahakkuk esasına göre gayrisafi tutar üzerinden, 800 Bütçe Gelirleri Hesabına ise nakit esasına göre stopaj yapıldıktan sonraki net tutar üzerinden ve stopaj kesintisinin 630 Giderler Hesabına kayıt edilmesi gerekir.

Kamu idaresi cevabında; "Mevduat faiz gelirlerine ait %15 Gelir Vergisi ile ilgili Banka tarafından kesilerek Vergi Dairesine ödenmektedir. Vergi dahil gelir kaydedildiğinde, gelir vergisi miktarı kadar noksan tahsilat yapıldığından, Banka tarafından ödenen Gelir Vergisinin Belediyemiz hesaplarından gider kaydedilmesi mükerrer ödemeye sebep olacaktır." denilmiştir.

Sonuç olarak Kamu idaresi cevabında, mevduat faiz gelirin e ilişkin stopajın banka tarafından kesilerek vergi dairesine ödendiği, vergi dahil gelir kaydedildiğinde gelir vergisi

kadar noksan tahsilat yapıldığını, bulgu doğrultusunda kayıt yapılması durumunda mükerrer ödemeye sebep olunacağı ifade edilmiştir.

Tahakkuk eden faiz gelirleri 600 Gelirler Hesabına tahakkuk esasına göre gayrisafi tutar üzerinden, 800 Bütçe Gelirleri Hesabına ise nakit esasına göre stopaj yapıldıktan sonraki net tutar üzerinden ve stopaj kesintisinin 630 Giderler Hesabına kayıt edilmesi gerekir. Aksi durumda 600-Gelirler hesabına eksik kayıt yapılarak tahakkuk tutarının eksik gösterilmesi ile faiz gelirin stopaj kesintisinin ne olduğunun muhasebe kayıtlarında görülmemesine neden olunur. Gerekli faiz gelirin ve stopaj tutarının bankadan öğrenilip gerekli kayıtların yapılması mükerrer ödeme yapılmasının aksine Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliğinin gereğidir.

Bulguda belirtilen doğrulta işlem tesis edilmesi sağlanmalıdır.

BULGU 12: Özel Bankadan Kullanılan Kredide Gerekli Araştırmanın Yapılmaması

Belediyenin 2013 yılı Aralık ayında kullandığı 4.500.000TL kredi tutarı için gerekli araştırmanın yapılmadığı görülmüştür.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 8'inci maddesinde her türlü kamu kaynağının elde edilmesi ve kullanılmasında görevli ve yetkili olanların, kaynakların etkili, ekonomik, verimli ve hukuka uygun olarak elde edilmesinden, kullanılmasından, muhasebeleştirilmesinden, raporlanmasından ve kötüye kullanılmaması için gerekli önlemlerin alınmasından sorumlu ve yetkili kılınmış mercilere hesap vermek zorunda olduğu, 32'nci maddesinde harcama yetkililerinin, harcama talimatlarının bütçe ilke ve esaslarına, kanun, tüzük ve yönetmelikler ile diğer mevzuata uygun olmasından, ödeneklerin etkili, ekonomik ve verimli kullanılmasından ve bu Kanun çerçevesinde yapmaları gereken diğer işlemlerden sorumlu olduğu, 5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 38'inci maddesinde, belediyenin hak ve menfaatlerini korumanın belediye başkanının görev ve yetkisi olduğu ve 61'inci maddesinde de, Belediye başkanı ve harcama yetkisi verilen diğer görevlilerin, bütçe ödeneklerinin verimli, tutumlu ve yerinde harcanmasından sorumlu olduğu belirtilmiştir.

Belediye teklif aldığı beş Bankaya "*Belediyemiz hizmetlerinde kullanılmak üzere 4.500.00,00TL altmış ay vadeli kredi kullanmak istiyoruz. Kredi kullanım şartları ve geri ödeme*

tutarları hakkında bilgi verilmesini..." şeklinde yazı yazmış, yazı ekinde ise belediyenin mali yapısı hakkında hiç bir doküman sunulmamıştır. Bankaların kredi verirken kredi kullanıcının mali yapısı hakkında bilgi sahibi olması tabiidir. Bu nedenle yazı ekinde Belediyenin mali yapısını ortaya koyacak her türlü dokümanı ilgili bankaya ibraz etmesi Bankanın vereceği teklifi etkileyecektir. Banka kredi talebinde bulunanın kullanmak istediği kredi tutarı, vadesi ve mali yapısına uygun ödeme planı çıkararak teklif verecektir. Kredi kullanıldığı tarih itibarıyla Karabük'te 14 Banka olduğu halde sadece 5 bankadan teklif alınmıştır. Kurum açısından en iyi teklifin hangisinin olduğunun tespiti tüm Banka/Finans kurumlarından teklif alınmasıyla sağlanabilir.

Kredi kullanılırken kurumun mali yapısıyla ilgili bilgilerin tüm kredi verebilecek Bankalara gönderilerek alınan tekliflerin değerlendirilmesi kurum yararınadır.

Kamu idaresi cevabında; "Özel Bankadan gerekli araştırmanın yapılmadan kredi kullanılmıştır denilmektedir. Kredi kullanımlarında kurumun mali yapısı ile ilgili bulguda belirtildiği şekilde tüm kredi verebilecek bankalara gönderilerek alınan teklifler değerlendirilerek Bulguda belirtildiği şekilde işlem yapılacaktır." denilmiştir.

Sonuç olarak Kredi kullanılacağı zaman mali yapıyla ilgili bilgilerin tüm kredi verebilecek Bankalara gönderilerek alınan tekliflere göre işlem yapılmalıdır.

BULGU 13: Toplum Yararına Program Kapsamında Belediyeye Gönderilen Tutarların Gelir Hesabında İzlenmemesi

Karabük Belediyesi ile Türkiye İş Kurumu Genel Müdürlüğünün yapmış olduğu Toplum Yararına Programa ilişkin protokol neticesinde çalıştırdığı personelin ücretlerinin İŞKUR tarafından belediyeye aktarılan tutarların gelir hesabı yerine emanet hesabına kaydedildiği tespit edilmiştir.

Aktif İşgücü Hizmetleri Yönetmeliği'nin "Ödemeler" başlıklı 76'ncı maddesinin üçüncü fıkrasında, "*TYP'nin kamu kurum veya kuruluşlarıyla düzenlenmesi halinde katılımcı ödemelerine ilişkin istihkakların il müdürlüğüne gönderilmesini müteakip, giderler Kurum tarafından kamu kuruluşunun hesabına aktarılır.*" ifadesi yer almış, Türkiye İş Kurumu Genel Müdürlüğünün 2013/1 numaralı Toplum Yararına Program Genelgesi'nin "Ödemeler" başlıklı 17'nci maddesinin dördüncü fıkrasında da, "*Yüklenicinin kamu kurum veya kuruluşu olması*

halinde yükleniciler tarafından katılımcılar için düzenlenen aylık hak edişler ve buna ilişkin diğer belgelerin İl Müdürlüğüne ibrazı sonrasında bu belgelerin inceleme işlemlerinin tamamlanması sonucu, ödenek Kurum tarafından kamu kuruluşunun hesabına aktarılır.” açıklaması yapılmıştır.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin “600-Gelirler Hesabı” başlıklı 368'inci maddesinde, “*Bu hesap, bütçe ile ilgili olsun veya olmasın Devlet Muhasebesi Standartları Kurulu tarafından belirlenen uluslararası genel kabul görmüş muhasebe ilkelerine göre tahakkuk eden her türlü gelirin izlenmesi için kullanılır.*” denilmiştir. Yani bütçe ile ilgili olsun veya olmasın her türlü tahakkuk eden gelirin 600 Gelirler hesabında izlenmesi gerekir. İşçilik hizmeti karşılığında İşkur tarafından idareye aktarılan tutarların çalışanlara ödenmesinde de daha önce gelir kaydı yapılarak belediye muhasebesi ve mali tabloları ile ilişkilendirilmiş olan gelire karşılık gider kaydının da yapılması gerekir.

Belediyeye gönderilen 591.101,81TL tutarındaki Toplum Yararına Programa ait ücretlerin gelir hesabı yerine emanet hesabına kaydedilmesi mali tablolarda hataya sebebiyet vermektedir.

İŞKUR tarafından gönderilen Toplum Yararına Programa ait ücretler gelir hesabına alınmalı ve ödemeler de gider hesabından yapılmalıdır.

Kamu idaresi cevabında; "Belediyemiz ile Türkiye İş Kurumu Genel Müdürlüğü arasında yapılan protokol neticesinde, çalışan personelin puantajları Belediyemizce yapılarak İşkur'a verilmekte İşkur tarafından tahakkuku yapılarak Belediyemiz hesabına intikali neticesinde çalışanların ücretleri ve diğer resmi kurum alacakları ödenmektedir.

Protokol ile yapılan bu projeler devamlılık arz etmemekte ve kısa sürelidir. Bütçede gider ve gelir olarak gözükmeyeğinden emanet hesapta izlenmektedir." denilmiştir.

Sonuç olarak Belediyeye gönderilen Toplum Yararına Programa ait ücretlerin gelir hesabı yerine emanet hesabına kaydedilmesi mali tablolarda hataya sebebiyet vermektedir. İŞKUR tarafından gönderilen Toplum Yararına Programa ait ücretler gelir hesabına alınarak ödemelerin de gider hesabından yapılması sağlanmalıdır.

BULGU 14: Yapım Sözleşmelerine İstinaden İdareye Verilen Malzemelerin Muhasebeye Yansıtılmaması

Belediyece ihalesi gerçekleştirilen bazı yapım işi ihalelerinde sözleşme gereği iş

bittikten sonra belediye verilen malzemelerin muhasebeye yansıtılmadığı görülmüştür.

5018 sayılı Kanunun Kayıt zamanı başlıklı 50'nci maddesinde, "*Bir ekonomik değer yaratıldığında, başka bir şekle dönüştürüldüğünde, mübadeleye konu edildiğinde, el değiştirdiğinde veya yok olduğunda muhasebeleştirilir. Bütün malî işlemlerin muhasebeleştirilmesi ve her muhasebe kaydının belgeye dayanması şarttır*" denilmiştir. Muhasebe sistemi karar, kontrol ve hesap verme süreçlerinin etkili çalışmasını sağlayacak ve malî raporların düzenlenmesi ile kesin hesabın çıkarılmasına temel olacak şekilde kurulmalı ve yürütülmelidir. Kamu idarelerinin kamu hesaplarını bir düzen içinde hesaplara kaydetmesi gerekir. Bütün mali işlemlerin muhasebeleştirilmesi ve bunlarında belgeye dayanması şarttır. Kamu kaynağının elde edilmesi ve kullanılmasında görevli ve yetkili olanlar, kaynakların muhasebeleştirilmesinden, raporlanmasından dolayı yetkili mercilere hesap vermek zorundadır.

Taşınır Mal Yönetmeliğinin 29'uncu maddesinde giriş ve çıkış kayıtlarının taşınır işlem fişiyle yapılacağını ve düzenlenen fişlerin birer nüshasının muhasebe birimine gönderilmesi gerektiğinden bahsedilmiştir. Aynı yönetmeliğin "Taşınır giriş ve çıkış işlemlerinin muhasebe birimine bildirilmesi" başlıklı 30'uncu maddesinde satınalma ve değer artırıcı harcamalar dışında edinilen taşınırların girişleri ve maddi duran varlık hesaplarında izlenen taşınırların çıkışları için düzenlenen Taşınır İşlem Fişlerinin birer nüshasının, düzenleme tarihini takip eden en geç on gün içinde ve her durumda malî yıl sona ermeden önce muhasebe birimine gönderilmesinin zorunlu olduğu düzenlenmiştir

Kanyon köprü yapım işinin sözleşmesinde köprü aydınlatılması için yapılan aydınlatma direklerinin %10 fazlasının idareye verileceği belirtilmiş, bunun sonucunda 7 adedi Fen İşleri Müdürlüğü Elektrik yapım bakım ve onarım servisi deposunda muhafaza altına alınmak üzere teslim alınmıştır. Söz konusu 7 adet direklerin muhasebe kayıtlarında yer almadığı görülmüştür. Ayrıca, 100. yıl mahallesi ticaret merkezi ve Pazar yeri yapımı işine ait ihalede toplam 26 adet arazi tipi yangın dolabı bulunmaktadır. 3 adet arazi tipi yangın dolabı 100. Yıl AVM inşaatına montajı yapılmış olup geriye kalan 23 adet yangın dolabı Karabük belediyesince teslim alınmasına rağmen bu dolapların da muhasebe kayıtlarında yer almadığı tespit edilmiştir.

Mevzuata göre belediyenin sahip olduğu her kalemin kayda alınması ve bunların taşınır işlem fişiyle giriş-çıkış kayıtlarının yapılması sağlanmalıdır.

Kamu idaresi cevabında; "Bulguda belirtilen 2015/95105 nolu ihale kayıt numaralı Kanyon Köprü İhalesi ve 2014/175084 nolu 100.Yıl Ticaret Merkezi sözleşmeleri anahtar

teslimi götürü bedel olması nedeniyle söz konusu mallar tutanakla teslim alınmıştır." denilmiştir.

Sonuç olarak Sözleşmenin anahtar teslimi götürü bedel olması nedeniyle söz konusu malların tutanakla teslim alındığı ifade edilse de Taşınır Mal Yönetmeliğine göre belediyenin sahip olduğu her kalemin sözleşmesinin ne olduğuna bakılmaksızın kayda alınması ve bunların taşınır işlem fişiyle giriş-çıkış kayıtlarının yapılması sağlanmalıdır.

BULGU 15: Yevmiye Defterinde Bazı Yevmiyelerin Bulunmaması ve Geçmişe Yönelik Kayıt Yapılması

İdarenin 2017 yılına ilişkin muhasebe sistemi incelendiğinde bazı yevmiye numaralarının bulunmadığı ve geçmişe yönelik kayıt yapıldığı görülmüştür.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliğinin “Yevmiye sistemi, muhasebeleştirme belgeleri ve açılış kayıtları” başlıklı 23'üncü maddesinde;

“(1) İşlemler, yevmiye tarih ve numara sırasına göre ve maddeler halinde yevmiye defterine günlük olarak kaydedilir; buradan da usulüne göre büyük defter ve yardımcı defterlere sistemli bir şekilde dağıtılır.

(4) Muhasebeleştirme belgelerinin yevmiye tarih ve numarası sütunlarına, gerçekleşen işlemlerin kayda geçirildikleri tarih ile hesap döneminin başında (1)'den başlayıp, hesap döneminin sonuna kadar devam eden birer numara verilir. Gerek yevmiye defteri ve gerekse büyük defter ve yardımcı defter kayıtlarında bu yevmiye numaraları esastır. (...)” denilmektedir.

Aynı Yönetmeliğin “Kullanılacak defterler ve kayıt düzeni“ başlıklı 44'üncü maddesinde ise;

“(1) Bu Yönetmeliğin uygulanmasında aşağıdaki defterler kullanılır. a) Yevmiye defteri (Örnek-37) 1) Yevmiye defteri, kayda geçirilmesi gereken işlemlerin yevmiye tarih ve numarasıyla ve maddeler halinde düzenli olarak yazıldığı müteselsil sıra numaralı defterdir. Yevmiye defterine açılış kaydı yapıldıktan sonra, günlük işlemler muhasebeleştirme belgelerine dayanılarak kaydedilir. ... “ hükmü yer almaktadır.

Yönetmelikte belirtildiği üzere işlemler yevmiye tarih ve numara sırasına göre yevmiye defterine günlük olarak kaydedilmeli ve yevmiye numaraları 1 den başlayıp hesap dönemi

sonuna kadar sırasıyla devam eden numaralarla kaydedilmelidir.

Karabük Belediyesi birleştirilmiş veriler defterinde yapılan incelemede bazı yevmiyelerin bulunmadığı tespit edilmiştir. Bulunmayan yevmiyelerin bazıları şunlardır.(60,61,62,63,157,180,644,697,863,912,913,971)

Yevmiye numaralarının müteselsil ve boşluğa yer verilmeyecek şekilde artması ile muhasebe kayıtlarının meydana geldiği tarihte kayda alınması gerekir. Buna aykırılık teşkil eden yevmiye numaralarının varlığı, kullanılan muhasebe sisteminde geriye dönük olarak işlem yapılabileceğini ifade etmektedir. Geriye dönük kayıt yapılabilmesi hatalı muhasebe kayıtlarının varlığı ve bu kayıtların ne zaman düzeltildiği yönünde yapılacak incelemelerin güvenilirliği üzerinde risk oluşturur. Muhasebe kayıtlarında, geçmişe dönük kayıtları ifade eden yevmiye numaraları ise aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Bu husus 2016 yılı Denetim Raporunda yer almıştır.

Yevmiye numaralarının Yönetmeliğe uygun olarak sırasıyla verilmesi ve yevmiye tarihi ile numarası arasında da uyumun sağlanması gerekmektedir.

Tablo 3: Geçmişe Dönük Olarak Yapılan Kayıtlar

Yevmiye Tarih	Yevmiye No
31.01.2017	953
01.02.2017	954
31.01.2017	1241
20.02.2017	1240
08.02.2017	2138
08.03.2017	2137

Kamu idaresi cevabında; "Bulguda belirtildiği şekilde yevmiye kayıtlarının müteselsil ve boşluğa yer verilmeyecek şekilde kayda alınmasına dikkat edilerek, ilgili bilgisayar firmasından da destek alınacaktır." denilmiştir.

Sonuç olarak 2016 yılı Denetim Raporunda da yer alan bu hususun gereği olarak bilgisayar firmasından destek alınarak yönetmelik hükümlerine uygun kayıt yapılması sağlanmalıdır.

BULGU 16: Aktif Olan İşyerlerine Ait Belediye Gelirleri Takibinde Eksikliklerin Bulunması

Belediye sınırlarında faaliyet yürüten aktif işletmelerin bazılarında 2464 sayılı Karabük Belediyesi 2017 Yılı Sayıştay Düzenlilik Denetim Raporu

Belediye Gelirleri Kanunu gereği tahsil edilmesi gereken vergilerin tahakkuklarının yapılmadığı tespit edilmiştir.

2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanununun 12'nci maddesinde Belediye sınırları ile mücavir alanları içinde yapılan her türlü İlan ve reklamın, ilan ve reklam Vergisine tabi olduğu, "Eğlence vergisi" başlıklı 17'nci maddesinde bu Kanunun 21'inci maddesinde belirtilen ve belediye sınırları ile mücavir alanlar içinde yer alan eğlence işletmelerinin faaliyetlerinin Eğlence Vergisine tabi olduğu, "Çevre temizlik" vergisi başlıklı 44'üncü maddesinde belediye sınırları ve mücavir alanlar içinde bulunan ve belediyelerin çevre temizlik hizmetlerinden yararlanan konut, iş yeri ve diğer şekillerde kullanılan binaların çevre temizlik vergisine tabi olduğu, "İşyeri Açma İzni Harcı" başlıklı 81'inci maddesinde belediye sınırları veya mücavir alanlar içinde bir işyerinin açılmasının işyeri açma izni harcına tabi olduğu, 1319 sayılı Emlak vergisi Kanununun "Mevzu" başlıklı 1'inci maddesinde Türkiye sınırları içinde bulunan binaların bina vergisine tabi olduğu belirtilmiştir.

10.10.2017 tarihinde Karabük Belediyesi sınırları içerisindeki aktif işyerlerinin belirlenmesi için Karabük Vergi Dairesi ile yazışma yapılmıştır. Vergi Dairesinin 19.10.2017 tarihinde verdiği cevapta belediye sınırları içindeki aktif işletmelerin sayısı ve adresleri bildirilmiştir. Alınan liste Karabük Belediyesinin ilgili birimine verilmiş ve belediye kayıtlarında olmayıp vergi dairesi kayıtlarında olan aktif işyerlerine yönelik yerinde çalışma yapılması istenmiştir. Bu verilere istinaden 98 adet işyeri ile ilgili vergi tahakkuklarının olmadığı tespit edilerek ilgili tahakkuk kayıtları yapılmıştır. Ancak çalışma tam olarak sonuçlandırılmamıştır. Bu nedenle Belediye kayıtlarında olmayan tüm aktif işyerlerine ilişkin tahakkuk kayıtlarının yapılmasının devamının sağlanması gerekir.

Vergi dairesinden alınan listeye istinaden Belediye kayıtlarında yer almayan İşyeri çalışma ruhsat harcı, çevre temizlik vergisi, emlak vergisi, ilan reklam vergisi gibi belediye gelirlerinin takibinin sağlanması gerekir.

Kamu idaresi cevabında; "Karabük vergi dairesinden alınan Karabük Belediye sınırları içerisindeki aktif işyerlerinin listesine göre belediyemizde kayıtları olmayan işyerlerinin bir kısmının tespiti ve vergi tahakkukları yapılmış listedeki diğer işyerleri ile ilgili çalışmalar yapılacaktır." denilmiştir.

Sonuç olarak Vergi dairesinden alınan listeye istinaden Belediye kayıtlarında yer almayan işyeri çalışma ruhsat harcı, çevre temizlik vergisi, emlak vergisi, ilan reklam vergisi gibi belediye gelirlerinin sürekli takip edilmesi için gerekli işlemler yapılmalıdır.

BULGU 17: Asfalt İhalesi İle İlgili Nakliyelerde Kullanılan Araçlara İstiab Haddini Aşan Yüklemelerin Yapılması

2016/362727 ihale kayıt numaralı Asfalt ihalesi ile ilgili nakliyelerde kullanılan araçlara istiab haddini aşan yüklemelerin yapıldığı görülmüştür.

2918 sayılı Karayolları Trafik Kanununun Araçların yüklenmesi başlıklı 65'inci maddesinde araçların yüklenmesinde yasak olan durumlar belirtilmiştir. Bu maddeye göre azami yüklü ağırlığın veya izin verilen azami yüklü ağırlığın aşılması yasaktır. Eğer bu hususa dikkat edilmezse fazla yüklenen orana göre idari para cezası verilmektedir. 2918 sayılı Kanun'un 65'inci maddesine göre %10 fazlasına kadar yüklemelerde 500 Türk Lirası, %15 fazlasına kadar yüklemelerde 1.000 Türk Lirası, %20 fazlasına kadar yüklemelerde 1.500 Türk Lirası, %25 fazlasına kadar yüklemelerde 2.000 Türk Lirası, %25'in üzerinde fazla yüklemelerde 3.000 Türk Lirasının işleyen ve gönderenlere ayrı ayrı idari para cezası verileceği, azami yüklü ağırlığın %20'den fazla aşılması halinde fazla yük kanuna uygun hale getirilmeden aracın yola devam etmesine izin verilmeyeceği, işleyen ile gönderenin aynı olması halinde birinci fıkraya uymayan işleyen ve gönderen için uygulanacak idari para cezalarının toplamının uygulanacağı belirtilmiştir. Araçların yüklenilmesine ilişkin ölçü ve usuller, ağırlık ve boyut kontrolü usul ve esasları ile tartı toleransları Ulaştırma Bakanlığı tarafından yönetmelikle belirleneceği aynı maddede ifade edilmiştir. Bu düzenlemeye istinaden 08.10.2012 gün ve 28461 Sayılı Resmi Gazetede Araçların Yüklenmesine İlişkin Ölçü ve Usuller ile Tartı ve Boyut Ölçüm Toleransları Hakkında Yönetmelik yayımlanmıştır. Yönetmeliğin 7'nci maddesinde "*1- Tartı toleransı; en çok (aracın azami ağırlığının % 3,75'i+500 kilogram) olarak kabul edilir.*

2- 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanununun 65'nci maddesinin üçüncü fıkrasının (a), (b), (c), (d) ve (e) bentlerinde belirtilen fazla yükleme oranları hesabında, aracın azami ağırlığı ile birinci fıkrada belirlenen tartı toleransının toplamı esas alınır...." denilmektedir.

Mevzuat değerlendirildiğinde Karayolları Trafik Kanunundaki azami yük ağırlığının aşılmasının yasak olduğu ve bunu aşanlara da idari para cezası uygulanacağı belirtilmiştir. Yönetmelikle de tartı toleransına ilişkin düzenleme vardır. Buna göre azami yüklü ağırlığın ölçülmesinde tartı toleransının da dikkate alınması gerekir. Tartı toleransı en çok aracın azami ağırlığının % 3,75'i+500 kilogram'ı olabilir. Bu yüzden yönetmelikte de belirtildiği üzere fazla yükleme oranlarında aracın azami ağırlığı ile tartı toleransının toplamı esas alınır.

Malzeme alımlarının Karayolları Trafik Kanunu hükümlerine uygun olarak yerine getirilmediği, kamyonlara azami yüklü ağırlığı aşan yüklemeler yapıldığı, bu durumun kantar fişlerinde açık bir şekilde görüldüğü ve bunun karayollarına zarar verilmesine neden olduğu anlaşılmaktadır. İhale dosyası ekinde yer almayan fakat işin kontrolleri tarafından denetimimize sunulan taşıma yapan kamyonlara ait ruhsat fotokopileri tarafımızdan incelendiğinde kamyonlara azami yüklü ağırlıklarının üzerinde yükleme yapıldığı anlaşılmaktadır. Söz konusu uygulamanın, yapılan işin “niteliğine uygun yapılmadığını” veya “uygun yapılmayan işler” kapsamında değerlendirilmesi gerekir.

Mevzuat hükümleri ve yapılan tespitler birlikte değerlendirildiğinde yükleniciden işi niteliğine uygun yapmadığı, kamyonlara istiap haddinden çok fazla yük yükleyerek hem karayollarına zarar verdiği hem de haksız kazanç elde ettiği sonucuna varılmıştır.

İdarenin bu hususları dikkate alarak gerekli işlemleri yapması gerekir.

Kamu idaresi cevabında; "Asfalt İhalesi İle İlgili Nakliyelerde Kullanılan Araçlara İstiap Haddini Aşan Yüklemelerin Yapılması; Belediyemizce yapılan ihalelerde nakliyelerde kullanılan araçlara istiap haddinden fazla yük yükletilmemesine dikkat edilecek ve aykırı davranışlarda gerekli yaptırımlar uygulanacaktır." denilmiştir.

Sonuç olarak Mevzuat hükümleri ve yapılan tespitler birlikte değerlendirildiğinde yüklenicinin işi niteliğine uygun yapmadığı, kamyonlara istiap haddinden çok fazla yük yükleyerek hem karayollarına zarar verdiği hem de haksız kazanç elde ettiği sonucuna varılmıştır.

İdarenin bu hususları dikkate alarak gerekli işlemleri yapması sağlanmalıdır.

BULGU 18: Bazı Hizmet İhalelerinde İşçilerin Brüt Ücretlerinin Olması Gerekinden Daha Düşük Olarak Sosyal Güvenlik Kurumuna Bildirilmesi

Bazı hizmet ihalelerinin hakediş ödemelerine esas olan maaş bordrolarındaki Sosyal Güvenlik Kurumu matrahı ile Sosyal Güvenlik Kurumu tahakkuk fişlerindeki matrahın aynı olmadığı görülmüştür.

İhale dokümanında işçilerin unvanları, sayıları, asgari ücretin yüzde kaç fazlasından ücret alacakları, fazla mesai ücretleri ve sigorta primleri belirtilmiştir. İhale aşamasında teklif veren istekliler teklif mektuplarında ihale dokümanını tamamen okuyup kabul ettiklerini beyan

etmektedirler. Yine istekliler birim fiyat tekliflerini sunarken ihale dokümanında belirtilen hususları dikkate almakta, tekliflerini de idari şartnamede belirtilen kişi sayısını ve ücretlerini dikkate alarak yapmaktadırlar. Dolayısıyla idari şartnamede belirtilen ücretler temel ücretlerdir ve ihaleyi alan yükleniciler bu temel ücretleri işçilere ödemeyi kabul ederek ihaleye teklif vermektedirler. Ancak SGK tahakkuk fişlerindeki SGK matrahının maaş bordrosundakine göre daha düşük olduğu tespit edilmiştir. Bu durum, işçilerin brüt ücretlerinin SGK'ya eksik bildirildiği anlamına gelmektedir. Örneğin, 41 adet destek personel alım ihalesinde işçilere asgari ücretin %30 artırımlısı ödeneceği düzenlenmiştir. Bir işçinin işverene maliyeti 2017 yılı için 2.310,60TL'dir. Yani tüm işçiler SGK'ya bu tutar üzerinden bildirilmelidir. Fakat bazı işçilerin 1.900,00TL bazılarının 1.777,50TL üzerinden bildirildiği görülmüştür. Yüklenici prime esas kazancı SGK'ya eksik bildirmiştir. İhale bedelinin önemli unsurlarından biri olan brüt ücretin SGK'ya eksik ödenmesiyle yüklenici şartnameye aykırı davrandığı gibi işçiler üzerinden haksız kazanç sağlamış olmaktadır. Diğer ihale kayıt numarası verilen ihalelerde de aynı durum söz konusudur.

İşçilerin yükleniciye toplam maliyeti, işçi maaş bordrolarındaki brüt ücret toplamı ve SGK işveren primi ile işsizlik sigortası işveren prim toplamından oluşmaktadır. Maaş bordrosundaki SGK matrahı ile tahakkuk fişindeki prime esas kazanç arasındaki farkın SGK'ya bildirilerek işveren payının SGK'ya ödenmesi gerekir.

Buna ilaveten, SGK'ya eksik ödenen brüt ücretin fiyat farkı hesaplaması da farklı olmalıdır. Yüklenici olması gereken brüt ücreti maaş bordrosunda belediyeye ibraz ederek fiyat farkı ödemesini brüt ücret üzerinden talep etmektedir. Oysaki SGK'ya brüt ücretin yatırılmadığı işçiler bulunmaktadır. Fiyat farkı ödemelerinde SGK tahakkuk fişlerindeki ödemeler de dikkate alınmalıdır. Dolayısıyla eksik bildirilen tutar ile brüt ücret arasındaki tutarın fiyat farkının hesaplanmaması gerekir. Ancak eksik bildirilen prime esas kazançların SGK'ca tahsil edilmesi durumunda fiyat farkı hesaplamasında bir hata olmayacaktır. Aksi takdirde kamu zararına sebebiyet verilmiş olur.

İlgili Müdürlüklerin belirtilen veriler ışığında gerekli incelemeyi yapması bir zorunluluktur. SGK tahakkuk fişi ekinde yer alan sigortalı hizmet listesinde gün sayıları belli olmasına rağmen ücret sütununun (---) şeklinde bırakıldığı görülmüştür. İhale kapsamında çalıştırılan kişilerin e-devlet üzerinden yapılan sorgulamasında SGK'ya bildirilen tutar ile ihalede öngörülen brüt ücretin eşit olmadığı görülmüştür.

İhale alan yüklenicilerin Belediyeye bildirdikleri ücret bordrosunda SGK matrahı ile

SGK tahakkuk fişi ekinde yer alan sigortalı hizmet listesi arasında farklar olduğu ve böylece yüklenicinin haksız kazanç sağladığı, bu durumun kontrol edilerek oluşan farklılığın Belediye tarafından SGK'ya bildirilmesi gerekir.

Tablo 4: İşçi Ücretlerinin SGK'ya Düşük Bildirildiği Hizmet İhaleleri

İhale Kayıt No	İhale Adı	Müdürlük	İşin Başlangıcı	İşin Bitişi
2015/143924	41 adet destek personel çalıştırılması hizmet alımı işi	İtfaiye Müdürlüğü	01.01.2016	31.12.2108
2015/143774	Aritma tesisinde 28 adet destek personel ve araç çalıştırılması hizmet işi	Su ve Kanalizasyon Müdürlüğü	01.01.2016	31.12.2008
2015/144318	49 adet destek personel ve iş makinası ve kamyon çalıştırılması hizmet alım işi	Su ve Kanalizasyon Müdürlüğü	01.01.2016	31.12.2008
2015/151815	Destek personel hizmet alım işi	Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü	01.01.2016	31.12.2008

Kamu idaresi cevabında; "Bulguda belirtilen durumun kontrol edilmesi için ilgili harcama yetkililerine tebligat yapılmış olup, yüklenici firma tarafından en kısa sürede ek bildirge düzenlenmek suretiyle eksiklikler tamamlattırılacaktır." denilmiştir.

Sonuç olarak Harcama yetkililerine tebligat yapıldığı ve yüklenici firma tarafından en kısa sürede eksikliklerin tamamlanacağı ifade edilse de konunun önemine binaen gerekli yaptırımların uygulanması için idare tarafından konunun Sosyal Güvenlik Kurumuna bildirilmesi sağlanmalıdır.

BULGU 19: Bazı Hizmet İhalelerindeki Ulusal Bayram ve Resmi Tatil Günleri Ücretinin Ücret Bordrosuna Dahil Edilmesine Rağmen Bu Tutarın Sosyal Güvenlik Kurumuna Bildirilmemesi

Bazı hizmet işi ihalelerinde ulusal bayram ve resmi tatillerde ödenen tutarların ücret bordrosunda SGK matrahına eklenmesine rağmen bu tutarların SGK'ya bildirilirken SGK matrahından istisna edildiği tespit edilmiştir.

5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 80'inci maddesinde, "Aynı yardımlar ve ölüm, doğum ve evlenme yardımları, görev yollukları, seyyar görev tazminatı, kıdem tazminatı, iş sonu tazminatı veya kıdem tazminatı mahiyetindeki toplu ödeme, keşif ücreti, ihbar ve kasa tazminatları ile Kurumca tutarları yıllar itibarıyla belirlenecek yemek, çocuk ve aile zamları, işverenler tarafından sigortalılar için özel sağlık sigortalarına

ve bireysel emeklilik sistemine ödenen ve aylık toplamı asgari ücretin % 30'unu geçmeyen özel sağlık sigortası primi ve bireysel emeklilik katkı payları tutarları, prime esas kazançta tabi tutulmaz." denilmiştir. Bu hükümde yer alan kalemlerin dışında her ne adla yapılırsa yapılsın tüm ödemeler ile aynı yardım yerine geçmek üzere yapılan nakdi ödemeler prime esas kazançta tabi tutulur. Ulusal bayram ve resmi tatil ödemeleri nakit olarak ödendiğinden sigorta primine tabi tutulması gerekir.

İhale dokümanında ulusal bayram ve resmi tatil ücretleri ve sigorta primleri belirtilmiştir. İhale aşamasında teklif veren istekliler teklif mektuplarında ihale dokümanını tamamen okuyup kabul ettiklerini beyan etmektedirler. Yine istekliler birim fiyat tekliflerini sunarken ihale dokümanında belirtilen hususları dikkate almakta, tekliflerini de idari şartnamede belirtilen kişi sayısını ve ücretlerini dikkate alarak yapmaktadırlar. Dolayısıyla idari şartnamede belirtilen ücretler temel ücretlerdir ve ihaleyi alan yükleniciler bu temel ücretleri işçilere ödemeyi kabul ederek ihaleye teklif vermektedirler. Karabük Belediyesinin hizmet ihalelerine göre, işçilerin işverene maliyeti işçi ücretleri, ulusal bayram ve resmi tatil ücretleri ile işveren SGK prim toplamından oluşmaktadır. Örneğin 41 adet destek personel hizmet alım işinde brüt ücret 2.310,60 TL'dir. 1 günlük ulusal bayram ve resmi tatil ücreti 115,63 TL'dir. Maaş bordosunda SGK matrahı 2.426,23 TL olarak belirtilmesine rağmen SGK'ya bildirilen tutarın 2.310,60 TL olduğu tespit edilmiştir. Ulusal bayram ve resmi tatil günlerine ilişkin ücretlerin SGK'ya bildirilmesi gerekir.

Ayrıca SGK'ya ödenmeyen ulusal bayram ve resmi tatil günlerine ilişkin işveren payının fiyat farkı hesaplamasında dikkate alınmaması gerekir. Çünkü ulusal bayram ve resmi tatillerde ödenen ücret yüklenici tarafından SGK'ya bildirilmediğinden işveren için herhangi bir maliyeti yoktur. SGK tarafında işveren payının tahsil edilmesi durumunda fiyat farkı hesaplamasında bir hata olmayacaktır. Aksi takdirde kamu zararına sebebiyet verilmiş olur. İhale bedelinin önemli unsurlarından biri olan ücretin SGK'ya eksik ödenmesiyle yüklenici şartnameye aykırı davrandığı gibi işçiler üzerinden haksız kazanç sağlamış olmaktadır. Diğer ihale kayıt numarası verilen ihalelerde de aynı durum söz konusudur.

İlgili Müdürlüklerin belirtilen veriler ışığında gerekli incelemeyi yapması bir zorunluluktur. SGK tahakkuk fişi ekinde yer alan sigortalı hizmet listesinde ulusal bayram ve resmi tatil günleri ücretinin görülmesi gerekir.

İhale alan yüklenicilerin Belediyeye bildirdikleri ücret bordrosunda ulusal bayram ve resmi tatil günleri ücreti SGK matrahında görünmesine karşın SGK tahakkuk fişi ekinde yer

alan sigortalı hizmet listesinde görünmediği ve böylece yüklenicinin haksız kazanç sağladığı, bu durumun kontrol edilerek oluşan farklılığın Belediye tarafından SGK'ya bildirilmesi gerekir.

Tablo 5: Ulusal Bayram ve Resmi Tatil Günleri Ödemelerinin SGK'ya Bildirilmediği Hizmet İhaleleri

İhale Kayıt No	İhale Adı	Müdürlük	İşin Başlangıcı	İşin Bitişi
2015/143924	41 adet destek personel çalıştırılması hizmet alımı işi	İtfaiye Müdürlüğü	01.01.2016	31.12.2108
2015/143774	Aritma tesisinde 28 adet destek personel ve araç çalıştırılması hizmet işi	Su ve Kanalizasyon Müdürlüğü	01.01.2016	31.12.2008
2015/144318	49 adet destek personel ve iş makinası ve kamyon çalıştırılması hizmet alım işi	Su ve Kanalizasyon Müdürlüğü	01.01.2016	31.12.2008

Kamu idaresi cevabında; "Bulguda belirtilen durumun kontrol edilmesi için ilgili harcama yetkililerine tebligat yapılmış olup, yüklenici firma tarafından en kısa sürede ek bildirge düzenlenmek suretiyle eksiklikler tamamlattırılacaktır." denilmiştir.

Sonuç olarak Harcama yetkililerine tebligat yapıldığı ve yüklenici firma tarafından en kısa sürede eksikliklerin tamamlanacağı ifade edilse de konunun önemine binaen gerekli yaptırımların uygulanması için konunun idare tarafından Sosyal Güvenlik Kurumuna bildirilmesi sağlanmalıdır.

BULGU 20: Belediye Birimleri ile Ücretsiz Su Kullanılan Yerlerde Sayaç Bulunmaması

Karabük Belediyesince su tahakkuku yapılmayan yerlerde su sayacı bulunmadığı, dolayısıyla ne kadar su tüketiminin yapıldığının ölçülmediği görülmüştür.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 8'inci maddesinde her türlü kamu kaynağının elde edilmesi ve kullanılmasında görevli ve yetkili olanların kaynakların etkili, ekonomik, verimli ve hukuka uygun olarak elde edilmesinden, kullanılmasından, muhasebeleştirilmesinden, raporlanmasından ve kötüye kullanılmaması için gerekli önlemlerin alınmasından sorumlu olduğu ve yetkili kılınmış mercilere hesap vermek zorunda olduğu belirtilmiştir. Belediyece su ücretine ilişkin tahakkuk yapılmasa da tüketilen suyun miktarının belirlenmesi için sayacın bulunması ve belli periyotlarla sayacın okunması gerekir. Böylece su tüketimine ilişkin verilerin elde edilmiş olması sağlanacaktır.

Bu husus 2016 yılı Denetim Raporunda yer almıştır. 2016 yılındaki bulgumuz üzerine

sadece camilere sayaç takılmıştır. Aşağıda gösterilen tablodaki yerlere ilişkin sayaçların takılması gerekir.

Su ücreti tahakkuk ettirilmese de bu yerlere su sayacının takılarak ne kadar su tüketildiğinin takip ve rapor edilmesinin sağlanması gerektiği değerlendirilmektedir.

Tablo 6: Su Sayacı Bulunmayan Yerler

Su Tüketilen Yer	Sayı	Sayaç Durumu
Belediye Hizmet Binaları	3	Yok
Sosyal Yaşam Merkezleri	23	Yok
Veterinerlik-Atıksu Arıtma- Mezbahane	2	Yok
Vidanjör	2	Yok
Park ve Bahçeler	16	Yok
Hayratlar	15	Yok
Tuvaletler	8	Yok
Mezarlıklar	4	Yok
Pazar Yerleri	10	Yok
Muhtarlık Binaları	10	Yok

Kamu idaresi cevabında; "Bulguda belirtilen 3 adet Belediye Hizmet Binaları, 23 adet Sosyal Yaşam Merkezleri, Atıksu Arıtma, Mezbahane, 2 adet Vidanjör, 16 adet Park ve Bahçeler, 15 adet Hayratlar, 8 adet Tuvaletler, 4 adet Mezarlıklar, 10 adet Pazar Yerleri ve 10 adet Muhtarlık Binalarına su sayacı takılması sağlanacaktır. Bununla ilgili olarak Su ve Kanalizasyon Müdürlüğüne yazı yazılmıştır." denilmiştir.

Sonuç olarak Gerekli işlemin yapılması için Su ve Kanalizasyon Müdürlüğüne yazı yazılmıştır. Su ücreti tahakkuk ettirilmese de bu yerlere su sayacının takılarak ne kadar su tüketildiğinin takip ve rapor edilmesi sağlanmalıdır.

BULGU 21: Birim Fiyat Teklif Almak Suretiyle İhale edilen Yapım İşlerinde Ön Proje Üzerinden İhaleye Çıkılması

Birim fiyat esaslı olarak ihale edilen yapım işlerinde kesin proje olmadan ön proje üzerinden ihaleye çıkmıştır.

4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun "İdarelerce uyulması gereken diğer kurallar" başlıklı 62'nci maddesinin c fıkrasında, "Yapım işlerinde arsa temin edilmeden, mülkiyet,

kamulaştırma ve gerekli hallerde imar işlemleri tamamlanmadan ve uygulama projeleri yapılmadan ihaleye çıkılamaz. İhale konusu yapım işinin özgün nitelikte ve karmaşık olması nedeniyle teknik ve malî özelliklerinin gerekli olan netlikte belirlenemediği durumlarda ön veya kesin proje üzerinden ihaleye çıkılabilir. Uygulama projesi bulunan yapım işlerinde anahtar teslimi götürü bedel teklif alınmak suretiyle ihale yapılması zorunludur. Ancak, doğal afetler nedeniyle uygulama projesi yapılması için yeterli süre bulunmayan yapım işlerinde ön veya kesin proje üzerinden, her türlü onarım işleri ile işin yapımı sırasında belli aşamalarda arazi ve zemin etütleri gerekmesi veya uygulamada imar ve güzergâh değişikliklerinin muhtemel olması nedenleriyle ihaleden önce uygulama projesi yapılamayan, bina işleri hariç, yapım işlerinde ise kesin proje üzerinden ihaleye çıkılabilir. Bu işlerin uygulama projesi yapılabilen kısımlar için anahtar teslimi götürü bedel, uygulama projesi yapılamayan kısımlarda ise her bir kalem iş için birim fiyat teklif almak suretiyle ihale yapılabilir... " denilmektedir.

Asıl olanın uygulama projesi ile ihaleye çıkılması gerektiği belirtilmekle birlikte, maddede belirtilen durumların varlığı halinde ise ön veya kesin proje ile ihaleye çıkılabileceği görülmektedir. Her türlü onarım işleri ile işin yapımı sırasında belli aşamalarda arazi ve zemin etütlerinin gerekmesi veya uygulamada imar ve güzergâh değişikliklerinin muhtemel olması nedenleriyle ihaleden önce uygulama projesi yapılamayan, bina işleri hariç, yapım işlerinde kesin proje üzerinden birim fiyat teklif alma usulü ile ihaleye çıkılması mümkündür.

Belediyenin birim fiyat teklif alma usulüyle ihale ettiği onarım işleri ile Muhtelif Mahallelerde Beton Parke ve Bordür Döşenmesi ve Muhtelif Mahallelerde Yüzey Sertleştiricili Süpürge Beton Tretuvar Yapılması ile Belediye Hizmet Binası Bakım Onarım ve Tadilat işleri ön proje üzerinden ihale edilmiştir. Birim fiyat teklif alma usulü ile ihale edilen bu ve benzeri işlerin kesin proje üzerinden ihale edilmesi 4734 sayılı Kanun'un 62'nci madde hükmünün gereğidir.

Birim fiyat teklif alma usulüyle ihale edilen her türlü onarım işleri ile işin yapımı sırasında belli aşamalarda arazi ve zemin etütleri gerekmesi veya uygulamada imar ve güzergâh değişikliklerinin muhtemel olması nedenleriyle ihaleden önce uygulama projesi yapılamayan işlerin kesin proje üzerinden ihale edilmesi gerekir.

Kamu idaresi cevabında; "Birim Fiyat Teklif Almak Suretiyle İhale Edilen Yapım İşlerinde Ön Proje Üzerinden İhaleye Çıkılması; Birim fiyat teklif alma usulüyle ihale edilen her türlü onarım işleri ile yapımı sırasında belli aşamalarda arazi ve zemin etütleri gerekmesi veya uygulamada imar ve güzergâh değişikliklerinin muhtemel olması nedenleriyle ihaleden

önce uygulama projesi yapılamayan işlerde kesin proje üzerinden ihale edilmesine özen gösterilecektir." denilmiştir.

Sonuç olarak Birim fiyat teklif alma usulüyle ihale edilen her türlü onarım işleri ile işin yapımı sırasında belli aşamalarda arazi ve zemin etütleri gerekmesi veya uygulamada imar ve güzergâh değişikliklerinin muhtemel olması nedenleriyle ihaleden önce uygulama projesi yapılamayan işlerin kesin proje üzerinden ihale edilmesi için gerekli işlemler yapılmalıdır.

BULGU 22: Çalışanlara Verilen Sosyal Denge Ödemesine İlişkin Sözleşmenin Yenilenmesinde Mevzuata Uyulmaması

Karabük Belediyesinde çalışan memur ve sözleşmeli personele yapılan sosyal denge ödemelerine ilişkin alınan Meclis kararının 2014 yılında alındığı ve belirsizlik içerdiği görülmüştür.

4688 sayılı Kamu Görevlileri Sendikaları ve Toplu Sözleşme Kanunu'nun Geçici 14'üncü maddesi, "*Söz konusu sözleşmeleri 31/12/2015 tarihinden önce sona eren veya mevcut sözleşmeleri bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten sonra karşılıklı olarak feshedilen kapsama dâhil idareler, sözleşmelerinin sona eriş veya fesih tarihini izleyen bir ay içinde sözleşmelerin sona erdiği veya feshedildiği tarih ile bu Kanunda öngörülen toplu sözleşme dönemi sonuna kadarki dönemle sınırlı olmak üzere üçüncü fıkra hükümleri dikkate alınmaksızın 32 nci madde hükümleri çerçevesinde sözleşme yapabilir.*" ile "Mahalli İdarelerde Sözleşme imzalanması" başlıklı 32'nci maddenin birinci fıkrasındaki, "*27/6/1989 tarihli ve 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin ek 15 inci maddesi hükümleri çerçevesinde sosyal denge tazminatının ödenmesine belediyelerde belediye başkanının teklifi üzerine belediye meclisince, il özel idaresinde valinin teklifi üzerine il genel meclisince karar verilmesi halinde, sözleşme döneminde verilecek sosyal denge tazminatı tutarını belirlemek üzere ilgili mahalli idarede en çok üyeye sahip sendikanın genel başkanı veya sendika yönetim kurulu tarafından yetkilendirilecek bir temsilcisi ile belediyelerde belediye başkanı, il özel idaresinde vali arasında toplu sözleşme sürecinin tamamlanmasını izleyen üç ay içerisinde sözleşme yapılabilir.*" hükmüne göre, sözleşme sona erdiğinde belediye başkanı sosyal denge ödemesiyle ilgili yazıyı meclise sevk ederek meclise teklifte bulunmalı, meclis tarafından sosyal denge ödenmesiyle ilgili karar verilmesi halinde belediye başkanı da ilgili sendika ile sözleşme imzalamalıdır.

Karabük Belediyesi ile Sendika arasında imzalanan sözleşmede sözleşmenin yürürlük ve süresinin 01.01.2017 tarihinde başlayıp 31.12.2017 tarihinde sona ereceği belirtildiği halde, 16'ncı maddesinin son paragrafında, “Sözleşmenin yenilenmemesi veya görüşmelerin uzaması durumunda iş bu Toplu Sözleşmede verilen miktarlar her yıl %10 oranında artırılarak uygulanır.” denilmiştir. 2014 yılında alınan 09.04.2014 gün ve 43 numaralı Meclis kararında, “Karabük Belediyesi ile yetkili sendika Türk Yerel Hizmet sendikası arasında Sosyal Denge sözleşmesi imzalanabilmesi için Belediye Başkanı Rafet VERGİLİ'ye yetki verilmesine” denilerek yetki belediye Başkanına verilmiştir. Bu tarihten sonra başka bir meclis kararı alınmamıştır.

Meclis şayet birden fazla yılı kapsayacak bir sözleşme için yetki vermeyi düşünüyor ise bunu kararında belirtmelidir. Meclisin hangi şartta ve ne kadar süre ile yetki verdiği belirsizdir. 2017 yılı sözleşmesinin 16'ncı maddesinin son paragrafında yer alan ifadeye göre belirsiz ve sınırsız bir şekilde 2017 yılı sözleşmesi uygulanabilir ki, bu durum 4688 sayılı Kanun'un 32'nci maddesinin ikinci paragrafında yer alan sözleşmenin toplu sözleşme dönemi ile sınırlı olarak uygulanacağı ve sözleşme süresinin hiçbir şekilde izleyen mahalli idareler genel seçimi tarihini geçemeyeceği hükmüne aykırılık oluşturur.

Bu husus 2016 yılı denetim raporunda yer almıştır. 03.05.2017 gün ve 5 numaralı Meclis kararıyla yetki alınmış ise de 2017 yılı sözleşmesinin imzalanmasından önce Meclis kararının alınmış olması gerekir.

Verilecek sosyal Denge sözleşmesiyle ilgili Meclis kararı alınması, meclisin yetki verdiği sürenin belirtilmesi ve toplu sözleşmede bu süreye uyulması ile sözleşmede Kanuna aykırı hükümlerin bulunmaması gerekir.

Kamu idaresi cevabında; "Karabük Belediyesi ile Türk Yerel Hizmet Sendikası arasında imzalanan ve 01.01.2017-31.12.2018 tarihlerini kapsayan Sosyal Denge Sözleşmesi, 2014 yılı 09.04.2014 gün ve 43 numara ile, ‘Karabük Belediyesi ile yetkili sendika Türk Yerel Hizmet Sendikası arasında Sosyal Denge Sözleşmesi imzalanabilmesi için Belediye Başkanı Rafet VERGİLİ' ye yetki verilmesi ‘ şeklinde alınan karara istinaden imzalanmıştır.

2016 Yılı Sayıştay Denetim Raporunun 42. Maddesinin son fıkrasında ‘ Meclisin yetki verdiği sürenin belirtilmesi’ tenkidine istinaden, 03.05.2017 gün ve 5 numaralı Meclis kararında ‘2017 ve 2018 yılları için yetkili memur sendikası ile 4688 sayılı kanun hükümleri gereği Sosyal Denge Sözleşmesi imzalama yetkisi verilmesi’ şeklinde düzeltilmiştir.

Dolayısıyla yukarıda zikredilen 03.05,2017 gün ve 43 numaralı Meclis kararı ve 4688

sayılı kanunun ilgili hükümleri gereği, yetkili sendika ile imzalanan sözleşmenin süresi ve sınırları belirlenmiş olmaktadır." denilmiştir.

Sonuç olarak Kamu idaresi cevabında, 03.05.2017 gün ve 5 numaralı meclis kararı ile 2017 ve 2018 yılları için yetkili memur sendikası ile 4688 sayılı Kanun hükümleri gereği sosyal denge sözleşmesi imzalama yetkisi verilmesi şeklinde karar alındığı belirtilmiştir. Karabük Belediyesi ile Sendika arasında imzalanan sözleşmede sözleşmenin yürürlük ve süresinin 01.01.2017 tarihinde başlayıp 31.12.2017 tarihinde sona ereceği belirtildiği halde, 16'ncı maddesinin son paragrafında, "*Sözleşmenin yenilenmemesi veya görüşmelerin uzaması durumunda iş bu Toplu Sözleşmede verilen miktarlar her yıl %10 oranında artırılarak uygulanır.*" denilmiştir. Bulguda, "2017 yılı sözleşmesinin 16'ncı maddesinin son paragrafında yer alan ifadeye göre belirsiz ve sınırsız bir şekilde 2017 yılı sözleşmesi uygulanabilir ki, bu durum 4688 sayılı Kanun'un 32'nci maddesinin ikinci paragrafında yer alan sözleşmenin toplu sözleşme dönemi ile sınırlı olarak uygulanacağı ve sözleşme süresinin hiçbir şekilde izleyen mahalli idareler genel seçimi tarihini geçemeyeceği hükmüne aykırılık oluşturur." denildiği halde bununla ilgili ne tür işlem yapıldığı belirtilmemiştir.

Sosyal denge sözleşmesiyle ilgili Meclis kararı alınması ve toplu sözleşmede bu süreye uyulması ile sözleşmede Kanuna aykırı hükümlerin bulunmaması için gerekli işlemlerin yapılması sağlanmalıdır.

BULGU 23: Diğer Kamu İdarelerince Düzenlenen Organizasyon Bedelinin Belediye Bütçesinden Karşılanması

Diğer kamu idarelerince düzenlenen ve Belediyenin içinde yer almadığı organizasyon giderlerinin bir kısmının belediye bütçesinden karşılandığı tespit edilmiştir.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 8'inci maddesinde her türlü kamu kaynağının elde edilmesi ve kullanılmasında görevli ve yetkili olanların, kaynakların etkili, ekonomik, verimli ve hukuka uygun olarak elde edilmesinden, kullanılmasından, muhasebeleştirilmesinden, raporlanmasından ve kötüye kullanılmaması için gerekli önlemlerin alınmasından sorumlu olduğu ve yetkili kılınmış mercilere hesap vermek zorunda olduğu, 32'nci maddesinde harcama yetkililerinin, harcama talimatlarının bütçe ilke ve esaslarına, kanun, tüzük ve yönetmelikler ile diğer mevzuata uygun olmasından, ödeneklerin etkili, ekonomik ve verimli kullanılmasından ve bu Kanun çerçevesinde yapmaları gereken diğer

işlemlerden sorumlu olduğu, 5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 38'inci maddesinde, belediyenin hak ve menfaatlerini korumanın belediye başkanının görev ve yetkisi olduğu, 61'inci maddesinde, Belediye başkanı ve harcama yetkisi verilen diğer görevlilerin, bütçe ödeneklerinin verimli, tutumlu ve yerinde harcanmasından sorumlu olduğu düzenlemeleri yer almaktadır.

Gençlik Hizmetleri ve Spor İl Müdürlüğünün Karabük Valiliği aracılığıyla belediyeye göndermiş olduğu Kahvaltı ve yemek talebi konulu yazıda, "*İlimizde INTERNATIONAL GOLDEN SAFFRON TURKISH OPEN KYOKUSHIN CHAMPIONSHIP Şampiyonası 04-06 Ağustos 2017 tarihleri arasında yapılacaktır.*

Şampiyonaya, 18 ülkeden 403 sporcu katılacaktır.

Şampiyonaya iştirak edecek sporcuların 04-06 Ağustos 2017 tarihleri için yemek ve kahvaltı ihtiyaçlarının karşılanması hususunda gereğini arz ederim." denilmiştir.

Bu yazı üzerine belediyece ihtiyaçların karşılandığı görülmüştür. Söz konusu harcama her ne kadar belediyenin görev ve sorumluluk alanına giren bir konu olsa da bu organizasyon Gençlik Hizmetleri ve Spor İl Müdürlüğünün yapmış olduğu bir organizasyondur. Organizasyona kimlerin katılacağı ve organizasyonun ne şekilde olacağı belediye hariç diğer kamu idarelerince bilinmektedir. Belediye bu organizasyonun hiçbir yerinde yer almadığı gibi organizasyon hakkında detaylı bilgiye de sahip değildir. Belediye sadece ücret ödeme kısmında yer almıştır. Organizasyonun belediye ve diğer kamu idarelerince yapılan bir protokole dayanması durumunda belediyenin organizasyon ile ilgili giderleri yapması doğaldır. Ancak diğer idareye ait bir faaliyet giderinin bir kısmının Belediye bütçesinden ödenmesi mümkün değildir.

Belediyenin içinde yer almadığı ve diğer kamu idarelerince yapılan organizasyon bedellerinin belediye bütçesinden karşılanmaması gerekir.

Kamu idaresi cevabında; "Gençlik Hizmetleri ve Spor İl Müdürlüğünün Karabük Valiliği aracılığı ile 02.08.2017 tarih ve E215701 sayı ile Karabük Belediyesine göndermiş olduğu yazıya istinaden, "INTERNATIONAL GOLDEN SAFFRON TURKISH OPEN KYOKUSHIN CHAMPIONSHIP" şampiyonasının yemek giderlerinin karşılanmasında, Belediye Kanununun 14. Maddesinin (a) bendinin "Değişik ikinci cümle: 12/11/2012-6360/17 md.) Gerektiğinde, sporu teşvik etmek amacıyla gençlere spor malzemesi verir, amatör spor kulüplerine ayni ve nakdî yardım yapar ve gerekli desteği sağlar, her türlü amatör spor

karşılaşmaları düzenler, yurt içi ve yurt dışı müsabakalarda üstün başarı gösteren veya derece alan öğrencilere, sporculara, teknik yöneticilere ve antrenörlere belediye meclisi kararıyla ödül verebilir. Gıda bankacılığı yapabilir.” İfadesinden hareket edilmiştir.

Ayrıca, Karabük Valiliğinin bilgisi koordinatörlüğünde söz konusu organizasyon gerçekleştirilmiş olup Karabük Belediyesi dışındaki kamu kurum ve kuruluşlarına da organizasyonla ilgili görevler tevdi edilmiştir." denilmiştir.

Sonuç olarak Söz konusu gider her ne kadar belediyenin görev ve sorumluluk alanına giren bir konu olsa da Belediye, Valiliğin bilgisi dahilinde olan bu organizasyon hakkında yeterli bilgiye de sahip değildir. Belediyenin içinde yer almadığı ve diğer kamu idarelerince yapılan organizasyon bedellerinin belediye bütçesinden karşılanmaması sağlanmalıdır.

BULGU 24: Doğalgaz Dağıtım Lisansı Alan Firmadan Tahsil Edilmesi Gereken Ortaklık Payıyla İlgili Gerekli Hukuki İşlemlerin Yapılmaması

Karabük Belediyesinin ortaklık payına düşen tutarın Kargaz Doğalgaz Dağıtım Anonim Şirketi tarafından gönderilmediği tespit edilmiştir.

4646 sayılı Doğalgaz Kanunu'nun 4'üncü maddesinin (g) fıkrasının yedinci bendinde,

“Kuruldan dağıtım lisansı alan şehir içi dağıtım şirketi, yetki aldığı şehirde bulunan belediye veya belediye şirketini sermaye koyma şartı aranmaksızın, yüzde on nispetinde dağıtım şirketine ortak olmaya davet etmek zorundadır. Bu sermaye oranı, bedeli ödenmek kaydıyla en fazla yüzde on oranında artırılabilir. Ancak bu artış Hazineye borcu bulunmayan ve ilave kredi talep etmeyen veya Hazineye olan kredi borçlarını tasfiye ettikten sonra, bu amaçla Hazine garantili kredi sağlamaması kaydıyla mümkün olabilir.” denilmiş ve Doğal Gaz Piyasası Dağıtım ve Müşteri Hizmetleri Yönetmeliği'nin 21'inci maddesinde de, *“Dağıtım lisansı alan şirket, lisans yürürlük tarihinden itibaren bir ay içerisinde, yetki aldığı şehirde bulunan belediye veya belediye şirketini sermaye koyma şartı aranmaksızın, yüzde on nispetinde dağıtım şirketine ortak olmaya davet etmek zorundadır. Bu sermaye oranı, bedeli defaten ve peşin ödenmek kaydıyla en fazla yüzde yirmi oranına kadar artırılabilir.*

Belediye veya belediye şirketinin hisse almaması veya bir yönetim kurulu üyeliğine hak kazanamayacak oranda hisse alması halinde, şirket durumu Kuruma bildirir. Kurum, şirketten Türk Ticaret Kanununun 275 inci maddesine göre, belediyeye şirket yönetim ve denetim kurullarında temsil hakkı verecek düzenlemelerin yapılmasını isteyebilir.” düzenlemesi

yapılmıştır.

Yukarıda belirtilen mevzuat hükmü gereğince; herhangi bir ilde doğalgaz dağıtım şirketi lisansı alan firma, yetki aldığı şehirde bulunan belediyeyi yüzde on nispetinde dağıtım şirketine ortak olmaya davet etmek zorundadır. Yani, yetki alınan şehirde bulunan belediye sermaye koyma şartı aranmaksızın doğalgaz dağıtım şirketinin %10 ortağı olduğundan şirketin elde ettiği kârın %10'unun belediyeye yatırılması gerekir. Karabük Belediyesi ortaklık payını tahsil etmek için Kargaz dağıtım şirketine dilekçe ile başvurmuştur. Ancak Kargaz A.Ş, belediyelerin şirkete hissedar olabilmeleri için Bakanlar Kurulunun onayı gerektiğini, dolayısıyla Bakanlar Kurulu Kararı şirkete ulaşmadan devir işleminin yapılmaması gerektiğini ve Bakanlar Kurulu Kararının şirkete ulaşmasını müteakip hisse devrinin gerçekleşmesi gerektiğini belirtmiştir.

4046 sayılı Özelleştirme Uygulamaları Hakkında Kanun'un "Mahalli İdarelerde Özelleştirme Uygulamaları" başlıklı 26'ncı maddesinin son fıkrasında " *Belediyeler ve diğer mahalli idareler ile bunların kurdukları birlikler tarafından ticari amaçla faaliyette bulunmak üzere ticari kuruluşlar kurulması, mevcut veya kurulacak şirketlere sermaye katılımında bulunması, Bakanlar Kurulu'nun iznine tabidir.* " denilmektedir.

Mevzuattan anlaşılacağı üzere belediyeler ticari amaçla faaliyette bulunacak mevcut ya da kurulacak şirketlere sermaye katılımında bulunursa Bakanlar Kurulu iznine tabi olacaktır. Mevzuata göre Karabük Belediyesi sermaye koyma şartı aranmaksızın doğalgaz dağıtım şirketinin %10 ortağı olduğu için belediyenin Kargaz A.Ş' ye sermaye katılımında bulunmasına ihtiyaç yoktur. Yani bu işlemin Bakanlar Kurulu iznine tabi olmaması gerekir.

Bu husus 2016 yılı Denetim Raporunda yer almıştır.

Belediye bu konu ile ilgili gerekli hukuki işlemleri başlatmalıdır.

Kamu idaresi cevabında; "Doğalgaz Dağıtım Lisansı Alan Firmadan Tahsil Edilmesi Gereken Ortaklık Payıyla İlgili Gerekli Hukuki İşlemin Yapılamaması ile ilgili olarak 29.06.2017 Tarih ve 14489 nolu Mahalli İdareler Genel Müdürlüğü yazısı ve 04.07.2017 Tarih ve 4844 sayılı Karabük Valiliği İl Mahalli İdareler Müdürlüğü'nün yazı fotokopileri ek'te sunulmuş olup; Belediyemizin %4,60 olan payı %4'e düşürüldüğünden söz konusu paya itiraz edilmiş olup, ortaklıkla ilgili gerekli yazışmalar devam etmektedir. Ayrıca ortak olunabilmesi için Bakanlar Kurulu Kararı gerektiği yazılardan anlaşılacaktır." denilmiştir.

Sonuç olarak Bulguda ifade edildiği üzere Karabük Belediyesi sermaye koyma şartı aranmaksızın doğalgaz dağıtım şirketinin %10 ortağı olduğu için belediyenin Kargaz A.Ş' ye sermaye katılımında bulunmasına ihtiyaç yoktur. Yani bu işlemin Bakanlar Kurulu iznine tabi olmaması gerekir. 2016 yılı Denetim Raporunda yer alan bu husus için ve pay düşürmeyle ilgili de gerekli hukuki işlemlerin başlatılması sağlanmalıdır.

BULGU 25: El İlanları İle Bez Afişlerine İlişkin İlan ve Reklam Vergisi Tahakkuk ve Cezai İşlemlerinin Yapılmaması

Belediye sınırları içindeki el ilanları ve bez afişlere ilişkin gerekli işlemlerin yapılmadığı görülmüştür.

2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu'nun 12'nci maddesinde, belediye sınırları ile mücavir alanları içinde yapılan her türlü ilan ve reklamın, ilan ve reklam vergisine tabi olduğu hüküm altına alınmıştır. Bu kapsamda, gerçek veya tüzel kişilerce Belediye sınırları içinde dağıtımı yapılan el ilanları ve bez afişleri ilan ve reklam vergisine konu olmaktadır.

Dağıtımı yapılmak istenen el ve afiş ilanlarına ilişkin verginin matrahına ulaşmak için, ilanı kendi adına yapan veya yaptıran gerçek veya tüzelkişilerden âdeti de içerecek şekilde beyan alınmalıdır. Belediye sadece el ilanlarıyla ilgili beyanda bulunanlarla ilgili işlem yapmakla birlikte beyanda bulunmayarak el ilanı veya bez afiş asanlarla ilgili her hangi bir işlem yapmamaktadır. Yerinde denetimde beyanda bulunmayanlarla ilgili işlem yapılmadığı gibi, buna bağlı olarak gerekli cezai işleminde yapılmadığı görülmüştür.

5326 sayılı Kabahatler Kanunu'nun "Afiş asma" başlıklı 42'nci maddesinde, *"Meydanlara veya parklara, cadde veya sokak kenarlarındaki kamuya ait duvar veya alanlara, rızası olmaksızın özel kişilere ait alanlara bez, kâğıt ve benzeri afiş ve ilân asan kişiye, yüz Türk Lirasından üçbin Türk Lirasına kadar idarî para cezası verilir. Aynı içerikteki afiş ve ilânlar, tek fiil sayılır. (2) Birinci fıkra hükmü, yetkili makamlardan alınan açık ve yazılı izne dayalı olarak asılan afiş ve ilânlar açısından uygulanmaz. Bu izinde, afiş ve ilânın asılacağı zaman dilimi açık bir şekilde gösterilir. Bu afiş ve ilânlar izin verilen gerçek veya tüzel kişi tarafından bu sürenin dolmasını müteakip derhal toplatılır. Toplatma yükümlülüğüne aykırı hareket edilmesi halinde birinci fıkra hükmüne göre idarî para cezası verilir. (3) Bu afiş ve ilânların kaldırılmasına ilişkin masraflar da ilgili kişilerden ayrıca tahsil edilir. (4) Bu kabahatler dolayısıyla idarî para cezasına, kolluk veya belediye zabıta görevlileri karar verir. (5) Özel*

kanunlardaki hükümler saklıdır" denilmiştir. Kanunda bez, kağıt ve benzeri afiş ve ilan asan kişiye idari para cezası verileceği düzenlenmiştir. İzin alınan afiş ve ilanlar için bu cezanın uygulanmayacağı dikkate alındığında bu durum izne bağlı bir işlemdir. Denetim sırasında bez afiş asanların tespit edilmediği, ilan ve reklam vergisi tahakkuku ile idari para cezası verilmediği görülmüştür.

Yukarıda yer alan mevzuat hükümleri çerçevesinde, el ilanları ve bez afişlere ilişkin ilan ve reklam vergisi ile gerekli cezai işlemlerin yapılması gerekir.

Kamu idaresi cevabında; "2464 sayılı belediye gelirleri kanununun 12.maddesinde belediye sınırları ile mücavir alanları içinde yapılan her türlü ilan ve reklam ilan ve reklam vergisine tabi denildiğinde belediyemiz sınırları içinde dağıtımı yapılan el ilanları ve bez afişlerin beyanda bulunanlardan vergi tahakkukları ve tahsilatları yapılmakta olup beyanda bulunmayanların tespiti ve tespiti yapılanlara da ilgili kanun hükümlerine göre ilan reklam vergisi ve gerekli cezai işlemler yapılacaktır." denilmiştir.

Sonuç olarak 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu gereği göre binaların cephe ve yanlarına asılan bez veya sair maddeler vasıtasıyla yapılan geçici mahiyetteki ilân ve reklamların metrekaresinden haftalık olarak ilan ve reklam vergisi alınması ile ilgili gerekli işlemin sürekli şekilde yapılması sağlanmalıdır.

BULGU 26: Halk Otobüslerinin İhalesiz Çalıştırılması

Karabük Belediye sınırları içinde ihale yapılmaksızın veya ihale yapılmasına karşın süre belirtilmemesi nedeniyle faaliyet gösteren halk otobüslerinde mevzuata aykırı hareket edildiği görülmüştür.

5393 sayılı Belediye Kanunu ile yürürlükten kaldırılan 1580 sayılı Belediye Kanunu'nun "Belediyenin vazifeleri" başlıklı 15'inci maddesinin dokuzuncu fıkrası ve Belediyelerin hakları, salahiyet ve imtiyazları başlıklı 19'uncu maddesinin beşinci fıkrasında yer alan hüküm ile 5393 sayılı Belediye Kanununun Belediyenin yetkileri ve imtiyazları başlıklı 15'inci maddesinin (p) fıkrasındaki, "*Kara, deniz, su ve demiryolu üzerinde işletilen her türlü servis ve toplu taşıma araçları ile taksi sayılarını, bilet ücret ve tarifelerini, zaman ve güzergâhlarını belirlemek; durak yerleri ile karayolu, yol, cadde, sokak, meydan ve benzeri yerler üzerinde araç park yerlerini tespit etmek ve işletmek, işlettirmek veya kiraya vermek; kanunların belediyelere verdiği trafik düzenlemesinin gerektirdiği bütün işleri yürütmek.*"

hükümlerinden toplu taşıma hakkının belediyenin görev ve yetkisinde olduğu anlaşılmaktadır.

Gerek 1580 sayılı gerekse 5393 sayılı Kanun'a göre toplu taşımaya ilişkin haklar belediyeye aittir. Belediyeye ait olan bu hakkın Kanun çerçevesinde ihale yoluyla rekabete uygun, saydamlığı sağlayarak sürenin belirli olması gibi hususları da içerecek şekilde verilmesi gerekir. Bu yetki belediye adına Belediye Meclisine aittir. Belediye meclisince bu yönde alınan karara uygun olarak ve bu kararda verilen yetkiye dayanılarak ihale işlemleri ile ilgili olarak Belediye Encümenince de konuya ilişkin kararlar alınmasında hukuka aykırılık bulunmamaktadır. Bu çerçevede toplu taşıma hizmetleri bakımından görevli ve yetkili olan Belediyenin mevzuata uygun şekilde ihale yapmadan rekabetsiz bir şekilde ve bu konuda yetkili olmayan belediye başkanı tarafından izin verilebilmesi mümkün değildir.

Danıştay 13'üncü Dairesinin Esas No:2015 / 985, Karar No: 2015 / 3164 numaralı kararı, *“Yukarıda yer verilen mevzuat hükümlerinin birlikte değerlendirilmesinden; belediyelerin yürütmekle görevli ve yetkili oldukları toplu taşıma hizmetini bizzat yapmak yerine imtiyaz suretiyle devrine karar verilmesi için Danıştayın görüşü ve İçişleri Bakanlığının onayının alınmasının ön koşul olduğu, kiralama yolunu seçmesi hâlinde ise hem taşınır hem taşınmazlar için kira süresinin 10 yıla sınırlı olduğu ve her iki durumunda Devlet İhale Kanunu hükümlerine tabi olduğu anlaşılmakta ve toplu taşıma hizmetlerinin ruhsat vermek suretiyle yerine getirilmesi usulünde ise ruhsat verilecek sürenin, tespit edilen muhammen bedelin yıllık mı yoksa ruhsat verilen süre için mi öngörüldüğünün, yıllık olarak tespit edilmiş ise her yıla ilişkin artış oranının nasıl belirleneceğinin vb. hususların açık bir şekilde ortaya konularak söz konusu ihalenin yine Devlet İhale Kanunu hükümlerine göre yapılması gerektiği, toplu taşıma hizmetlerinin gördürülmesinde ruhsat verme yönteminin seçilmesi hâlinde verilecek olan ruhsatın süresiz bir şekilde verilemeyeceği, belli bir süre dâhilinde ruhsat verilmesi gerektiği görülmektedir.*

...

Bu durumda, ilgili mevzuat ve dosyadaki bilgi ve belgelerin incelenmesi sonucunda; toplu taşıma hizmetinin yerine getirilmesinde ruhsat verme yönteminin seçilmesi hâlinde, süresiz olarak ruhsat vermenin söz konusu olmadığı, belli bir süre dâhilinde ruhsatın verilmesi gerektiği, bu süreye göre muhammen bedelin belirlenmesinin şart olduğu, bu hususlar ortaya konulduktan sonra Devlet İhale Kanunu hükümlerine uygun bir şekilde ihalenin yapılması gerektiği”,

Aynı Dairenin Esas No:2014 / 384, Karar No: 2014 / 1950 kararı, “*Yukarıda yer verilen hükümlerin birlikte değerlendirilmesinden; büyükşehir belediyesi sınırları dâhilinde toplu taşıma hizmetlerini yürütmenin ve bu amaçla toplu taşıma vasıtalarının işletilmesi ve işlettirilmesinin kamu hizmeti olarak münhasıran büyükşehir belediyelerine imtiyaz olarak verilmiş olduğu; toplu taşıma vasıtalarını işlettirmenin ise imtiyaz sözleşmesi, ruhsat verme, kiralama veya hizmet satın alma yoluyla gördürülebileceği; anılan usullerden herhangi birinin seçilmesi yoluyla toplu taşıma hizmetinin özel hukuk kişileri eliyle sağlanması hâlinde büyükşehir belediyesinin kanunlarla kendisine verilen ulaşım hizmetlerine ilişkin imtiyazdan vazgeçmiş sayılacağı sonucuna varılmakta olup; söz konusu vazgeçme iradesinin ise, ancak, belediye adına imtiyaz verilmesinde görevli ve yetkili kılınan belediye meclisince ortaya konulması hâlinde geçerli olacağıın kabulü gerekmektedir.*”

Aynı Dairenin Esas No:2011 / 1134, Karar No: 2012 / 2226 kararı, “*Belediye Meclisince alınan karara dayanılarak Encümenince toplu taşıma hatlarının 10 yıllığına kiraya verilmesinin hukuka uygun olduğuna*”

Aynı Dairenin Esas No:2014 / 1735, Karar No: 2014 / 2859 kararı, “*İdare Mahkemesi'nce; 5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 15. maddesinin (f) ve (p) bentlerinde ulaşım gibi kentsel alt yapı ve şehir içi trafik hizmetlerini yapmanın veya yaptırmanın belediyenin görev ve sorumlulukları arasında sayıldığı, yine toplu taşıma yapmanın, bu amaçla otobüs, deniz ve su ulaşım araçları, tünel, raylı sistem dahil her türlü toplu taşıma sistemleri kurmanın, kurdurmanın, işletmenin ve işlettirmenin, kara, deniz, su ve demiryolu üzerinde işletilen her türlü servis ve toplu taşıma araçları ile taksi sayılarını, bilet ve ücret tarifelerini, zaman ve güzergâhlarını belirlemenin, kanunların belediyelere verdiği trafik düzenlemesinin gerektirdiği bütün işleri yürütmenin, belediyenin yetki ve imtiyazları arasında olduğu, dava konusu minibüs hatlarının 10 yıllığına kiraya verilmesine ilişkin 08.01.2013 günlü 3 sayılı belediye encümen kararı ile bu karara dayanılarak 04.02.2013 tarihinde ihaleye çıkarılmasına ilişkin işlem 5393 sayılı yasanın 15. maddesinin (f) ve (p) bentlerinin belediyelere verdiği yetki ve imtiyaz hakkı sınırları içinde kararlar olduğu ve bu yönüyle hukuka uygun olduğu, davacı kooperatifin il trafik komisyonu kararları ile kazanılmış haklarının bulunduğu iddiasına yönelik olarak, toplu taşıma hatlarını işletme ve işlettirme imtiyazına sahip olan belediyelere imtiyaz hakkı bedeli veya kira ücreti ödemediği, il trafik komisyonlarının verdiği kararların kazanılmış hak oluşturacağı iddiasıyla toplu taşıma hatlarının bedelsiz kullanımının söz konusu olamayacağı gerekçesiyle davanın reddine karar verilmiş, bu karar davacı tarafından temyiz edilmiştir.*”

Davanın yukarıda özetlenen gerekçeyle reddi yolundaki temyize konu Eskişehir 1. İdare Mahkemesi'nin 28.11.2013 tarih ve E:2013/86, K:2013/1019 sayılı kararında, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 49. maddesinin 1. fıkrasında sayılan bozma nedenlerinden hiçbirisi bulunmadığından, temyiz istemi yerinde görülmemekle anılan Mahkeme kararının ONANMASINA”

değerlendirildiğinde belediye yetkili organın kararıyla ihale yoluyla rekabete uygun, saydam bir şekilde süresinin belirli olması gibi hususları da içerecek şekilde ulaşımın verilmesi gerekir.

Yukarıda belirtildiği üzere 1580 ve 5393 sayılı Belediye Kanunu'na göre toplu taşımaya ilişkin haklar belediyeye aittir. Belediyeye ait olan bu hakkın Kanun çerçevesinde ihale yoluyla rekabete uygun, saydam bir şekilde süresinin belirli olması gibi hususları da içerecek şekilde verilmesi gerekir.

Toplu taşımacılık yapan 19 adet halk otobüsüne ilişkin kayıtların incelenmesinde bunlardan 3 tanesinin Belediye Başkanlığına dilekçe vererek özel halk otobüsü hat talebinde buldukları, bu talebe istinaden Belediye Başkanı ihale yapmaksızın izin verdiği, bunun sonucunda kazanılmış bir hakmış gibi bu hakkın kullanıldığı görülmüştür. İhale yapılmadan fiili bir durum olarak yapılan ancak mevzuatta karşılığı olmayan bu uygulamanın sürdürülebilmesi mümkün değildir. Faaliyette bulunan bu otobüslerin çalışma durumlarının izin / tahsis suretiyle sürekli uzatılması şeklinde verilen ve yıllardır devam eden bu uygulama kazanılmış hak oluşturmaz.

Bu hatlardan 16 tanesi ihale ile verilmiş olmasına rağmen süre belirtilmemiştir. Encümen kararlarının incelenmesinde bu hatların ruhsat ve imtiyaz şeklinde verilmediği, verilme şeklinin kiralama olduğu anlaşılmıştır. Danıştay 13'üncü Dairesinin Esas No:2015 / 985, Karar No: 2015 / 3164 numaralı kararında belirtildiği üzere kiralamalarda süre 10 yıllıktır. Bu nedenle ihale ile verilen hatlardan 10 yıllık süreyi dolduranların ihale ile verilmesi gerekir. 1984 yılından itibaren ihale ile verilen halk otobüsü hatlarından sadece 11 tanesinin 10 yıllık süresi dolmamıştır. Diğer 19 adet halk otobüsüne ait süre dolduğu için bu hatlar ihale suretiyle verilmelidir.

Toplu taşıma hizmetlerinin imtiyaz, kiralama ve ruhsat usullerinden biri ile üçüncü kişilere gördürülebilmesi mümkün olmakla birlikte her üç yöntem bakımından da bu hizmetin üçüncü kişilere gördürülmesinde mutlak olarak belirli bir sürenin öngörülmüş olması

zorunludur. Kanunda öngörülen sürelerden daha uzun bir sürenin öngörülmesi ya da hiçbir şekilde süre öngörülmemesi durumlarında bu durumun hukuka aykırılık oluşturacağı kuşkusuzdur. Hukuka aykırı olarak tesis edilen işlemlerin ilgililer yönünden geleceğe yönelik olarak kazanılmış hak oluşturması ise mümkün değildir. İlgililerin hiçbir hilesi ya da idareyi yanıltan bir davranışı olmaksızın idarece tesis edilen mevzuata aykırı işlemlerin düzeltilmesi zorunlu olmakla birlikte, söz konusu hukuka aykırı işlemlerin ortadan kaldırıldığı tarihe kadar bu işlemlerin ilgililere sağlamış olduğu haklar ilgililer yönünden kazanılmış hak oluşturur. Bir başka deyişle, kazanılmış haktan bahsedilebilmesi ancak mevzuata aykırı işlemin ortadan kaldırıldığı tarihe kadar gerçekleşmiş olan haklar, yani geçmişe yönelik haklar yönünden mümkün olabilir.

Bu husus 2016 yılı Denetim Raporunda yer almıştır.

Mevzuata aykırı işlemlerin, mevzuata aykırılıklarının tespit edildiği tarih itibarıyla hukuk düzeninden çıkarılmaları hukuk devletinin bir gereğidir. Bu nedenle, yukarıda açıklanan hususlar gözetildiğinde süresiz olarak yapılan ihale işleminin ortadan kaldırılması zorunludur. Bu kapsamda belediyece toplu taşıma hizmetlerinin üçüncü kişilere gördürülmesinin yöntemini belirleme ve bu konuda yeniden bir ihale yapıp yapmama konusunda belediyenin takdir yetkisi bulunmakla birlikte, söz konusu hukuki durumun mevcut sözleşmelerin iptalini gerektireceği kuşkusuzdur. Bu konu en kısa sürede yeniden bir ihale yapılmaya kadar geçecek süre zarfında toplu taşıma hizmetlerinden yararlanan belde halkının mağduriyetine yol açmayacak şekilde çözümlenmelidir.

Kamu idaresi cevabında; "Halk Otobüslerinin İhalesiz Çalıştırılması,Özel Halk Otobüsleri İhalesiz çalıştırılması ile ilgili 2016 Sayıştay denetim raporunda yer alan bulguya istinaden konu belediye meclisimize yazılmış olup, belediye meclisimizin 06.12.2017 tarih ve 11/81 sayılı kararı ile şehrimizde yaşayan toplu taşıma araçlarını tercih eden vatandaşlarımızın teknoloji olarak güvenli, konforlu, sağlıklı ve engelli vatandaşlarımızın ihtiyaçlarını karşılayacak şekilde hat ve güzergahlarının yeniden güncellenmesi, hatlarda ve güzergahlarda çalışacak toplu taşıma araçlarının sayılarını günümüz şartlarına göre belirlenebilmesi için gerekirse işin uzmanı teknik firmalardan veya akademik destek alınarak şehir içi toplu taşıma ulaşım mastır planı hazırlanarak ihale şartnamesi belirlenmesi için detaylı çalışmalar yapılarak tekrar meclise getirilmesine karar verilmiştir. Çalışmalar devam etmekte olup, önümüzdeki süreçte sonuçlandırmaya çalışılacaktır." denilmiştir.

Sonuç olarak Kamu idaresi cevabında belirtilen işlemler ivedilikle tamamlanarak halk

otobüsü olarak çalışılan hatların süresi ve şartları da belirtilerek ihale yoluyla verilmesi için gerekli işlemlerin yapılması sağlanmalıdır.

BULGU 27: Hazinece Karşılanan Asgari Ücret Destek Tutarlarının Hakedişlerden Hatalı Mahsup Edilmesi

İhale edilen hizmet işlerinde, Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun Geçici 68'nci maddesine istinaden yükleniciye ödenen asgari ücret destek tutarının hakedişlerden mahsubunun hatalı yapıldığı görülmüştür.

5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun Geçici 68'inci maddesi ile işverenlere, çalışanların prim gün sayıları baz alınarak 2017 Ocak-Aralık ayları/dönemleri için günlük 3,33 TL ile çarpımı sonucu bulunacak tutar kadar Hazine desteğinden yararlanma imkanı getirilmiştir. Aynı madde ile 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun 2'nci maddesinin birinci fıkrasının (a), (b), (c) ve (d) bentlerinde sayılan idareler tarafından ilgili mevzuatı uyarınca yapılan ve sözleşmesinde fiyat farkı ödeneceği öngörülen hizmet alımlarında, ihale dokümanında personel sayısının belirlendiği ve haftalık çalışma saatinin tamamının idarede kullanılmasının öngörüldüğü işçilikler için Hazine tarafından karşılanacak olan destek tutarlarının, bu idarelerce işverenlerin hak edişlerinden kesileceği hüküm altına alınmıştır. 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'na Göre İhale Edilen Hizmet Alımlarında Uygulanacak Fiyat Farkına İlişkin Esaslar'ın "İşçilik maliyetlerindeki değişiklik" başlıklı 6'ncı maddesinde, "(1) İhale dokümanında personel sayısının belirlendiği ve haftalık çalışma saatinin tamamının idarede kullanılmasının öngörüldüğü işçilikler için, 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu uyarınca çalıştırılan işçinin idari şartnameye göre ihale tarihi itibarıyla hesaplanan brüt maliyeti ile uygulama ayındaki brüt maliyeti arasındaki fark, 5 inci madde uygulanmaksızın ödenir veya kesilir." hükmü yer almaktadır.

Belirtilen mevzuat hükümlerine göre, 5510 sayılı Kanunun Geçici 68'inci maddesi ile getirilen ve asgari ücret destek kesintisi olarak tanımlanan tutar KDV hariç işçilik maliyetlerinde doğrudan doğruya bir azalmayı ifade etmektedir. İhalenin yapıldığı dönemde mevcut olmayan ve kanunen de öngörülmemiş olan bu destek tutarı yüklenici açısından işçilik maliyetlerinde bir azalma ile birlikte sözleşme fiyatları ile yapılan iş tutarında ve yüklenicinin ilgili döneme ilişkin hakediş tutarında da azalma anlamına gelmekte ve durumun fiyat farkı

uygulanmasından farklı olmadığı anlaşılmaktadır. Bu durumda, yüklenicinin hakediş raporu düzenlenirken sözleşme fiyatları ile yapılan işin tutarından Sosyal Güvenlik Kurumu (SGK) tarafından bildirilen asgari ücret destek tutarı düşülerek hakediş tutarının hesaplanmasının uygun olacağı değerlendirilmektedir.

Hizmet işlerinde, Hazine tarafından karşılanan asgari ücret destek tutarına ilişkin kesintilerin hakedişin kesinti ve mahsuplar bölümünde KDV tutarı dikkate alınmadan yapıldığı tespit edilmiştir. Bu durumda asgari ücret desteği nedeniyle yapılan kesinti hakediş tutarının KDV'li tutarından düşülmekte ve böylece destek tutarına ilişkin KDV kadar yükleniciye fazladan ödeme yapılmış bulunmaktadır.

Hazine tarafından yapılan asgari ücret destek tutarlarının yüklenici açısından işçilik maliyetlerinde bir azalmaya neden olduğu ve durumun fiyat farkı uygulamasından farklı olmadığı göz önüne alınarak destek tutarlarına ilişkin mahsup işlemleri yapıldıktan sonra kalan tutara KDV uygulanması gerekir.

Kamu idaresi cevabında; "2017 Ocak-Aralık dönemleri için ihale edilen hizmet işlerinde sosyal sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun geçici 68 inci maddesine istinaden yükleniciye ödenen asgari ücret destek tutarının kesintilerinin hak edişlerden mahsubunun hatalı olduğu iddia edilmektedir.

Belediyemiz tarafından aylık olarak yapılan hak edişlerde, 6661 Sayılı Kanun ile getirilen teşvik tutarının, hizmeti yürüten firmadan 4734 sayılı Kanunun 2 inci maddesinde belirtilen hükümler çerçevesinde kesinti yapılamamak suretiyle uygulanmıştır. Yüklenici firma tarafından faydalanılacak teşvik miktarının Sosyal Güvenlik Kurumu tarafından sisteme geç düşmesinden dolayı hak edişi yapılan aya dahil edilememektedir. Bu nedenle hak ediş miktarı teşvik miktarı dahil edilmeden ödeme emri oluşturulmuştur. Bu duruma göre SGK sisteminde belli olan teşvik miktarı, mahsup edilecek tutarın "hizmet iadesini teşkil etmediğinden dolayı" firmanın alacak tutarından KDV hariç olarak mahsup edilmiştir.Yapılan tespit üzerine fazla ödendiği belirtilen KDV miktarının , yüklenici firma tarafından Maliye Bakanlığına bildirim yapıp ve ödendiğinden dolayı, Kamu zararına sebebiyet vermediği düşünülmektedir.

"3605 sayılı Katma Değer Vergisi Kanununun 20 nci maddesine göre teslim ve hizmet işlemlerinde matrahın, bu işlemlerin karşılığını oluşturan bedel olduğu, bedel deyiminin ise malı teslim alan veya kendisine hizmet yapılan veyahut bunlar adına hareket edenlerden bu işlemler karşılığında her ne suretle olursa olsun alınan veya bunlarca borçlanılan para, mal ve

diğer suretlerde sağlanan ve para ile temsil edilebilen menfaat, hizmet ve değerler toplamını ifade ettiği,

Buna göre, fazladan yararlanıldığı tespit edilen sigorta primi teşvik tutarının hak ediş bedeli üzerinden kesilmek suretiyle geri alınmasına yönelik uygulamanın, fazla yararlandırılan Hazine yardımının tahsiline yönelik bir uygulama olup, bu durumun KDV matrahı ile ilişkilendirilmesine imkân bulunmadığı”

Dolayısıyla, söz konusu kesinti tutarları dikkate alınmaksızın hakediş bedelleri üzerinden KDV hesaplanması gerektiği değerlendirilmektedir.

Diğer taraftan, söz konusu kesintinin fatura üzerinden düşülmeyip hakediş raporu üzerinden gösterilmesi, iş bitiminde yapılan kesinti kadar hizmetin eksik alınmış gibi görünmesine de engel olacaktır.

Ayrıca, hakediş ödemelerinde; söz konusu kesintinin KDV matrahı üzerinden düşülmek suretiyle fatura üzerinden yapıldığında vergi (gelir matrahını azaltması) kaybına yol açıldığı da görülecektir." denilmiştir.

Sonuç olarak Kamu idaresi cevabında, teşvik tutarlarının SGK tarafından sisteme geç düşmesinden dolayı hakediş yapılan aya ait teşvik tutarının dahil edilmeden ödeme emri oluşturulduğu, fazladan yararlandırıldığı tespit edilen teşvik tutarının hakediş bedeli üzerinden kesilerek geri alınması hazine yardımının tahsiline yönelik bir uygulama olduğu ve bunun KDV matrahı ile ilişkilendirilmesine imkan bulunmadığı, kesinti tutarları dikkate alınmaksızın hakediş bedelleri üzerinden KDV hesaplanması gerektiği aksi takdirde vergi kaybına yol açacağı belirtilmiştir.

Hizmet işlerinde, Hazine tarafından karşılanan asgari ücret destek tutarına ilişkin kesintilerin hakedişin kesinti ve mahsuplar bölümünde KDV tutarı dikkate alınmadan yapıldığı tespit edildiğinden Bulgu konusu edilmiştir. Bu durumda asgari ücret desteği nedeniyle yapılan kesinti hakediş tutarının KDV’li tutarından düşülmekte ve böylece destek tutarına ilişkin KDV kadar yükleniciye fazladan ödeme yapılmış bulunmaktadır. Bulguda hazine yardımı ile KDV matrahının ilişkilendirilmemesi gerektiği belirtilse de belirtilen mevzuata göre 5510 sayılı Kanunun Geçici 68’inci maddesi ile getirilen ve asgari ücret destek kesintisi olarak tanımlanan tutar KDV hariç işçilik maliyetlerinde doğrudan doğruya bir azalmayı ifade etmektedir. İhalenin yapıldığı dönemde mevcut olmayan ve kanunen de öngörülmemiş olan bu destek tutarı yüklenici açısından işçilik maliyetlerinde bir azalma ile birlikte sözleşme fiyatları ile yapılan iş

tutarında ve yüklenicinin ilgili döneme ilişkin hakediş tutarında da azalma anlamına gelmekte ve durumun fiyat farkı uygulamasından farklı olmadığı anlaşılmaktadır. Bu durumda, yüklenicinin hakediş raporu düzenlenirken sözleşme fiyatları ile yapılan işin tutarından Sosyal Güvenlik Kurumu (SGK) tarafından bildirilen asgari ücret destek tutarı düşülerek hakediş tutarının hesaplanmasının uygun olacağı değerlendirilmektedir.

Teşvik tutarının SGK sistemine geç düşmesi teşvik tutarına ait KDV'nin ödenmemesine engel değildir. Sisteme teşvik tutarı geç düşmüş olsa bile diğer aylara ilişkin hakediş ödemelerinde bunun fark edilerek teşvik tutarına ait KDV'nin de hakediş tutarından düşülmesi gerekir. Aksi takdirde idare, yükleniciye teşvik tutarının da KDV'sini ödemiş olur. Teşvik tutarının 3605 sayılı Katma Değer Vergisine göre teslim ve hizmet işi sayılmayacağından teşvik tutarının KDV'si ödenmemelidir. Sadece yapılan hizmetin karşılığı olan KDV'nin ödenmesi mevzuata uygundur.

Hazine tarafından yapılan asgari ücret destek tutarlarının yüklenici açısından işçilik maliyetlerinde bir azalmaya neden olduğu ve durumun fiyat farkı uygulamasından farklı olmadığı göz önüne alınarak destek tutarlarına ilişkin mahsup işlemleri yapıldıktan sonra kalan tutara KDV uygulanması için gerekli işlemlerin yapılması sağlanmalıdır.

BULGU 28: Hizmet İhalelerinde Ücret Bordrosundaki Yol Yardımının Sosyal Güvenlik Kurumu Matrahına Dahil Edilmemesi

2015/143774 ihale kayıt numaralı hizmet ihalesi kapsamında ödenen yol yardımının SGK matrahına dâhil edilmediği görülmüştür.

5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 80' inci maddesinde, *"Aynı yardımlar ve ölüm, doğum ve evlenme yardımları, görev yollukları, seyyar görev tazminatı, kıdem tazminatı, iş sonu tazminatı veya kıdem tazminatı mahiyetindeki toplu ödeme, keşif ücreti, ihbar ve kasa tazminatları ile Kurumca tutarları yıllar itibarıyla belirlenecek yemek, çocuk ve aile zamları, işverenler tarafından sigortalılar için özel sağlık sigortalarına ve bireysel emeklilik sistemine ödenen ve aylık toplamı asgari ücretin % 30'unu geçmeyen özel sağlık sigortası primi ve bireysel emeklilik katkı payları tutarları, prime esas kazanca tabi tutulmaz."* denilmiştir. Bu hükümde yer alan kalemlerin dışında her ne adla yapılırsa yapılsın tüm ödemeler ile aynı yardım yerine geçmek üzere yapılan nakdi ödemeler prime esas kazanca

tabi tutulur. Yol yardımı personele nakit olarak ödendiğinden sigorta primine tabi tutulması gerekir.

2015/144318 ihale kayıt numaralı Atıksu Arıtma Tesisinde 28 Adet Destek Personel ve 1 Adet Araç Çalıştırılması işine ait ücret bordrolarının incelenmesinde nakdi olarak ödenen yol yardımının SGK matrahına dâhil edilmediği görülmüştür.

İhale alan yüklenicinin ödediği yol yardımının SGK matrahına dâhil edilmediği ve böylece yüklenicinin haksız kazanç sağladığı, bu durumun kontrol edilerek oluşan farklılığın Belediye tarafından SGK'ya bildirilmesi gerekir.

Kamu idaresi cevabında; "Bulguda belirtilen durumun kontrol edilmesi için ilgili harcama yetkililerine tebligat yapılmış olup, yüklenici firma tarafından en kısa sürede hizmet ihalelerinde Ücret Bordrosundaki yol yardımının sosyal güvenlik kurumu matrahına dahil ettirilerek ek bildirge düzenlenmek suretiyle eksiklikler tamamlattırılacaktır." denilmiştir.

Sonuç olarak Harcama yetkililerine tebligat yapıldığı ve yüklenici firma tarafından en kısa sürede eksikliklerin tamamlanacağı ifade edilse de konunun önemine binaen gerekli yaptırımların uygulanması için konunun idarece Sosyal Güvenlik Kurumuna bildirilmesi sağlanmalıdır.

BULGU 29: Hizmet İhalesi Kapsamında Sosyal Güvenlik Destek Primine Tabi Olarak Çalışan İşçilerin Sigorta Matrahında Hata Yapılması

2015/151815 numaralı ihale kapsamında çalıştırılan sosyal güvenlik destek primine tabi işçilerden %1 işsizlik sigortası işçi payı ve işverenden de %2 işsizlik sigortası işveren payı kesildiği görülmüştür.

Emekli olup ücret karşılığı çalışanlar ile ilgili düzenleme 5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun Geçici 14'üncü maddesinde yapılmıştır. Buna göre 01.10.2008 tarihinden önce istirakçi veya sigortalı olanlar, vazife malullüğü, malullük ve yaşlılık veya emekli aylığı bağlananlar ve 01.10.2008 tarihi itibarıyla sosyal güvenlik destek primi ödeyerek çalışmaya devam edenler hakkında sosyal güvenlik destek primine tabi olma bakımından 5510 Sayılı Kanunla yürürlükten kaldırılan 506 Sayılı Sosyal Sigortalar Kanunu hükümlerinin uygulanmasına devam edilecektir. Sosyal güvenlik destek primi oranı, %24,5

işveren payı (%2'si kısa vadeli sigorta primi olmak üzere) %7,5'i işçi payı olmak üzere toplam %32'dir. Başka herhangi bir kesinti yapılmamalıdır.

4447 sayılı İşsizlik Sigortası Kanununun Geçici 7 ve 8'inci maddelerinde 506 ve 5510 sayılı kanunlara göre sosyal güvenlik destek primine tabi çalışanlar hakkında 4447 sayılı Kanunun uygulanmayacağı, "İşsizlik ödeneği ödenmesinde hak düşürücü nedenler" başlıklı 52'nci maddesinin b fıkrasında herhangi bir sosyal güvenlik kuruluşundan yaşlılık aylığı aldığı tespit edilenlerin işsizlik ödeneklerinin kesileceği hüküm altına alınmıştır. Mevzuata göre sosyal güvenlik destek primine tabi olarak çalışan işçilerden işsizlik sigortası işveren ve işçi payı kesilmemelidir. Çünkü bu kişiler yaşlılık aylığı aldıkları için işten çıktıklarında işsizlik ödeneği almaya hak kazanamayacaktır. Bu yüzden sosyal güvenlik destek primine tabi çalışan işçilerden işsizlik işveren ve işçi paylarının kesilmesine gerek bulunmamaktadır.

İhale kapsamında sosyal güvenlik destek primine tabi olarak çalışan işçilerden işsizlik payı kesintisi yapılmaması gerekir.

Kamu idaresi cevabında; "2015/151815nolu ihalede Sosyal Güvenlik Destek Primine tabii çalışan işçilerden işsizlik ve işveren payı kesintileri yapılan aylar incelemeler yapılarak sosyal güvenlik destek primine tabi olarak çalışan işçilerden işsizlik, işveren ve işçi paylarının kesilmemesi sağlanacaktır." denilmiştir.

Sonuç olarak İhale kapsamında sosyal güvenlik destek primine tabi olarak çalışan işçilerden işsizlik payı kesintisi yapılanların tespit edilerek bu hususta gerekli işlemlerin yapılması sağlanmalıdır.

BULGU 30: İş Artışı Bedellerinden İhale Karar Damga Vergisi Alınması

İş artışı yapılan tutar üzerinden sözleşme damga vergisinin yanı sıra ihale karar damga vergisi de alındığı görülmüştür.

488 sayılı Damga Vergisi Kanunu'nun "Nispet" başlıklı 14'üncü maddesinin ikinci paragrafında, "*Belli parayı ihtiva eden mukavelelerin değiştirilmesi halinde artan miktar aynı nispette vergiye tabidir.*" denilmektedir. İş artışı sözleşme miktarındaki artış olup artan tutar üzerinden Binde 9,48 oranında damga vergisi alınacaktır. Ancak iş artışı nedeniyle alınan bir ihale kararı bulunmamaktadır. İhale kararı için ilk verilme aşamasında alınmakta olup, iş artışında ihale kararı olmadığından dolayı ihale karar damga vergisi alınmamalıdır.

İş artışı olan işlerde ihale karar damga vergisi alınmamalıdır.

Kamu idaresi cevabında; "İş Artışı bedellerinden İhale Karar Damga Vergisi Alınmayacak, bulguda belirtildiği şekilde uygulanacaktır." denilmiştir.

Sonuç olarak İş artışı olan işlerde ihale karar damga vergisi alınmaması için gerekli işlemlerin yapılması sağlanmalıdır.

BULGU 31: İş Programının Süresinde Sunulmaması

Yapım işlerinde iş programının süresinde sunulmadığı ve sözleşmelerde ise buna ilişkin yaptırımın düzenlenmediği görülmüştür.

Yapım işlerine ait sözleşmelerin "İş programı" başlıklı 12'nci maddesinin birinci fıkrasında, "*Yüklenici, iş programını yer tesliminin yapıldığı tarihten itibaren on beş gün içinde, sözleşme bedeli üzerinden bir günde yapılması gereken iş tutarını hesaplayarak, ödeneklerin yıllara göre dağılım esasları ile varsa işin kısımları ile bitirme tarihlerini de dikkate alarak İdarece verilen örneklere uygun olarak hazırlar. Bu programda ayrıca; iş kalemleri, aylık imalat ve iş miktarları, (ihzarat ödemesi öngörülen işlerde ihzaratı) yıllık ödenek dilimleri ve bunların aylara dağılımı gösterilir ve iş programı en az dört nüsha hazırlanarak onaylanmak üzere İdareye teslim edilir.*" şeklinde düzenleme yapılmıştır.

Yapım işlerinde iş yerinin tesliminden itibaren on beş gün içinde iş programı sunulmamaktadır. İş programının süresinde sunulmasına dikkat edilmesi ve işin sözleşmesine yer tesliminin yapıldığı tarihten itibaren on beş gün içerisinde iş programının sunulmamasının yaptırımı konulmalıdır.

Belediyenin ihale ettiği yapım işlerinde iş programının zamanında sunulmasına dikkat edilmesi ve sözleşmelerde ise süresinde sunulmama ile ilgili yaptırımın yer alması gerekir.

Kamu idaresi cevabında; "İş Programının Süresinde Sunulmaması; İş programının süresinde sunulmaması ile ilgili kanun ve ikinci mevzuatlarında herhangi bir yaptırım bulunmamakla birlikte ihale edilen yapım işlerinde iş programının zamanında sunulması hususuna dikkat edilecektir." denilmiştir.

Sonuç olarak İş programının iş yerinin tesliminden itibaren on beş gün içinde sunulması gerekir. Bu nedenle iş programının süresinde sunulmasına dikkat edilmesi ve işin sözleşmesine

yer tesliminin yapıldığı tarihten itibaren on beş gün içerisinde iş programının sunulmamasının yaptırımının konulması için gerekli işlemlerin yapılması sağlanmalıdır.

BULGU 32: İş Programlarının Gerçek Durumu Yansıtması

Yapım işlerinde idareye verilen iş programının gerçek imalat durumunu yansıtmadığı görülmüştür.

Yapım işlerine ait sözleşmelerin "İş programı" başlıklı 12'nci maddesinin birinci fıkrasında, "*Yüklenici, iş programını yer tesliminin yapıldığı tarihten itibaren on beş gün içinde, sözleşme bedeli üzerinden bir günde yapılması gereken iş tutarını hesaplayarak, ödeneklerin yıllara göre dağılım esasları ile varsa işin kısımları ile bitirme tarihlerini de dikkate alarak İdarece verilen örneklere uygun olarak hazırlar. Bu programda ayrıca; iş kalemleri, aylık imalat ve iş miktarları, (ihzarat ödemesi öngörülen işlerde ihzaratı) yıllık ödenek dilimleri ve bunların aylara dağılımı gösterilir ve iş programı en az dört nüsha hazırlanarak onaylanmak üzere İdareye teslim edilir.*" ve aynı maddenin üçüncü fıkrasında, "*İş programının hazırlanması ve uygulanması ile ilgili diğer hususlarda Yapım İşleri Genel Şartnamesi hükümleri uygulanır.*" denilmiş ve Yapım İşleri Genel Şartnamesinin "İş programı" başlıklı 17'nci maddesinde ise, "*(1) Yüklenici, sözleşme veya eklerinde belirlenen süre içinde, idarece verilen örneklere uygun bir iş programını hazırlayarak, onaylanmak üzere idareye teslim edecektir.*

(2) İhzarat ödenmesi öngörülen işlerde, iş programları imalat ve ihzarat iş programı olarak düzenlenir. İhzarat, iş programlarına uygun yapılacaktır. Bu programlarda gösterilenden fazla yapılan ihzaratın bedeli hakedişe konulmaz ve iş programları onaylanmadan imalat ve ihzarat bedelleri ödenmez.

(3) İdare, iş programını verildiği tarihten başlamak üzere sözleşme veya eklerinde belirtilen süre içinde, olduğu gibi veya gerekli gördüğü değişiklikleri yaparak onaylar ve onaylı bir nüshasını yükleniciye verir. İş programları idarenin onayıyla geçerli olur.

(4) İş programında, resmi tatil günleri ile sözleşmesinde belirtilmiş ise, iklim şartlarından dolayı çalışmaya elverişli olmayan dönemler dışındaki bütün günlerin çalışarak geçirileceği göz önünde tutulur. Ancak, işin bitimi çalışmaya elverişli olmayan döneme rastlar ise idare yükleniciden, teknik şartları yerine getirerek işi tamamlaması için bu devre içinde

çalışmasını isteyebilir. İş programının büro çalışmaları ile ilgili bölümlerinde iklim şartları dikkate alınmaz.

(5) Kapsamlı işlerde idare, iş programının, çubuk diyagram yerine, paket yazılım iş programı veya işin özelliğine göre hazırlanmış bilgisayar destekli iş programı kullanılarak düzenlenmesini isteyebilir.

(6) Yüklenici idarece onaylanmış iş programına aynen uymak zorundadır. Ancak zorunlu hallerde idarenin uygun görüşü ile iş programında değişiklik yapılabilir.

(7) İşte idarece onaylanan bir süre uzatımı bulunduğu takdirde, yüklenici bu hususun kendisine tebliği tarihinden başlamak üzere yedi gün içinde yeni süreye göre revize iş programı düzenleyerek idarenin onayına sunmak zorundadır." düzenlemesi yapılmıştır.

Belediyenin ihale ettiği yapım işlerinde süresinde olmamakla birlikte yükleniciler iş programları vermiştir. İş programlarının incelenmesinde aylara göre yapılacak imalatların işaretlendiği, bazen de sözleşme bedelinin aylara ve pozlara göre paylaştırıldığı görülmüştür. Yani iş programının sadece iş programı sunmanın yerine getirilmesi amacıyla şekli olarak yapıldığı ve gerçek durumu yansıtmadığı görülmüştür.

İhale edilen işin nasıl ve hangi sürelerde yapılacağı iş programından anlaşılır. Muhtelif Mahallelerde Beton Parke ve Bordür Döşenmesi (örneğin 7 mahallede) veya Muhtelif Mahallelerde Yüzey Sertleştiricili Süpürge Beton Tretuvar Yapılması (örneğin 5 farklı mahallede) ihalelerinde imalatlar farklı mahallelerde yapılmıştır. Bu imalatların hangi mahallede hangi ayda yapılacağı iş programında görülmesi gerekir. Şüphesiz planlanan iş programından sapma olduğunda gerçek duruma uygun olarak iş programında değişiklik yapılması mümkündür.

İş programlarının şekli olmanın yanı sıra gerçek durumu yansıtacak şekilde hazırlanması gerekir.

Kamu idaresi cevabında; "İş Programlarının Gerçek Durumu Yansıtmaması; Belediyemizce ihale edilen yapım işlerinde sözleşme gereği tarafımıza teslim edilen iş programlarının gerçek durumu yansıtacak şekilde hazırlanmasına dikkat edilecektir." denilmiştir.

Sonuç olarak Yapım işlerinde yükleniciler tarafından verilen iş programlarının gerçek durumu yansıtacak şekilde hazırlanması için gerekli işlemler yapılmalıdır.

BULGU 33: Kamu Kurumları Tarafından Kamulaştırılan Taşınmazlar İle Devir Ve Ferağ Edilen Taşınmazlara İlişkin Bilgilerin Tapu İdaresinden Alınmaması

2942 sayılı Kamulaştırma Kanunu hükümlerince kamu kurumları tarafından kamulaştırılan taşınmazların emlak vergisi ile ilgili işlemlerinin mevzuata uygun olarak gerçekleştirilmesi için gerekli olan kamulaştırma bilgilerini tapu idaresi vermemesine karşın gerekli işlemin yapılmadığı görülmüştür.

2942 sayılı Kamulaştırma Kanunu'nun 10'uncu maddesinde, "*Kamulaştırılması yapılan taşınmaz mal, tahsis edildiği kamu hizmeti itibariyle sicile kaydı gerekmeyen bir niteliğe dönüşmüş ise, istek halinde mahkemece sicil kaydının terkinine karar verilir. Bu tescil ve terkin işlemi sırasında mal sahiplerinin bu taşınmaz mal nedeniyle vergi ilişkisi aranmaz. Ancak, tapu dairesi durumu ilgili vergi dairesine bildirir*" hükmü bulunmaktadır. 2942 sayılı Kanun'un 39'uncu maddesinde ise, "*Kamulaştırılan taşınmazın kamulaştırıldığı yıla ait emlak vergisi tarhına esas olan vergi değeri, kesinleşen kamulaştırma bedelinden az olduğu takdirde, kamulaştırma bedeli ile vergi değeri arasındaki fark üzerinden, cezalı emlak vergisi tarh olunur. Emlak Vergisi beyannamesinin ek süreye rağmen verilmemiş olması halinde, kesinleşen kamulaştırma bedeli, kamulaştırmanın yapıldığı yıla ait vergi değeri yerine geçer ve bu değer üzerinden cezalı emlak vergisi tarhiyatı yapılır*" düzenlemesine yer verilmiştir. 1319 sayılı Emlak Vergisi Kanunu'nun 30'uncu maddesinde ise, "*Devir ve ferağı yapılan bina ve arazinin, devir ve ferağın yapıldığı yıl ile geçmiş yıllara ait ödenmemiş Emlak Vergisinin ödenmesinden devreden devralan müteselsilen sorumlu tutulurlar. Devralanın mükellefe rücu hakkı saklıdır. Tapu daireleri devir ve ferağ işlemi, işlemin yapıldığı ayı takip eden ayın 15'inci günü akşamına kadar ilgili belediyelere bildirir*" düzenlemesine yer verilmiştir.

Kamulaştırılan taşınmazın kamulaştırıldığı yıla ait emlak vergisi tarhına esas olan vergi değeri, kesinleşen kamulaştırma bedelinden az olduğu takdirde ise kamulaştırma bedeli ile vergi değeri arasındaki fark üzerinden cezalı emlak vergisi tarh edilecektir. Devir ve ferağ yapılan bina ve arazinin geçmiş yıllara ait ödenmemiş Emlak Vergisinin ödenmesinden devreden ve devralan müteselsilen sorumlu tutulmuş olup Tapu Daireleri devir ve ferağ işlemi, işlemin yapıldığı ayı takip eden ayın 15'inci günü akşamına kadar ilgili belediyelere bildirmekle yükümlü tutulmuştur. Kamulaştırma, devir ve ferağ işlemleri nedeniyle emlak vergisinin mükellefi ve sorumlusu değişmekte, cezalı emlak vergisi tarhı söz konusu olabilmektedir. Bu nedenle kamulaştırma, devir ve ferağ gibi nedenlerle emlak vergisiyle ilgili işlemlerin mevzuata uygun olarak yapılabilmesi için gerekli bilgilerin belediye tarafından başta tapu idareleri olmak

üzere diğer kurum ve kişilerden alınması gerekmektedir.

1319 sayılı Emlak Vergisi Kanunu'nun 37'nci maddesinde; "*Bu Kanunda geçen "Vergi dairesi" tabiri, belediyeleri ifade eder*" düzenlemesine yer verilmiştir. 213 sayılı Vergi Usul Kanunu'nun "*Devamlı bilgi verme*" başlıklı 149'uncu maddesinde; "*Kamu idare ve müesseseleri (Kamu hizmeti ifa eden kurum ve kuruluşlar dahil) ile gerçek ve tüzelkişiler vergilendirmeye ilişkin olaylarla ilgili olarak Maliye ve Gümrük Bakanlığı ve vergi dairesince kendilerinden yazı ile istenecek bilgileri belli fasülalarla ve devamlı olarak yazı ile vermeye mecburdurlar*" düzenlemesine, "*Bilgi vermekten imtina edememek*" başlıklı 151'inci maddesinde de; "*Kendilerinden bilgi istenilen gerçek ve tüzel kişiler, özel kanunlarda yazılı mahremiyet hükümlerini ileri sürerek, bilgi vermekten imtina edemezler*" düzenlemesine yer verilmiştir. 213 sayılı Kanun'un mükerrer 355'inci maddesinde ise 149'uncu madde hükümleri çerçevesinde bilgi verme görevini yerine getirmeyenlere "*Özel Usulsüzlük Cezası*" kesileceği düzenlenmiştir.

Yukarıda yer verilen hükümler çerçevesinde kamulaştırma, devir ve ferağ işlemleriyle ilgili bilgilerin emlak vergisi açısından vergi dairesi hükmünde olan belediye tarafından ilgili kurum ve kişilerden istenilmesi ile ilgili kurum ve kişiler tarafından ise istenilen bilgilerin verilmesi, aksi durumda belediye tarafından özel usulsüzlük cezası kesilmesi gerekmektedir.

Kamu idaresi cevabında; "Kamulaştırma ve ferağ işlemleriyle ilgili emlak vergisi açısından ilgili kurum olan tapu müdürlüğünden ilgili yazışmalar yapılmış olup gerekli bilgiler ilgili müdürlükten alınamamıştır

Konu ile ilgili gerekli çalışmalar yapılacaktır." denilmiştir.

Sonuç olarak Kamu idaresi cevabında, Tapu müdürlüğüyle gerekli yazışmalar yapılmasına rağmen ilgili müdürlükten gerekli bilgilerin alınamadığı ifade edilerek gerekli çalışmaların yapılacağı belirtilmiştir.

Bulguda yer verilen hükümler çerçevesinde kamulaştırma, devir ve ferağ işlemleriyle ilgili bilgilerin emlak vergisi açısından vergi dairesi hükmünde olan belediye tarafından ilgili kurum ve kişilerden istenilmesi ile ilgili kurum ve kişiler tarafından ise istenilen bilgilerin verilmesi, aksi durumda belediye tarafından özel usulsüzlük cezası kesilmesi için gerekli işlemlerin yapılması sağlanmalıdır.

BULGU 34: Kamulaştırılan Yerlerle İlgili Emlak Vergisi Tarhının Yapılmaması

Karabük Belediyesi sınırları içinde kamulaştırılan taşınmazlarla ilgili fark değer üzerinden cezalı emlak vergisi tarhiyatı yapılmamıştır.

2942 sayılı Kamulaştırma Kanunu'nun "Vergilendirme" başlıklı 39'uncu maddesinde, “Kamulaştırılan taşınmazın kamulaştırıldığı yıla ait emlak vergisi tarhına esas olan vergi değeri, kesinleşen kamulaştırma bedelinden az olduğu takdirde, kamulaştırma bedeli ile vergi değeri arasındaki fark üzerinden, cezalı emlak vergisi tarh olunur. Emlak vergisi beyannamesinin ek süreye rağmen verilmemiş olması halinde, kesinleşen kamulaştırma bedeli, kamulaştırmanın yapıldığı yıla ait vergi değeri yerine geçer ve bu değer üzerinden cezalı emlak vergisi tarhiyatı yapılır.” denilmektedir.

Kanunun bu hükmünden anlaşılacağı üzere kesinleşen kamulaştırma bedeli ile bu yıl için belediyede görünen emlak vergi değeri arasındaki olumlu fark üzerinden cezalı emlak vergisi alınmalıdır. Yapılan incelemede bu uygulamanın yapılmadığı görülmüştür. Kamulaştırma yapan üniversite ve özel idareden alınan bilgiler Belediyeye bildirilmiştir.

Kesinleşen kamulaştırma bedeli ile emlak vergi değeri arasındaki olumlu fark üzerinden cezalı emlak vergisi alınması sağlanmalıdır.

Kamu idaresi cevabında; "Belediyemiz sınırları içinde kesinleşen kamulaştırma bedeli ile emlak vergi değeri arasındaki fark üzerinden emlak vergisi tahakkuku ve tahsilatı ile ilgili işlemler yapılacaktır." denilmiştir.

Sonuç olarak Kesinleşen kamulaştırma bedeli ile emlak vergi değeri arasındaki olumlu fark üzerinden cezalı emlak vergisi alınması sürekli sağlanmalıdır.

BULGU 35: İl İçi Minibüs Hatlarının İhalesiz Verilmesi

Karabük il sınırları içinde ihale yapılmaksızın faaliyet gösteren minibüslerin taşımacılığında mevzuata aykırı hareket edildiği görülmüştür.

5393 sayılı Belediye Kanunu ile yürürlükten kaldırılan 1580 sayılı Belediye Kanunu'nun “Belediyenin vazifeleri” başlıklı 15'inci maddesinin dokuzuncu fıkrası ve “Belediyelerin hakları, salahiyet ve imtiyazları” başlıklı 19'uncu maddesinin beşinci fıkrasında yer alan hüküm ile 5393 sayılı Belediye Kanunu'nun “Belediyenin yetkileri ve imtiyazları”

başlıklı 15'inci maddesinin (p) fıkrasındaki, “Kara, deniz, su ve demiryolu üzerinde işletilen her türlü servis ve toplu taşıma araçları ile taksi sayılarını, bilet ücret ve tarifelerini, zaman ve güzergâhlarını belirlemek; durak yerleri ile karayolu, yol, cadde, sokak, meydan ve benzeri yerler üzerinde araç park yerlerini tespit etmek ve işletmek, işlettirmek veya kiraya vermek; kanunların belediyelere verdiği trafik düzenlemesinin gerektirdiği bütün işleri yürütmek.” hükümlerinden toplu taşıma hakkının belediyenin yetkisinde olduğu anlaşılmaktadır.

Gerek 1580 sayılı gerekse 5393 sayılı Belediye Kanunu’na göre toplu taşımaya ilişkin haklar belediyeye aittir. Belediyeye ait olan bu hakkın Kanun çerçevesinde ihale yoluyla rekabete uygun, saydam bir şekilde kaç yıllığına olacağı gibi hususları da içerecek şekilde verilmesi gerekir. Belediye hakkını kullanırken ihale yapmadan rekabetsiz bir şekilde Başkan oluru veya encümen kararıyla veremez.

Danıştay 13'üncü Dairesinin Esas No:2015 / 985, Karar No: 2015 / 3164, Esas No:2014 / 384, Karar No: 2014 / 1950, Esas No:2011 / 1134, Karar No: 2012 / 2226, Esas No:2014 / 1735, Karar No: 2014 / 2859 numaralı kararlarından belediyedeki yetkili organın kararıyla ihale yoluyla rekabete uygun, saydam bir şekilde süresinin belirli olması gibi hususları da içerecek şekilde ulaşımın verilmesi gerekir.

Karabük ilinde toplu taşımacılık yapan minibüslerin (dolmuş) Belediye Başkanlığına dilekçe vererek hat talebinde buldukları, bu talebe istinaden Belediye Başkanlığınca izin verildiği, bunun sonucunda kazanılmış bir hakmış gibi bu hakkın kullanıldığı görülmüştür. Merkez Yenişehir Şirinevler hattında 29, Merkez Kayabaşı Yaylacık hattında 8, Merkez 1. Bölge hattında 69, Esentepe Kopullu hattında 22, Cumayeri Cildikısık hattında 11 ve Soğuksu hattında 2 olmak üzere toplam 141minibüs taşıma hakkı 1973-1986 yılları arasında dilekçe üzerine verilmiştir. Ağırlıklı olarak 1973 yılında verilen dilekçeler üzerine bu haklar verilmiştir. İhale yapılmadan fiili bir durum olarak yapılan ancak mevzuatta karşılığı olmayan bu uygulamanın sürdürülebilmesi mümkün değildir. Faaliyette bulunan bu minibüslerin çalışma durumlarının izin / tahsis suretiyle sürekli uzatılması şeklinde verilen ve yıllardır devam eden bu uygulama kazanılmış hak oluşturmaz. Kazanılmış hakkın varlığından söz edebilmek için, hakkın yürürlükteki hukuk kurallarına uygun olarak tesis edilen bir işlemle elde edilmesi gerekmektedir. Hukuka aykırı olarak tesis edilen işlemlerin kazanılmış hak doğurması mümkün değildir.

Bu husus 2016 yılı Denetim Raporunda yer almıştır.

Fiili olarak çalışan altı hattaki toplam 141 adet minibüs hattının çalışacakları hatların süresi ve şartları da belirtilerek ihale yoluyla verilmesi sağlanmalıdır.

Kamu idaresi cevabında; "İl içi minibüs hatlarının ihalesiz verilmesi,Karabük İl’inde toplu taşımacılık yapan 141 tane minibüsler çeşitli hat ve güzergahlarda çalışmakta olup, Sayıştay 2016 yılı denetim raporunda dilekçe vererek hak talebinde buldukları, bu talebe istinaden Belediye Başkanlığınca izin verildiği, bu uygulamanın da sonuç itibariyle kazanılmış bir hak gibi kullanıldığı öngörülerek raporda yer almıştır. Fiili olarak çalışan 6 hattaki toplam 141 adet minibüs hattının çalışacakları hattının süresi ve şartları da belirtilerek ihale yolu ile verilmesi sağlanmalıdır denilmektedir.

2016 Yılı Sayıştay Denetim Raporunda Belediye Meclisimizin 06.12.2017 tarih ve 11/82 sayılı kararı ile şehrimizde yaşayan toplu taşıma araçlarını tercih eden vatandaşlarımızın teknoloji olarak güvenli, konforlu, sağlıklı ve engelli vatandaşlarımızın ihtiyaçlarını karşılayacak şekilde hat ve güzergahlarının yeniden güncellenmesi, hatlarda ve güzergahlarda çalışacak toplu taşıma araçlarının sayılarını günümüz şartlarına göre belirlenebilmesi için gerekirse işin uzmanı teknik firmalardan veya akademik destek alınarak şehir içi toplu taşıma ulaşım mastır planı hazırlanarak ihale şartnamesi belirlenmesi için detaylı çalışmalar yapılarak tekrar meclise getirilmesine karar verilmiştir. Çalışmalar devam etmekte olup, önümüzdeki süreçte sonuçlandırmaya çalışılacaktır." denilmiştir.

Sonuç olarak Kamu idaresi cevabında belirtilen işlemler ivedilikle tamamlanarak fiili olarak çalışan altı hattaki toplam 141 adet minibüs hattının çalışacakları hatların süresi ve şartları da belirtilerek ihale yoluyla verilmesi için gerekli işlemlerin yapılması sağlanmalıdır.

BULGU 36: Kurumun Katılma Payı Hesaplama Yönteminin Belediye Gelirleri Kanununa Uygun Olmaması

Su ve kanalizasyon tesisleri harcamalara katılma paylarının 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu yerine Su Kanalizasyon İdaresi Tarifeler Yönetmeliğine göre işlem tesis edildiği görülmüştür.

Harcamalara katılma paylarının neler olduğu, hangi durumlarda alınacağı, hesaplamanın nasıl yapılacağı gibi hususlar 26.05.1981 tarih ve 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu’nun “Harcamalara Katılma Payları” başlıklı Üçüncü Kısımında ayrıntılı bir şekilde

düzenlenmiştir. Kanun'un 86, 87 ve 88'inci maddelerinde katılma paylarının çeşitleri ve hangi durumlarda alınacağı belirtilmiş, 89'uncu maddesinde ise payların nasıl hesaplanacağı hüküm altına alınmıştır. Söz konusu maddede harcamalara katılma payının yapılan hizmet için katılan giderin tamamı olduğu, peşin ödemelerde %25 tenzilat yapılabileceği, alınacak pay tutarının bina ve arsa vergi değerinin %2'sini geçemeyeceği ifade edilmiş, Bakanlar Kurulunun bu oranları belli bir tutara kadar indirmeye ve paylar itibariyle farklılaştırma yapmaya yetkili olduğu hüküm altına alınmıştır.

Aynı Kanun'un "Payların Tahakkuk Şekli" başlıklı 90'inci maddesinde ise hesaplanan katılma paylarının ilgili gayrimenkullerin vergi değerlerine oranlanarak dağıtılıp tahakkuk ettirileceği ifade edilmiştir. Kanun'un 94'üncü maddesinde harcamalara katılma paylarının uygulanmasına ilişkin usul ve esasların İçişleri Bakanlığınca çıkartılacak bir Yönetmelik ile düzenleneceği belirtilmiş, belediye ve bağlı kuruluşlara bu konuda herhangi bir yetki tanımlanmamıştır. Bu kapsamda ilgili Bakanlık tarafından hazırlanan Yönetmelik 21.08.1981 tarih ve 17435 sayılı Resmi Gazete' de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Yönetmelik'te de, aynen Kanun'da belirtilen hususlara değinilmiş, bazı hususlarda detaylı açıklamalar yapılmıştır.

Harcamalara katılma payının yapılan hizmet sonrasında gerçek gider üzerinden hesaplanması ve alınacak pay tutarının gayrimenkullerin vergi değerlerine oranlanarak dağıtılması gerektiği açıktır. Yapılan incelemelerde Kurum tarafından yukarıda yer alan Kanun ve Yönetmelik hükümlerine uygun işlem yapılmadığı, harcamalara katılma paylarının 2464 sayılı Kanun'da belirtilen usuller ile hesap ve tahakkuk ettirilmediği görülmüştür.

Harcamalara katılma paylarının hesap ve tahakkuk usulü 2464 sayılı Kanun ve bu Kanun uyarınca çıkarılan Yönetmelikte tereddüde mahal vermeyecek şekilde düzenlenmiştir. Kanun'da hesaplama konusunda Bakanlar Kuruluna bazı yetkiler verilmiş ise de bu yetkiler yine Kanun'la sınırlandırılmıştır. Kanun'da açıkça yazılı bir husus, hesaplama ve tahakkuk yöntemi hakkında Kurumun çıkarmış olduğu bir Yönetmelik ile değişiklik yapılması mümkün değildir.

Su ve kanalizasyon hizmetleri için yapılan gerçek giderler ve emlak vergisine esas değerler Kanuna uygun şekilde yapılmalıdır.

Kamu idaresi cevabında; "Harcamalara katılma paylarının hesap ve tahakkuku 21.08.1981 tarih ve 17435 sayılı resmi gazete yayımlanan yönetmelik hükümlerine göre yapılacaktır." denilmiştir.

Sonuç olarak Su ve kanalizasyon hizmetleri için yapılan gerçek gider ve emlak vergisine esas değerlerin 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu'nun "Harcamalara Katılma Payları" başlıklı maddesine uygun şekilde yapılması için gerekli işlemler yapılmalıdır.

BULGU 37: Mezarlık Yönetmeliğine Uyulmaması

Belediyenin mezar/mezarlık işlemlerinde Yönetmeliğe uygun hareket etmediği görülmüştür.

19.01.2010 gün ve 27467 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren Mezarlık Yerlerinin İnşası ile Cenaze Nakil ve Defin İşlemleri Hakkında Yönetmeliğin "Mezarlıkların mülkiyeti" başlıklı 8'inci maddesinin üçüncü fıkrasında, "*Belediye tarafından mezar sahiplerine; bedel karşılığı alınan mezarların kullanım hakkının satın alan kişiye ait olduğunu, kullanım tahsisini varislerine devredilebileceğini ve bu mezar yerine yapılacak mükerrer defin ancak varislerinin uygun göreceği kişilere ait olabileceğini belirtir, bu Yönetmeliğin ekinde yer alan Ek-4'teki belge verilir. Mezar Yeri Kullanım Tahsis Belgesi verilirken başvuru sahiplerinin beyanı esas alınır ve işlemlerin tamamlanması sürecinde başvuru sahiplerinden nüfus kayıt örneği, nüfus cüzdanı sureti veya kimlik bilgilerine ilişkin başkaca bir belge talep edilmez. Belediyeler vermiş oldukları mezar yeri kullanım tahsis belgeleriyle ilgili bilgileri elektronik ortamda kayıt altında tutmakla yükümlüdürler. Cenazenin defin işlemleri sırasında daha önce mezar yeri kullanım tahsis belgesi almış olan cenaze yakınlarından bu belgeyi belediyeye yeniden ibraz etmeleri istenmez. Bu durumda cenaze yakınlarının mezar yeri kullanım tahsisi belgesinde belirtilen T.C. kimlik numarasını beyan etmeleri yeterlidir.*", "Mezarlık alanları tesis etmek" başlıklı 9'uncu maddesinde, "*Mezarlık alanlarının, tesis edilmesi, işletilmesi, işlettirilmesi, düzenlenmesi, iyi bir halde muhafazası, etrafının hayvanların girmesine mani olacak şekilde uygun duvarla ve çitle çevrilmesi, duvarların bakımlı halde bulundurulması, güneşin girmesine ve hava cereyanına mani olmayacak tarzda ağaçlandırılması ve çiçeklendirilmesi, gerekli her türlü bakım, onarım ve temizliğinin yapılması büyükşehirlerde büyükşehir belediyelerince, diğer yerlerde belediyeler ve köy muhtarlıklarınca sağlanır.*", "Mezarlıkların iç planı" başlıklı 12'nci maddesinde,

"Mezarlıklar için yapılacak plan aşağıdaki hususları kapsar:

- a) Mezarlığın büyüklüğüne göre, kapıdan itibaren geniş bir yol bulunur.
- b) Kapıdan itibaren mezarlık duvarının iç tarafını dolaşacak bir yol bırakılır.
- c) Mezarlık, lüzumu kadar yol ve küçük yollarla muntazam adalara ayrılır.
- d) Uygun yerlerde, lüzumu kadar genişlikte, bir veya müteaddit meydanlar açılır.
- e) Mezarlıklarda kar ve yağmur sularının birikmesini engelleyecek suyolları yapılır. Bu sular varsa umumi kanallara, yoksa üstü kapalı derin bir çukura akıtılır.
- f) Özel görevli istihdam edilen mezarlıklarda, görevlilerin ihtiyaçlarını karşılayabilecek uygun bir bina yapılır.
- h) Cenaze namazı kılınabilecek uygun bir yer ve musalla taşı bulunur.
- g) Mezarlar, mezarlıklardaki adacıklar içinde ve muntazam hatlar üzerinde sıralanır ve mezarlara birbirini takip eden bir sıra numarası verilir.
- h) Mezarlık içerisinde açılacak en geniş yol cenaze araba ve kamyonlarının serbestçe girip manevra yapmasına müsait olacak genişlikte yapılır.
- i) Mezarlığı şehre bağlayan yol daima iyi bir halde muhafaza edilecektir.
- j) Mezarlık dahilinde en geniş yolun ve ikinci derecede yolların iki tarafı ağaçlandırılır.
- k) Belediyeler tarafından, cenazelerin bekleme, yıkama ve kefenleme yerinin ihtiva edecekleri dezenfeksiyon tertipleri, memur ve müstahdemlere ait yerlerle cenazelerin hazırlama yerlerine ve mezarlıklara nasıl nakledileceği hakkında Umumi Hıfzıssıhha Kanununun 22 nci maddesine göre bir yönetmelik hazırlanır."

"Mezarlık defteri" başlıklı 15'inci maddesinde,

"Her mezarlıkta oraya gömülen cenazelerin adı soyadı, Türkiye Cumhuriyeti kimlik numarası, baba adı, doğum tarihi, ölüm tarihi, adresi, ölüm şekli, cenaze ölüm belgesi numarası ve hangi numaralı mezara gömüldüklerini gösteren Ek-5'teki mezarlık defteri tutulur. Bu defter gerekli güvenlik tedbirlerinin alınması şartıyla elektronik ortamda da tutulabilir."

düzenlemeleri yapılmıştır. Mezarlık yeri kullanım tahsis belgesinin Yönetmelik eki 4

numaralı forma uygun olmadığı ve elektronik ortamda tutulmadığı, Belediyeye ait yeni mezarlık alanlarının çevrili olmadığı, mezarlıkların iç planlarının bulunmadığı ve mezarlık defterinin Yönetmeliğin 5 numaralı ekinde yer alan şekle uygun olmadığı görülmüştür. Belediyenin düzenlediği kullanım tahsis belgesinin dipnotunun 2'nci sırasında "*Mezar yerinin etrafının kısa zamanda çevrilmesi zorunlu olup, aksi halde muhafazasından mezar sahibi sorumludur.*", 4'üncü sırasında, "*Müdürlüğün göstereceği ölçülerde çevrilmeyen Aile mezar yerlerine beşinci yıl sonunda ilgililerin muvafakatı alınmaksızın Belediyeye cenaze gömülebilir.*" yer alan ifadeler ise Yönetmeliğe aykırıdır.

Mezarlık defterinin Yönetmeliğe uygun olarak tutulması ve mezarlık yeri kullanım tahsis belgesinin Yönetmelik eki 4 numaralı forma uygun olarak elektronik ortamda kayıt altına alınması, Belediyeye ait yeni mezarlık alanlarının çevrili olması ve mezarlıkların iç planlarının yapılması gerekir.

Kamu idaresi cevabında; "Mezarlıklar Yönetmeliğine Uyulmaması;

19.01.2010 gün ve 27467 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren Mezarlık Yerlerinin İnşası ile Cenaze Nakil ve Defin işlemleri hakkında yönetmeliğin ‘‘Mezarlıkların Mülkiyeti’’ başlıklı 8.Maddesinin 3.fıkrası,

Hükümleri doğrultusunda;

-Mezarlık Yeri Kullanım Tahsis Belgesinin Yönetmelik eki 4 numaralı forma uygun olarak düzenleneceği ve elektronik ortamda tutulacağı,

-Belediyemize ait Yeni Mezarlık Alanlarının çevrileceği,

-Mezarlıkların iç planlarının yapılacağı,

-Mezarlık Defterinin Yönetmelik eki 5 numaralı forma uygun olarak düzenleneceği hususları düzeltilecektir." denilmiştir.

Sonuç olarak Mezarlık defterinin Yönetmeliğe uygun olarak tutulması ve mezarlık yeri kullanım tahsis belgesinin Yönetmelik eki 4 numaralı forma uygun olarak elektronik ortamda kayıt altına alınması, Belediyeye ait yeni mezarlık alanlarının çevrili olması ve mezarlıkların iç planlarının yapılması için gerekli işlemlerin yapılması sağlanmalıdır.

BULGU 38: Süre Uzatımı Verilen Yapım İşlerinde Revize İş Programının Yapılmaması

Belediyenin ihale ettiği yapım işlerinde süre uzatımı verilen durumlarda revize iş programı yapılmamıştır.

Yapım İşleri Genel Şartnamesinin İşin Yürütülmesi başlıklı Beşinci Bölümünün “İş programı” başlıklı 17'nci maddesinin yedinci fıkrasında, “*İşte idarece onaylanan bir süre uzatımı bulunduğu takdirde, yüklenici bu hususun kendisine tebliği tarihinden başlamak üzere yedi gün içinde yeni süreye göre revize iş programı düzenleyerek idarenin onayına sunmak zorundadır.*” denilmektedir. Bu düzenlemeye göre yapım işinde süre uzatımı olduğu takdirde yüklenicinin yedi gün içinde revize iş programını düzenleyerek idareye sunması gerekir. Yapım işlerinin incelenmesi sonucunda süre uzatımı verilen işlerin revize iş programının hazırlanmadığı tespit edilmiştir.

Süre uzatımı verilen hallerde yeni duruma uygun revize iş programının düzenlenmesi sağlanmalıdır.

Kamu idaresi cevabında; "Süre Uzatımı Verilen Yapım İşlerinde Revize İş Programının Yapılmaması; Belediyemizce ihale edilen yapım işlerinde süre uzatımı verilen hallerde yeni duruma uygun revize iş programının düzenlenmesine özen gösterilecektir." denilmiştir.

Sonuç olarak Süre uzatımı verilen hallerde yeni duruma uygun revize iş programının düzenlenmesi için gerekli işlemler yapılmalıdır.

BULGU 39: Takibe Alınan Faaliyet Alacaklarının Mevzuata Aykırı Olarak Muhasebeleştirilmesi

Takibe alınan faaliyet alacaklarının takibe alındığı tarih yerine mali yılsonunda 121-Gelirlerden Takipli Alacaklar Hesabına alındığı görülmüştür.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 86'ncı maddesinin birinci fıkrasının a bendinde, “*İlgili servislerce muhasebe servisine bildirilen takibe alınmış alacaklar, düzenlenecek muhasebe işlem fişi ile gelirlerden takipli alacaklar hesabına borç, ilgisine göre Gelirlerden Alacaklar Hesabı veya gelirlerden tecilli ve tehirli alacaklar hesabına alacak kaydedilerek takip kayıtları yapılır. İlgili servislerce takibe alma işlemi gün sonuna kadar*

muhasebeye bildirilir.” denilmektedir. Buna göre takibe alınan alacakların 121-Gelirlerden Takipli Alacaklar Hesabına borç, ilgisine göre 120-Gelirlerden Alacaklar Hesabı veya 122-Gelirlerden Tecilli ve Tehirli Alacaklar Hesabı ya da 222-Gelirlerden Tecilli ve Tehirli Alacaklar Hesabına alacak kaydedilmesi gerekmektedir. Yapılan incelemelerde ilgili tahakkuk birimlerince Mali hizmetler bünyesindeki icra servisine bildirilen takibe alınmış alacakların, takibe alındığı gün yerine mali yılsonunda 121 Gelirlerden Takipli Alacaklar Hesabına kaydedildiği görülmüştür.

Takibe alınan faaliyet alacaklarının takibe alındığı tarih itibariyle 121- Gelirlerden Takipli Alacaklar Hesabına alınması gerekir.

Kamu idaresi cevabında; "Bulguda belirtildiği şekilde takibe alınan faaliyet alacaklarının takibe alındığı tarih itibari ile 121-Gelirlerden Takipli Alacaklar Hesabına alınması sağlanacaktır." denilmiştir.

Sonuç olarak Takibe alınan faaliyet alacaklarının takibe alındığı tarih itibariyle 121-Gelirlerden Takipli Alacaklar Hesabına alınarak Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliğine uygun kayıt yapılması sağlanmalıdır.

BULGU 40: Tapu Kayıtlarında Birden Fazla Taşınmaz Olup Emlak Vergisi Muafiyetinden Yararlanan Kişiler Hakkında Bir İşlem Yapılmaması

Üzerinde birden fazla taşınmaz bulunmasına rağmen Emlak vergisi muafiyetinden yararlanan kişilerin gelir getirici faaliyetlerinin bulunup bulunmadığına dair tespitin yapılmadığı görülmüştür.

1319 sayılı Emlak Vergisi Kanununun 8’inci maddesinin ikinci fıkrasında, "*Bakanlar Kurulu, kendisine bakmakla mükellef kimsesi olup onsekiz yaşını doldurmamış olanlar hariç olmak üzere hiçbir geliri olmadığını belgeleyenlerin, gelirleri münhasıran kanunla kurulan sosyal güvenlik kurumlarından aldıkları aylıktan ibaret bulunanların, gazilerin, engellilerin, şehitlerin dul ve yetimlerinin Türkiye sınırları içinde brüt 200 m²’i geçmeyen tek meskeni olması (intifa hakkına sahip olunması hali dahil) halinde, bu meskenlerine ait vergi oranlarını sıfıra kadar indirmeye yetkilidir. Bu hüküm, yukarıda belirtilenlerin tek meskene hisse ile sahip olmaları halinde hisselerine ait kısım hakkında da uygulanır. Muayyen zamanlarda dinlenme amacıyla kullanılan meskenler hakkında bu hüküm uygulanmaz. Geliri olmadığını belgelemenin usul ve esaslarını belirlemeye Maliye Bakanlığı yetkilidir.*" hükmün verdiği

yetkiye dayanılarak muhtelif tarihlerde çıkarılan Bakanlar Kurulu Kararları ile 1999-2006 yılları için, 2006/11450 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile de 2007 ve müteakip yıllar kendisine bakmakla mükellef kimsesi olup onsekiz yaşını doldurmamış olanlar hariç olmak üzere hiçbir geliri olmadığını belgeleyenlerin, gelirleri münhasıran kanunla kurulan sosyal güvenlik kurumlarından aldıkları aylıktan ibaret bulunanların, gazilerin, engellilerin, şehitlerin dul ve yetimlerinin Türkiye sınırları içinde brüt 200 m²'yi geçmeyen tek meskene sahip olmaları halinde (2004 yılından itibaren intifa hakkına sahip olunması hali dâhil), bu meskene ait bina vergisi oranı sıfır olarak belirlenmiştir.

44 seri numaralı Emlak Vergisi Kanunu Genel Tebliğinin "*I- Hiçbir Geliri Olmadığını Beyan Eden Mükelleflerin Geliri Veya İkinci Bir Meskeni Bulunduğunun Tespit Edilmesi Halinde Yapılacak İşlemler*" başlıklı bölümünde, hiçbir geliri olmadığını taahhüt eden mükelleflerin; indirimli (sıfır) bina vergisi oranı uygulamasından yararlanabilmesi için, gelir vergisine tabi hizmet karşılığı elde edilen ücret, ticari, sinai, mesleki ve zirai faaliyet geliri ile menkul ve gayrimenkul sermaye iradı, faiz ve temettü veya benzeri bir gelirin olmaması gerektiği, mükelleflerin belirtilen gelir türlerinden bir gelir elde etmeleri veya ikinci bir meskene sahip olmaları halinde, bu değişikliği mükellefiyetlerinin bulunduğu belediyeye bildirmek zorunda olduğunu, durumunda meydana gelen değişikliği bildirmeyen mükelleflerden alınması gereken verginin, cezalı ve gecikme faizi ile alınacağı ifade edilmiştir.

Konu ile ilgili açıklamalara yer verilen 38 seri numaralı Emlak Vergisi Kanunu Genel Tebliğinin I/3-e bölümünde "*Sosyal güvenlik kurumlarından emekli, dul, yetim, ölüm ve malûliyet aylığı alanların, bu aylıkları dışında başka gelirlerinin bulunması halinde, bunların meskenine indirimli vergi oranı uygulanmayacaktır. Mükelleflerin gelir getirmeyen işyeri, arsa ve araziye sahip olmaları, indirimli vergi oranından yararlanmalarına engel teşkil etmemektedir.*" denilmektedir.

Mevzuattan anlaşılacağı üzere kişilerin gelir getiren faaliyetleri olduğu takdirde muafiyetlerinin iptal edilmesi gerekir. Kanun sadece sosyal güvenlik kurumundan aylık alan ve gelir getirici faaliyette bulunmayanların muafiyetten yararlanacağını düzenlemiştir. 44 sayılı tebliğde de belirtildiği üzere muafiyetten yararlanan kişilerin gelir vergisine tabi hizmet karşılığı elde edilen ücret, ticari, sinai, mesleki ve zirai faaliyet geliri ile menkul ve gayrimenkul sermaye iradı, faiz ve temettü veya benzeri bir gelirin olmaması gerekir.

Emlak vergisi muafiyetinden yararlanan kişilerin ikinci taşınmazının olup olmadığının yanı sıra gelir getirici faaliyetinin olup olmadığının da incelenmesi gerekir.

Kamu idaresi cevabında; "Emlak vergisi muafiyetinden yararlanmak üzere belediyemize müracaat eden kişilerin ikinci taşınmazının olup olmadığı tapu sisteminden herhangi bir ticari kazancının olup olmadığına vergi dairesi kayıtlarından incelenip uygun olanlar hakkında muafiyet işlemi uygulanmaktadır." denilmiştir.

Sonuç olarak Emlak vergisi muafiyetinden yararlanan kişilerin ikinci taşınmazının olup olmadığına yanı sıra gelir getirici faaliyetinin olup olmadığına da incelenmesi sağlanmalıdır.

BULGU 41: Taşınmazları Kiralayan Kişilerin Sözleşme Yükümlülüğünü Yerine Getirmemesine Karşın İhale Yasaklısı Yapılmaması

Taşınmazı kiralayıp sözleşme imzalayan kişilerin sözleşmede belirlenen kira süresi bitmeden çeşitli nedenlerle (mazeret/sebepsiz) sözleşmenin fesih edilerek kesin teminatın gelir kaydedilmesine karşın 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu'nun 84'üncü maddesine göre işlem yapılmadığı görülmüştür.

2886 sayılı Kanun'un "Müteahhit veya müşterinin sözleşmenin bozulmasına neden olması" başlıklı 62'nci maddesinde, "*Sözleşme yapıldıktan sonra 63 üncü maddede yazılı hükümler dışında müteahhit veya müşterinin taahhüdünden vazgeçmesi veya taahhüdünü, şartname ve sözleşme hükümlerine uygun olarak yerine getirmemesi üzerine, idarenin en az 10 gün süreli ve nedenleri açıkça belirtilen ihtarına rağmen aynı durumun devam etmesi halinde, ayrıca protesto çekmeye ve hüküm almaya gerek kalmaksızın kesin teminatı gelir kaydedilir ve sözleşme feshedilerek hesabı genel hükümlere göre tasfiye edilir.*

Gelir kaydedilen kesin teminat, müteahhit veya müşterinin borcuna mahsup edilemez.", denilmiş ve İdarelerce İhalelere Katılmaktan Geçici Yasaklama başlıklı 84'üncü maddesinin üçüncü fıkrasında da, "*Üzerine ihale yapıldığı halde usulüne göre sözleşme yapmayan istekliler ile sözleşme yapıldıktan sonra taahhüdünden vazgeçen ve mücbir sebepler dışında taahhüdünü sözleşme ve şartname hükümlerine uygun olarak yerine getirmeyen müteahhit veya müşteriler hakkında da, ihaleyi yapan bakanlık veya ilgili bakanlık tarafından, bir yıla kadar ihalelere katılmaktan yasaklama kararı verilir ve bu kararlar Resmi Gazete'de ilan ettirildiği gibi ilgililerin müteahhitlik sicillerine işlenir.*" düzenlemesi yapılmıştır. Kira sözleşmesinde belirtilen yükümlülüğünü çeşitli nedenlerle yerine getirmeyen müşteri (kiracı) hakkında Kanunun 62'nci maddesine göre kesin teminatın gelir kaydedilmesine karar verilmiştir. Ancak eylem taahhüdün sözleşme ve şartname hükümlerine uygun olarak yerine getirmeme olduğuna

göre 2886 sayılı Kanun'un 84'üncü maddesinin üçüncü fıkrasına göre de işlem yapılması gerekir.

Sözleşme süresi içinde kiracıların dilekçesi üzerine sözleşmesi fesih edilen kişilerle ilgili 2886 sayılı Kanun'un 62'nci madde hükmünün yanında 84'üncü maddesinin üçüncü fıkraya hükmünün de uygulanması gerekir.

Kamu idaresi cevabında; "Kira sözleşmesinde belirtilen yükümlülüğün mücbir sebepler dışında yerine getirmeyen kiracılar hakkında 2886 sayılı yasanın 62.maddesi hükümleri yanında 84'üncü maddesinin üçüncü fıkrası hükümleri de uygulanacaktır." denilmiştir.

Sonuç olarak Kira sözleşmesi fesih edilen kişilerle ilgili 2886 sayılı Kanun'un 62'nci madde hükmünün yanında 84'üncü maddesinin üçüncü fıkraya hükmünün de uygulanması için gerekli işlemler yapılmalıdır.

BULGU 42: Teknik Personel Taahhüdünün Zamanında ve Usulüne Uygun Sunulmaması

Yapım işlerinde teknik personel taahhüdünün zamanında ve usulüne uygun sunulmadığı ve sözleşmelerde ise buna ilişkin yaptırımın düzenlenmediği görülmüştür.

Yapım işlerine ait sözleşmelerin 23.3 maddesinde, "*Teknik personelin idareye bildirilmesi ve iş yerinde bulundurulmasıyla ilgili hususlarda Yapım İşleri Genel Şartnamesinde yer alan hükümler uygulanır.*", denilmiş ve Yapım İşleri Genel Şartnamesinin "*İşin yürütülmesi için gerekli personel ve araçlar*" başlıklı 19'uncu maddesinin altıncı fıkrasında, "*Yüklenici, sözleşmesine göre işyerinde bulundurulması istenen teknik personelin isimleri ile belgelerini (diploma, meslek odası kayıt belgesi, noterden alınan taahhütname) Teknik Personel Bildirimi ile birlikte yer tesliminin yapıldığı tarihten itibaren beş gün içerisinde İdareye bildirmek zorundadır. İdare, bu personel hakkında gerekli incelemeyi yaptıktan sonra kabul edip etmediğini on gün içinde Yükleniciye bildirir. İdare tarafından bu süre içerisinde herhangi bir bildirim yapılmadığı takdirde Teknik Personel Bildirimindeki teknik personel kabul edilmiş sayılır.*" yedinci fıkrasında, "*Yüklenici tarafından bildirilen teknik personelin İdare tarafından kabul edilmemesi halinde, kabul edilmeyen teknik personel yerine yeni bir teknik personel bildirilmesi için Yükleniciye beş gün süre verilir. Yüklenici, verilen süre içerisinde yeni bir teknik personel bildirmeye mecburdur. Aksi halde, teknik personel için*

sözleşmesinde öngörülen günlük cezalar uygulanır." düzenlemeleri yapılmıştır.

Yapım işlerinde iş yerinin tesliminden itibaren beş gün içinde teknik personel bildirimini yapılmadığı gibi, teknik personelin diploma, meslek odası kayıt belgesi ve noterden alınan taahhünameyi içeren belgelerinin de tam olarak verilmediği görülmüştür. Teknik personel bildiriminin Yapım İşleri Genel Şartnamesinin 19'uncu maddesinin altıncı fıkrasına uygun ve süresinde sunulmasına dikkat edilmesi ve işin sözleşmesine teknik personelin isimleri ile belgelerini yer tesliminin yapıldığı tarihten itibaren beş gün içerisinde sunulmamasının yaptırımını konulmalıdır.

Belediyenin ihale ettiği yapım işlerinde teknik personel taahhüdünün zamanında ve usulüne uygun sunulmasına dikkat edilmesi ve sözleşmelerde ise aykırı davranışlarla ilgili yaptırımın yer alması gerekir.

Kamu idaresi cevabında; "Teknik Personel Taahhüdünün Zamanında ve Usulüne Uygun Sunulmaması; Belediyemizce ihale edilen yapım işlerinde Yapım İşleri Genel Şartnamesi 19.'uncu maddesinin altıncı fıkrasına uygun olarak teknik personel taahhüdünün zamanında ve usulüne uygun sunulmasına dikkat edilecek ve aykırı davranışlarda sözleşmede bildirilen yaptırımlar uygulanacaktır." denilmiştir.

Sonuç olarak Teknik personel taahhüdünün iş yerinin tesliminden itibaren beş gün içinde sunulması gerekir. Bu nedenle teknik personel taahhüdünün süresinde sunulmasına dikkat edilmesi ve işin sözleşmesine yer tesliminin yapıldığı tarihten itibaren beş gün içerisinde teknik personel taahhüdünün sunulmamasının yaptırımının konulması için gerekli işlemlerin yapılması sağlanmalıdır.

BULGU 43: Telekomünikasyon Altyapı ve Şebekelerinden Alınması Gereken Geçiş Hakkı Bedellerinin Takip ve Tahsil Edilmemesi

Karabük Belediyesi mücavir alanı içinde kalan sabit ve mobil haberleşme altyapısı veya şebekelerinde kullanılan her türlü kablo ve benzeri gerece ilişkin geçiş hakkı ücretlerinin takip ve tahsil edilmediği görülmüştür.

Sabit ve mobil haberleşme altyapısı veya şebekelerinde kullanılan her türlü kablo ve benzeri gerecin taşınmazlardan geçirilmesiyle ilgili geçiş hakkına, bu hakka ilişkin uygulanacak ücret tarifesine ve yönetmelik kapsamındaki işlemlerin denetlenmesine ilişkin usul ve esasları

belirlemek amacıyla 27.12.2012 tarih ve 28510 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren Sabit ve Mobil Haberleşme Altyapısı veya Şebekelerinde Kullanılan Her Türlü Kablo ve Benzeri Gerecin Taşınmazlardan Geçirilmesine İlişkin Yönetmelik elektronik haberleşme altyapısı, elektronik haberleşme şebekesi, geçiş hakkı, geçiş hakkı sağlayıcısı, işletmeci, geçiş hakkı ücreti ve geçiş hakkı ücret tarifesi gibi birçok kavramı tanımlamıştır.

Yine aynı Yönetmelik'te işletmeci ve geçiş hakkı sağlayıcısının geçiş hakkına ilişkin anlaşmaları, Yönetmelik'te belirlenen ilkeler doğrultusunda serbestçe yapabileceği, geçiş hakkına ait ücretlerin ödeme şeklinin sözleşmede yer alacağı hüküm altına alınmış ve ayrıca 01.01.2014 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere geçiş hakkı ücretleri tarifesi Yönetmelik'e eklenmiştir. Belediye tarafından altyapı geçiş hakkı bedellerinin takip ve tahsil edilmemesi sonucu kurumun ciddi bir gelir kaybı söz konusu olmuştur.

Yönetmelikte yer alan düzenlemelere göre Belediye tarafından altyapı geçiş hakkı bedellerinin takip ve tahsil edilmesine yönelik gerekli çalışmaların yapılması gerekir.

Kamu idaresi cevabında; "Telekomünikasyon alt yapı ve şebekelerinden alınması gereken geçiş hakkı bedelleri ile ilgili olarak; 01.03.2017 tarih ve 3/19sayılı meclis kararı ile 27.12.2012 tarihli resmi gazetede yayımlanan geçiş hakkı ücret tarifesi tablosundaki üst sınırların uygulanması karar alınmıştır. Ve ekte örneği sunulan geçiş hakkı sözleşmesinin bazı maddelerinin hukuk işleri müdürlüğümüzce tekrar gözden geçirilmesi konusundaki yazıları üzerine kurumla müteakip yazışmalar yapılmış ve tahsili için gerekli işlemler yapılmaktadır." denilmiştir.

Sonuç olarak Tahsili için gerekli işlemlerin yapılacağı belirtilmiştir. Yönetmelikte yer alan düzenlemelere göre Belediye tarafından altyapı geçiş hakkı bedellerinin takip ve tahsil edilmesine yönelik gerekli çalışmaların yapılması gerekir.

BULGU 44: Yapım İşlerinde İhale Komisyonunun Süresi İçinde Kurulmaması

Yapım işlerinde ihale komisyonunun öngörülen sürede oluşturulmadığı ve ihale işlem dosyasının süresi içinde ihale komisyonunun asıl üyelerine verilmediği görülmüştür.

4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun "İhale Komisyonu" başlıklı 6'ncı maddesinin üçüncü fıkrasında, "*Gerekli incelemeyi yapmalarını sağlamak amacıyla ihale işlem dosyasının birer örneği, ilân veya daveti izleyen üç gün içinde ihale komisyonu üyelerine verilir.*", 04.03.2009 gün ve Mükerrer 27159 sayılı resmi gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren Yapım İşleri İhaleleri Uygulama Yönetmeliğinin 20'nci maddesinin birinci fıkrasında, "*İhale yetkilisi,*

ihaleyi gerçekleştirmek üzere Kanununun 6 ncı maddesi gereğince, ihale ilanı veya ön yeterlik ilanı ya da davet tarihini izleyen en geç üç gün içinde ihale komisyonunu oluşturur." ve Kamu İhale Genel Tebliğinin 5.10'uncu maddesinde, "*İhale işlem dosyasının birer örneği, ilan veya davet tarihini izleyen üç gün içinde idare tarafından ihale komisyonunun asıl üyelerine verilir."* düzenlemesi yapılmıştır. Belirtilen mevzuat hükümlerine göre, açık ihalelerde ihale ilanını, pazarlık usulü ile gerçekleştirilen ihalelerde ise davet tarihini izleyen üç gün içerisinde ihale yetkilisi tarafından ihale komisyonunun oluşturulması ve ihale işlem dosyasının ihale komisyonunun asıl üyelerine verilmesi gerekmektedir. Belediyenin ihale ettiği bazı yapım işlerinde bu hükme uyulmamıştır.

İhale edilen işlerde ihale ilanı veya ön yeterlik ilanı ya da davet tarihini izleyen en geç üç gün içinde ihale komisyonunun oluşturulması ile ihale işlem dosyasının birer örneğinin ilan veya davet tarihini izleyen üç gün içinde idare tarafından ihale komisyonunun asıl üyelerine verilmesi gerekir.

Kamu idaresi cevabında; "Yapım İşlerinde İhale Komisyonunun Süresi içerisinde Kurulmaması; Belediyemizce ihale edilen işlerde ihale ilanı veya ön yeterlik ilanı ya da davet tarihini izleyen en geç üç gün içinde ihale komisyonunun oluşturulması ile ihale işlem dosyasının birer örneğinin ilan veya davet tarihini izleyen üç gün içinde ihale komisyonunun asıl üyelerine verilmesi hususuna özen gösterilecektir." denilmiştir.

Sonuç olarak İhale ilanı veya ön yeterlik ilanı ya da davet tarihini izleyen en geç üç gün içinde ihale komisyonunun oluşturulması ile ihale işlem dosyasının birer örneğinin ilan veya davet tarihini izleyen üç gün içinde idare tarafından ihale komisyonunun asıl üyelerine verilmesi için gerekli işlemler yapılmalıdır.

BULGU 45: Yapım İşlerinin Kesin Kabulünde Yapım İşleri Genel Şartnamesine Uygun Hareket Edilmemesi

Belediyece ihale edilen yapım işlerinin kesin kabulünün Yapım İşleri Genel Şartnamesine uygun yapılmadığı görülmüştür.

Yapım İşleri Genel Şartnamesinin 41'inci maddesinde geçici kabul anlatılmış, 42'nci maddesinde ise geçici kabul ile kesin kabul tarihi arasında geçecek sürenin teminat süresi olduğu ve yapım işlerinde teminat süresinin sözleşmesinde aksine bir hüküm yoksa on iki aydan

az olamayacağı belirtilmiştir. Yapım işleri sözleşmelerinde bu süre genel olarak on iki ay olarak belirlenmiştir. Şartnamenin “Kesin kabul” başlıklı 44’üncü maddesinin birinci fıkrasında, “*Kesin kabul için belirlenen tarihte, yüklenicinin yazılı müracaatı üzerine, kesin kabul komisyonu oluşturularak geçici kabuldeki esas ve usullerle kesin kabul yapılır.*” denilmiştir.

Asıl olan geçici kabul yapıldıktan sonra teminat süresi dolduğu anda yüklenicinin dilekçesi üzerine kesin kabulün yapılmasıdır. Yüklenicinin dilekçeyi vermediği durumda ise irtibata geçilerek dilekçeyi vermesi gerektiği hatırlatılarak kesin kabul işlemleri yapılmalıdır. İhale edilen işlerin bazılarında yüklenicinin dilekçesi olmadığı halde kesin kabul yapılmıştır.

Yapım işlerinde kesin kabulün süresinde ve Yapım İşleri Genel Şartnamesine uygun yapılması gerekir.

Kamu idaresi cevabında; "Yapım İşlerinin Kesin Kabulünde Yapım İşleri Genel Şartnamesine Uygun Hareket Edilmemesi; Belediyemizce ihale edilen yapım işlerinde kesin kabulün süresinde ve Yapım İşleri Genel Şartnamesine uygun olarak yapılmasına dikkat edilecektir." denilmiştir.

Sonuç olarak Yapım işlerinde kesin kabulün süresinde ve Yapım İşleri Genel Şartnamesine uygun olarak yapılması için gerekli işlemler yapılmalıdır.

7. EKLER

EK 1: KAMU İDARESİ MALİ TABLOLARI

2017 YILI BİLANÇOSU

AKTİFLER		PASİFLER	
	2017(Cari Yıl)		2017(Cari Yıl)
I- DÖNEN VARLIKLAR	38.341.330,59	III- KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLAR	51.939.923,97
10 HAZIR DEĞERLER	11.332.848,41	30 KISA VADELİ İÇ MALİ BORÇLAR	5.429.525,16
101 ALINAN ÇEKLER HESABI	0,00	300 BANKA KREDİLERİ HESABI	5.429.525,16
102 BANKA HESABI	9.653.337,12	303 KAMU İDARELERİNE MALİ BORÇLAR HESABI	
103 VERİLEN ÇEKLER VE GÖNDERME EMİRLERİ HESABI (-)	0	32 FAALİYET BORÇLARI	15.401.986,83
105 DÖVİZ HESABI		320 BÜTÇE EMANETLERİ HESABI	13.588.111,83
109 BANKA KREDİ KARTLARINDAN ALACAKLAR HESABI	1.670.911,29	33 EMANET YABANCI KAYNAKLAR	7.521.379,93
12 FAALİYET ALACAKLARI	19.165.898,89	330 ALINAN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR HESABI	6.403.559,81
121 GELİRLERDEN TAKİPLİ ALACAKLAR HESABI	18.054.831,44	333 EMANETLER HESABI	1.117.820,12
122 GELİRLERDEN TECİLLİ VE TEHİRLİ ALACAKLAR HESABI	1.059.115,17	36 ÖDENECEK DİĞER YÜKÜMLÜLÜKLER	20.165.506,86
126 VERİLEN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR HESABI	51.952,28	360 ÖDENECEK VERGİ VE FONLAR HESABI	365.719,27
127 DİĞER FAALİYET ALACAKLARI HESABI		361 ÖDENECEK SOSYAL GÜVENLİK KESİNTİLERİ HESABI	69.041,32
14 DİĞER ALACAKLAR		362 FONLAR VEYA DİĞER KAMU İDARELERİ ADINA YAPILAN TAHSİLAT HESABI	45.612,54
140 KİŞİLERDEN ALACAKLAR HESABI		363 KAMU İDARELERİ PAYLARI HESABI	5.597.829,32
15 STOKLAR		37 BORÇ VE GİDER KARŞILIKLARI	42.500,00
150 İLK MADDE VE MALZEME HESABI		372 KIDEM TAZMİNATI KARŞILIĞI HESABI	42.500,00
16 ÖN ÖDEMELER	350.454,88	38 GELECEK AYLARA AİT GELİRLER VE GİDER TAHAKKUKLARI	3.379.025,19
160 İŞ AVANS VE KREDİLERİ HESABI		381 GİDER TAHAKKUKLARI HESABI	3.379.025,19
162 BÜTÇE DIŞI AVANS VE KREDİLER HESABI	350.454,88	39 DİĞER KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLAR HESABI	
19 DİĞER DÖNEN VARLIKLAR	7.492.128,41	397 SAYIM FAZLALARI HESABI	
190 DEVREDEN KATMA DEĞER VERGİSİ HESABI	7.492.128,41		
191 İNDİRİLECEK KATMA DEĞER VERGİSİ HESABI		IV- UZUN VADELİ YABANCI KAYNAKLAR	40.665.066,79
197 SAYIM NOKSANLARI HESABI		40 UZUN VADELİ İÇ MALİ BORÇLAR	24.495.837,61

		400 BANKA KREDİLERİ HESABI	24.495.837,61
II- DURAN VARLIKLAR	530.627.996,21	43 DİĞER BORÇLAR	
24 MALİ DURAN VARLIKLAR	11.304.131,55	430 ALINAN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR HESABI	
240 MALİ KURULUŞLARA YATIRILAN SERMAYELER HESABI	11.304.131,55	47 BORÇ VE GİDER KARŞILIKLARI	6.652.272,03
241 MAL VE HİZMET ÜRETEK KURULUŞLARA YATIRILAN SERMAYELER HESABI		472 KIDEM TAZMİNATI KARŞILIĞI HESABI	6.652.272,03
25 MADDİ DURAN VARLIKLAR	515.130.778,40	48 GELECEK YILLARA AİT GELİRLER VE GİDER TAHAKKUKLARI	8.156.550,90
250 ARAZİ VE ARSALAR HESABI	157.582.563,92	481 GİDER TAHAKKUKLARI HESABI	8.156.550,90
251 YERALTI VE YERÜSTÜ DÜZENLERİ HESABI	173.120.043,50		
252 BİNALAR HESABI	183.503.447,36	V- ÖZ KAYNAKLAR	476.364.336,34
253 TESİS, MAKİNE VE CİHAZLAR HESABI	4.083.484,02	50 NET DEĞER	266.366.374,91
254 TAŞITLAR HESABI	4.33.966,86	500 NET DEĞER HESABI	266.366.374,91
255 DEMİRBAŞLAR HESABI	1.292.554,81	57 GEÇMİŞ YILLAR OLUMLU FAALİYET SONUÇLARI	191.957.713,35
257 BİRİKMİŞ AMORTİSMANLAR HESABI (-)	-28.474.927,94	570 GEÇMİŞ YILLAR OLUMLU FAALİYET SONUÇLARI HESABI	191.957.713,35
258 YAPILMAKTA OLAN YATIRIMLAR HESABI	19.688.646,50	58 GEÇMİŞ YILLAR OLUMSUZ FAALİYET SONUÇLARI	
259 YATIRIM AVANSLARI HESABI		580 GEÇMİŞ YILLAR OLUMSUZ FAALİYET SONUÇLARI HESABI (-)	
26 MADDİ OLMAYAN DURAN VARLIKLAR	-71.686,10	59 DÖNEM FAALİYET SONUÇLARI	18.040.248,08
260 HAKLAR HESABI	145.191,25	590 DÖNEM OLUMLU FAALİYET SONUCU HESABI	18.040.248,08
268 BİRİKMİŞ AMORTİSMANLAR HESABI (-)	-216.877,35		
29 DİĞER DURAN VARLIKLAR	4.772,07		
294 ELDEN ÇIKARILACAK STOKLAR VE MADDİ DURAN VARLIKLAR HESABI	4.772,07		
299 BİRİKMİŞ AMORTİSMANLAR HESABI (-)			
Aktif Toplam	568.969.326,80	Pasif Toplam	568.969.327,10
AKTİFLER		PASİFLER	
	2017(Cari Yıl)		2017(Cari Yıl)
IX- NAZİM HESAPLAR	676.487.792,79	IX- NAZİM HESAPLAR	676.487.792,79
91 NAKİT DIŞI TEMİNAT VE KİŞİLERE AİT MENKUL KIYMET HESAPLARI	22.565.401,80	91 NAKİT DIŞI TEMİNAT VE KİŞİLERE AİT MENKUL KIYMET HESAPLARI	22.565.401,80
910 TEMİNAT MEKTUPLARI HESABI	17.802.610,80	911 TEMİNAT MEKTUPLARI EMANETLERİ HESABI	17.802.610,80
92 TAAHHÜT HESAPLARI	156.983.029,54	92 TAAHHÜT HESAPLARI	156.983.029,54
920 GİDER TAAHHÜTLERİ HESABI	96.812.312,82	921 GİDER TAAHHÜTLERİ KARŞILIĞI HESABI	96.752.719,045
Genel Toplam	1.239.828.004,59	Genel Toplam	1.239.828.004,59

2017 YILI FAALİYET SONUÇLARI TABLOSU

He sap Ko du	E · k o d	GİDERİN TÜRÜ	BORÇ	ALACAK	BAKIYE	Hesap Kodu	E.kod I	GELİRİN TÜRÜ	BORÇ	ALACAK	BAKIYE
		GİDERLER TOPLAMI						GELİRLER TOPLAMI			
630	1	PERSONEL GİDERLERİ	25.063.604 ,91	573.044,66	24.490.560,25	600	1	VERGİ GELİRLERİ	3.230. 341,25	21.860.064,45	18.629.723,2 0
630	2	SOSYAL GÜVENLİK KURUMUNA DEVLET PRİMİ GİDERLERİ	2.891.229, 96	0	2.891.229,96	600	3	TEŞEBBÜS VE MÜLKİYET GELİRLERİ	664.93 9,37	23.160.255,88	22.495.286,5 1
630	3	MAL VE HİZMET ALIM GİDERLERİ	45.068.482 ,01	17.877,00	45.050.605,01	600	4	ALINAN BAĞIŞ VE YARDIMLAR İLE ÖZEL GELİRLER	0	1.924.403,52	1.924.403,52
630	4	FAİZ GİDERLERİ	15.143.650 ,92	7.689.470, 27	7.454.180,65	600	5	DİĞER GELİRLER	62.751 ,01	74.051.678,35	73.988.927,3 4
630	5	CARİ TRANSFERLER	2.154.990, 65		2.154.990,65	600	6	SERMAYE GELİRLERİ	0	75.734,68	75.734,68
630	6	SERMAYE GİDERLERİ	6.361.635, 74	971.739,20	5.389.896,54						
630	7	SERMAYE TRANSFERLER İ	0,00	0	0,00	600	9	RED VE İADELER (-)	0	0	0
630	1 2	GELİRLERİN RET VE İADESİNDEN KAYNAKLAN AN	12.252,14		12.252,14						
630	3	Amortisman Giderleri	11.554.377 ,29		11.554.377,29	600	11	Değer ve Miktar Değişimleri Gelirleri			
630	4	İlk Madde ve Malzeme Giderleri									
630	2 0	Silinen Alacaklardan Kaynaklanan Giderler									
		GİDERLER TOPLAMI	108.25022 3,62	9.252.131, 13	98.998.092,49			GELİRLER TOPLAMI	3.958. 031,63	120.996.372,20	117.038.340, 57